NEMESAPÁTI

KÖZSÉG

TELEPÜLÉSTERVÉHEZ

Készült:
2024.

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

NEMESAPÁTI KÖZSÉG
TELEPÜLÉSTERVE

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Megrendelő:

Nemesapáti Község Önkormányzata
8923 Nemesapáti Fő utca 3.
Képviseli: **Mérnyei Sándor polgármester**
+36-92/593-022
nemesapationk@gmail.com
www.nemesapati.hu

Önkormányzati főépítész:

Káli Marianna
okl. építészmérnök, felsőfokú urbanista
Főépítészi vizsga bizonyítvány száma:
+36-20/562-7236
kali.mariann@gmail.com

ALÁÍRÓLAP

Tervezők:

Településrendezés	**Fercsák Ágnes Erzsébet** okl. településmérnök TT 20-0277 8945 Bak, Rózsa u. 33. +36-30/217-6141
Zöldfelület és tájrendezés	**Bruckner Attila** okl. táj- és kertépítész mérnök TK 19-0244 +36-20/983-2353
Közlekedés	**Kajtárné Varga Ida** okl. építőmérnök TKÖ 19-0320, 19-5232 8380 Hévíz, Park u. 30. +36-30/993-4795
Vízi- és gáz közmű	**Lőrincz Imre** gépészmérnök TE, TV 18-0031 +36-20/355-0948
Villamos energia közmű	**Baranyai Péter** okl. villamosmérnök TE 19-0762 +36-30/444-8306
Hírközlés	**Baranyai Péter** okl. villamosmérnök TH 19-0762 +36-30/444-8306
Környezetvédelem	**Petőházi Attila** okl. környezetmérnök SZKV-1.1., 1.2., 1.3., 1.4. 20-0521 +36-30/325-9680
Régészet	**Simmer Lívia** régész szakértői engedélyszám: 18-002

Munkaszám: 6/2024.

TARTALOM

1. Bevezető 5

I. Megalapozó vizsgálat 8

1. Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok 8
2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések 12
3. Területrendezési követelmények 14

Zala Megye Szerkezeti Terve 15

Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete 17

Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezete 20

Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete 22

Tájképvédelmi terület övezete 24

Vízminőségvédelmi terület övezete 26

Földtani veszélyforrás terület övezete 28

4. Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése 30
1. A település demográfiai helyzete 32
2. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások 35
3. A település gazdasága 36
4. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés 38
5. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat 38
6. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata 42

Építészeti örökség 45

7. Környezetiállapot-jellemzők 49

Felszíni és felszín alatti vizek védelme 54

Levegőtisztaság-védelem 56

Zaj -és rezgésterhelés 58

Sugárzás védelem 58

Hulladékkezelés 59

Árvízvédelem 59

Klímavédelem, éghajlatváltozás 59

Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák 60

8. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat 61

Természeti adottságok 61

Tájhasználat, tájszerkezet 64

Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek 66

Zöldfelületi rendszer vizsgálata 71
9. Közlekedés 75
Úthálózat, közlekedés 75
Közösségi közlekedés 81
Gyalogos közlekedés, túraútvonalak 82
10. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás 83
Vízellátás 83
Szennyvízelvezetés 85
Gázellátás 87
Villamosenergia ellátás 88
Hírközlés 90
Csapadékvíz elvezetés 92
11. Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők 93
12. Vizsgálati térképek 94

1. Bevezető

Nemesapáti Község Önkormányzata a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) előírásainak megfelelő településterv elkészítésével összefüggő tervezői és szakértői feladat elvégzése érdekében pályázatot nyújtott be a Lechner Tudásközponthoz az új típusú településterv elkészítésének támogatása érdekében.

A támogatás megítélését követően az önkormányzat ajánlattételi felhívást bocsátott ki, melyet követően, a három tervezőtől érkezett ajánlat alapján kiválasztotta a tervezőt.

A településterv megalapozó vizsgálatának tartalmi követelményét a község önkormányzati főépítésze a Korm. r. 7. § (7) bekezdésének megfelelően írásban meghatározta, amit a Képviselő-testület 48/2023. (XI.07.) sz. határozatában jóváhagyott.

Nemesapáti Község Képviselő-testülete
8923 Nemesapáti, Fő u. 3. Tel/fax: 92/593-022, 06-30/4211768
e-mail: nemesapationk@gmail.com Hivatali kapu:NEMESAPATI, KRID:745681330

KIVONAT

Nemesapáti Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. november 7. napján megtartott nyilvános testületi ülésének jegyzőkönyvéből:

Nemesapáti Község Önkormányzati Képviselő-testülete 3 igen egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

48/2023. (XI.07.) Határozat:

új településterv elkészítéséről

Nemesapáti Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az

1. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997.évi LXXVIII. törvény, továbbá a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15) Korm. rend. alapján elkészítteti az új településtervet;
2. elfogadja a települési főépítész által, a településterv megalapozó vizsgálata és alátámasztó javaslata tartalmi követelményeire megállapított feljegyzést;
3. felhatalmazza a polgármestert a településterv egyeztetési és elfogadási eljárásának lefolytatására, a folyamat során keletkezett dokumentumok aláírására, továbbá a szükséges nyilatkozatok és intézkedések megtételére.

Határidő: Folyamatos;

Felelős: polgármester, főépítész

Mérnyei Sándor István sk.
polgármester

Szita Gabriella sk.
jegyző

A kivonat hiteles:
Alsónemesapáti, 2023. november 15.

Szita Gabriella jegyző nevében és megbízásából:

dr. Kovács-Pável Mónika sk.
aljegyző

FŐÉPÍTÉSZI FELJEGYZÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Nemesapáti Község Önkormányzata a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) szerinti új településterv elkészítéséről döntött.

A Korm. rendelet 7. § (7) bekezdése előírja, hogy a településterv megalapozó vizsgálatának és alátámasztó javaslatának tartalmi követelményeit a települési főépítész írásban határozza meg, amit a Képviselő-testület a Korm. rendelet 59. § (2) bekezdése alapján a településterv készítését tartalmazó döntésében el kell fogadnia.

Kérem, hogy az alábbi tartalmi követelményeket elfogadni szíveskedjenek.

A településterv készítése során az alábbi tartalmat szükséges a településterv készítőjének kidolgoznia:

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

a Korm. rendelet 1. melléklete alapján:

1. Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok
2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések
3. Területrendezési követelmények
4. Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése
5. A település demográfiai helyzete
6. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások
7. A település gazdasága
8. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés
9. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat
10. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata
11. Környezetiállapot-jellemzők
12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat
13. Közlekedés
14. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás
15. Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT

a Korm. rendelet 2. mellékelte alapján:

1. Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója (a fejlesztésben javasolt változások, a rendezést érintő módosítások bemutatása, összefüggéseik feltárása, szakági javaslatok összefoglalása)
2. Településrendezési javaslat
3. Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére
4. Tájrendezési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás

5. Védelmi és korlátozóelemek
6. A módosítással érintett területek bemutatása
7. A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása
8. A módosítással érintett területekre a biológiai aktivitásérték számítása és eredménye
9. Települési környezeti értékelés

Mivel a településen új beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre, a település meglévő szerkezetét érintő változás, bővítés nem tervezett, az alátámasztó javaslatból a közművesítési és a közlekedési javaslat, valamint a zöldterület fejlesztési javaslat elhagyható.

Kelt Zalaegerszeg, 2023. 10. 19.

Káli Marianna
okl. építészmérnök É 20-0332
felsőfokú urbanista TT 20-0332
települési főépítész

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A megalapozó vizsgálat a tervezés szempontjából releváns terület tekintetében meghatározza, és vizsgálati térképen ábrázolja legalább

a) az egyes általános használat szerinti területeket és településrészeket, infrastruktúra-elemeket,

b) a fejlesztést és rendezést befolyásoló értéket, problémát, védelmet, illetve korlátozást meghatározó elemeket (probléma- és értéktérkép),

c) az intézkedést, beavatkozást igénylő területek lehatárolását.

1. Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok

Nemesapáti község Zala megyében, a Zalaegerszegi járásban, Zalaegerszegtől 10 km-re keletre helyezkedik el. Megközelítése két irányból lehetséges, viszont mindkét irányból a 73224 jelű bekötőút vezet a településközpontba. A község zsákfalu.

Szomszédos települések: Alsónemesapáti, Petőhenye, Alibánfa, Vöckönd, Gyűrűs, Orbányosfa, Nagykapornak, Kisbucsa

Nemesapáti község földrajzi helyzete Magyarország területén (forrás: Wikipedia)

Nemesapáti Zala megye észak-nyugati részén, Zalaegerszegtől mintegy 12 kilométerre keletre fekszik. A község a Zalaegerszeg-Keszthely útról Alsónemesapáti felől közelíthető meg. A falu a Zala-folyó jobb partján, a Szévíz- és a Foglár-patak által határolt gyönyörű környezetben található. A Szévíz-patak észak-déli völgye itt találkozik a Zala-folyó völgyével.

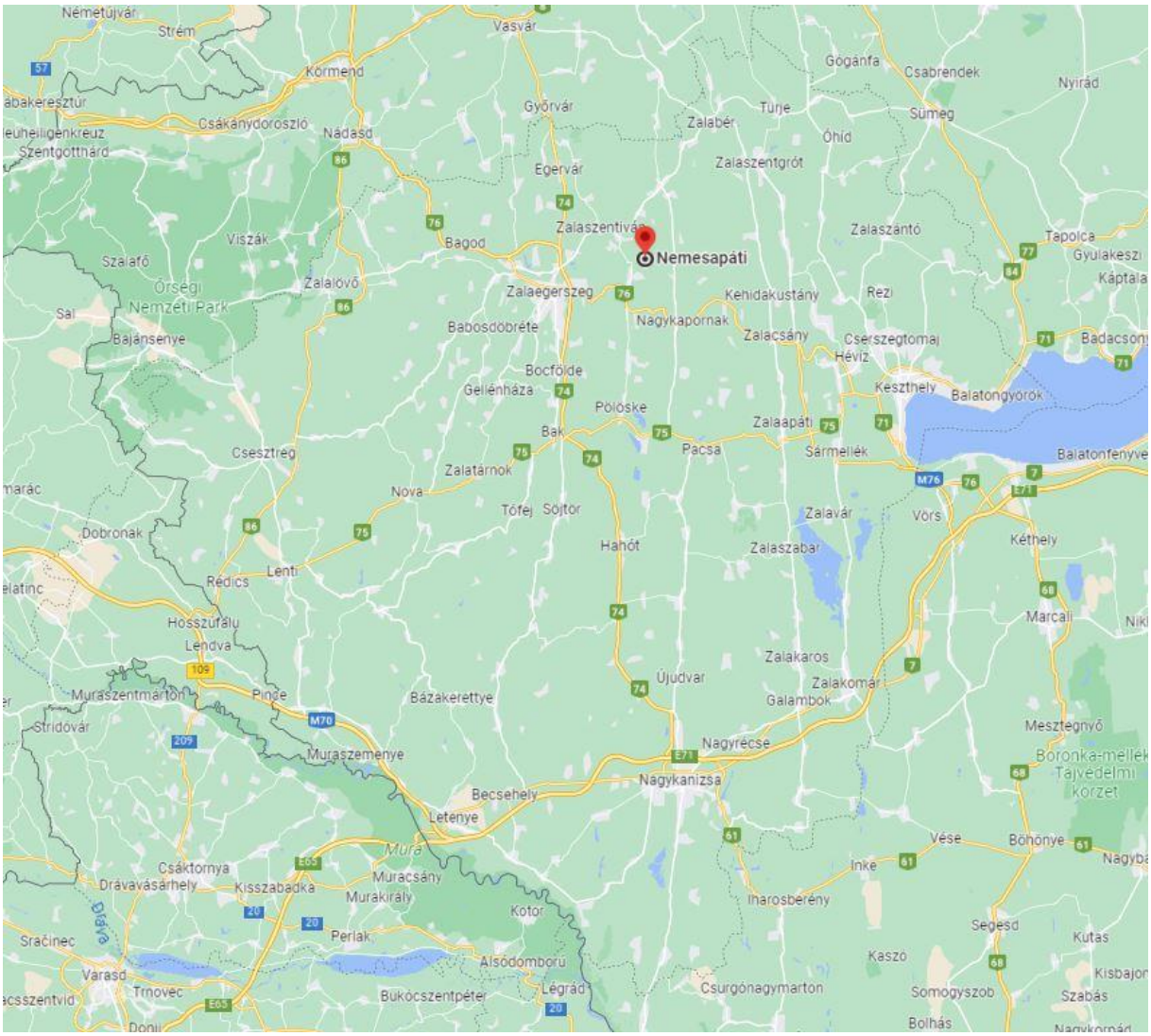

Nemesapáti község földrajzi helyzete Zala megye területén (forrás: google.com/maps)

Nemesapáti község térségi kapcsolatai Zalaegerszeg megyeszékhelyhez kötődnek legnagyobb részt. A város közelsége biztosítja az egészségügyi, oktatási, gazdasági és közlekedési kapcsolatokat egyaránt.

A településnek ipara nincs, az itt élők Zalaegerszegre, illetve a szomszédos Alsónemesapáti munkahelyeire járnak dolgozni.

A XVIII. század közepén épült a Csertán Sándor Zala megye kormánybiztosa tulajdonában volt Csertán kastély, ami lójelenleg óvodaként üzemel. Az épületet folyamatosan karban tartják.

Értékes műemlék található a kis településen: Szent Miklós római katolikus Plébániatemplom

Nemesapáti nem tart fenn kapcsolatot testvértelepüléssel.

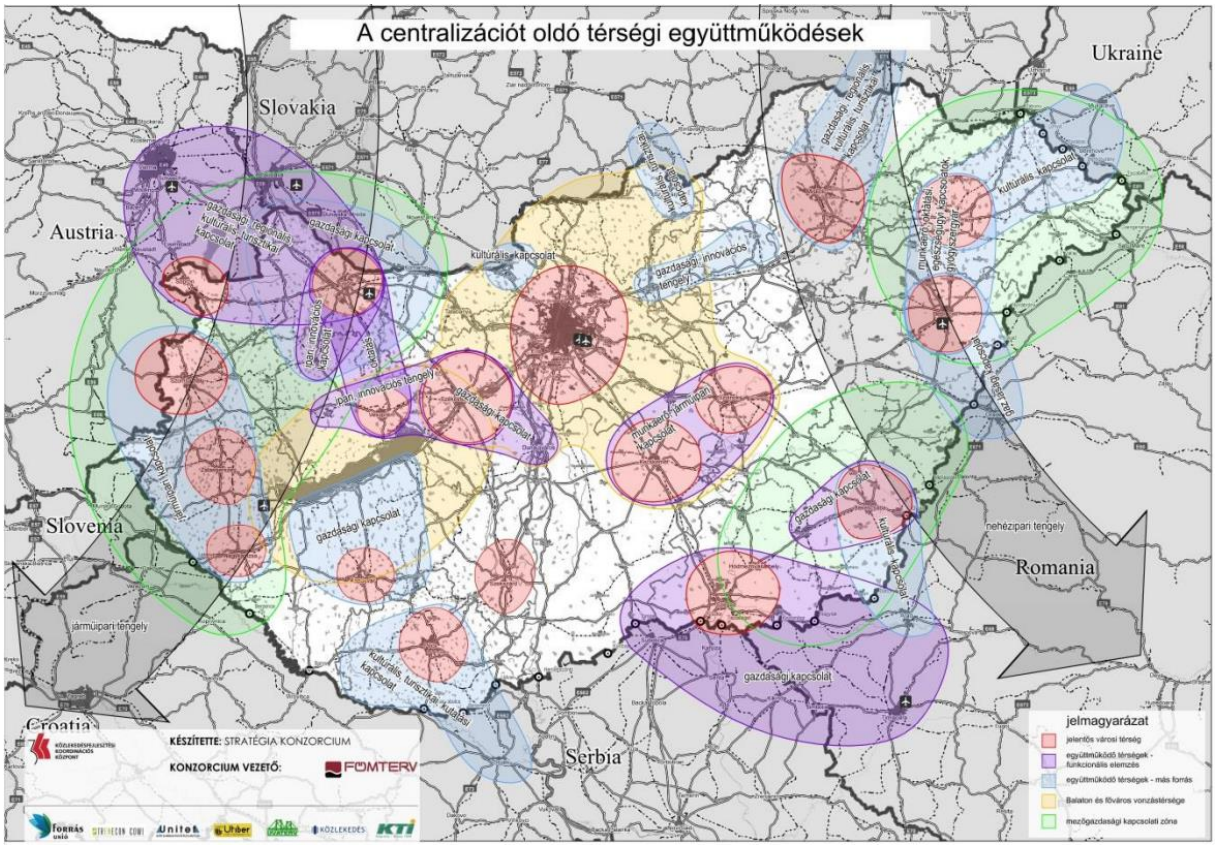

Forrás: Nemzeti Közlekedési infrastruktúra-fejlesztési stratégia, 2014.

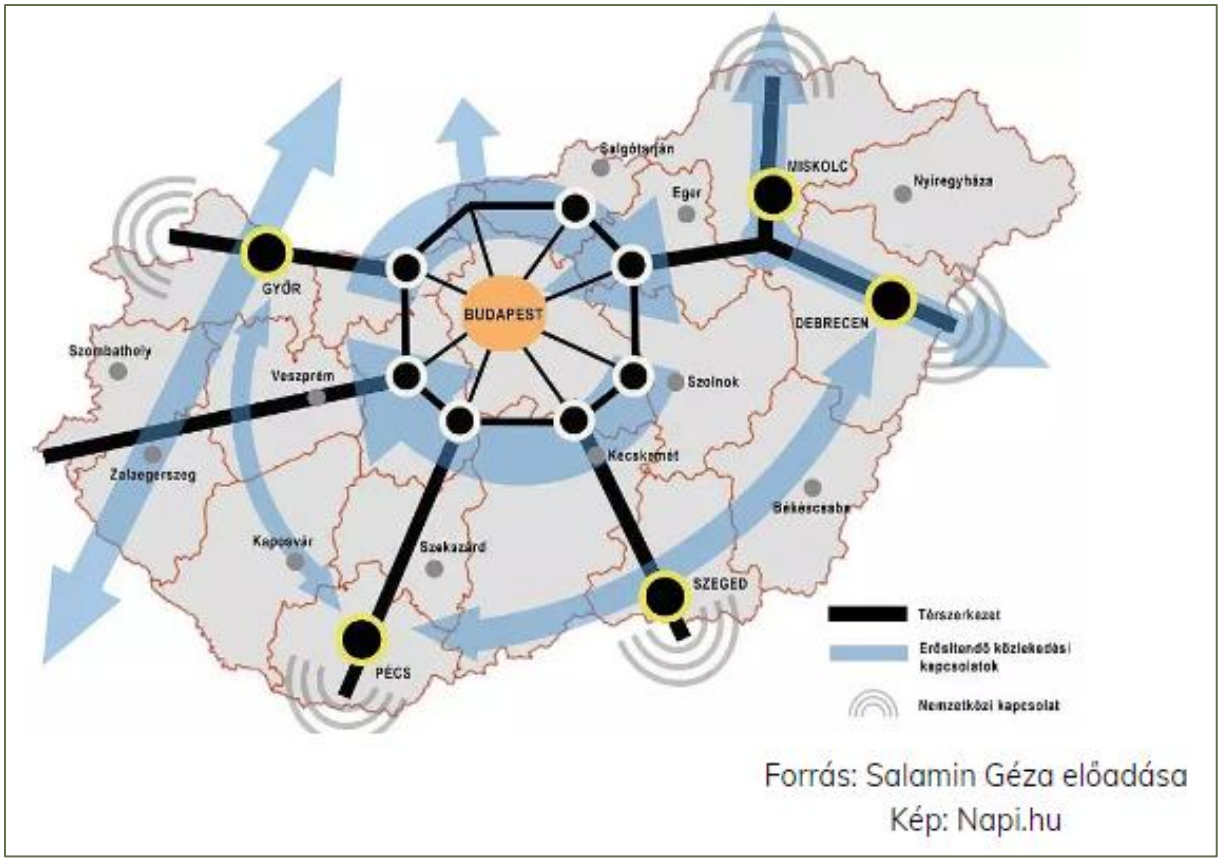

Térszerkezet jellemzői Magyarországon

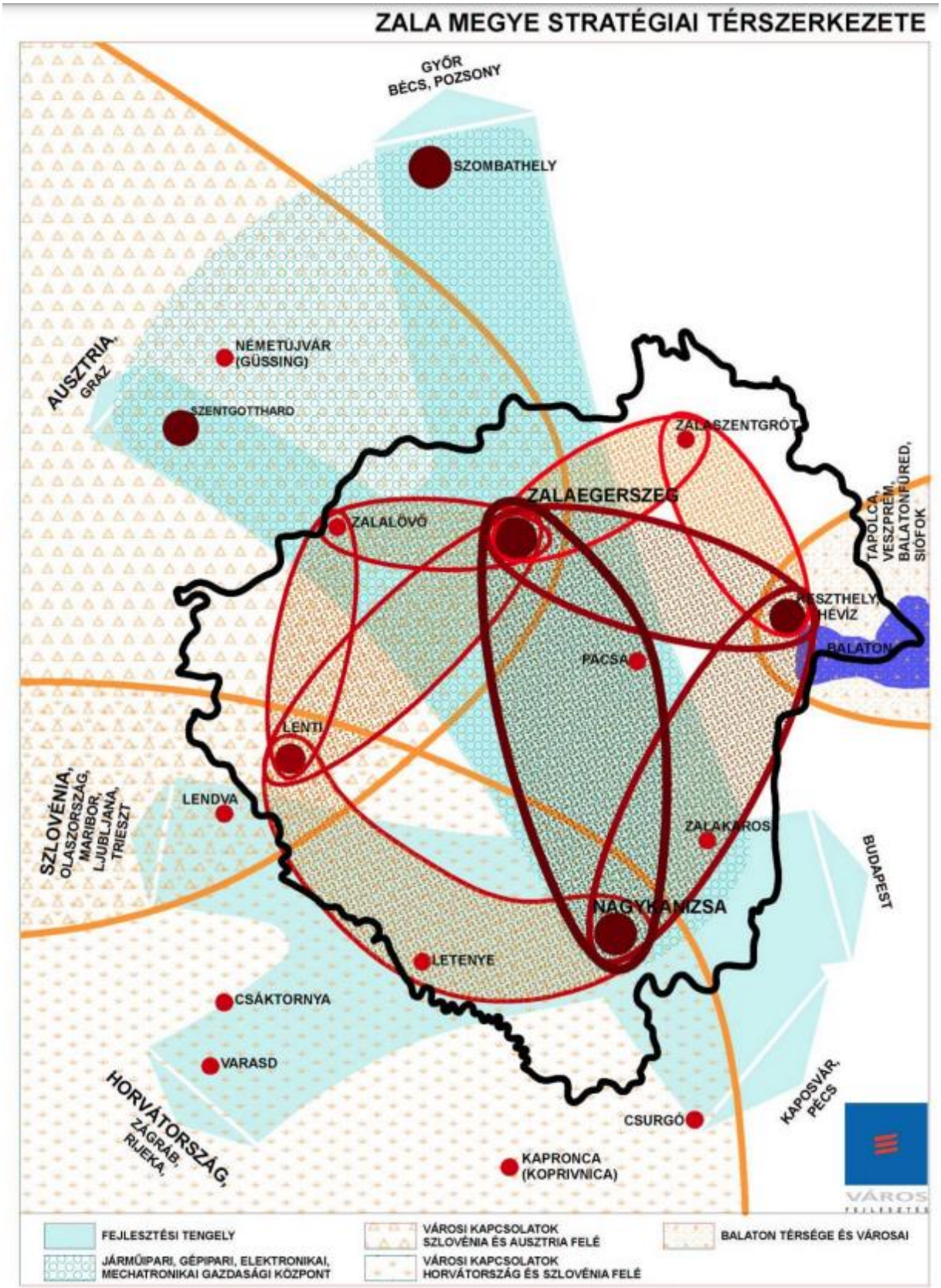

Forrás: Zala Megye Területfejlesztési koncepciója 2013.

2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések

Zala Megye Területfejlesztési Koncepciója a 2020-2027. évekre vonatkozóan elfogadásra került. (A dokumentumot a HÉTFA Elemző Központ – Város- és Területfejlesztési Iroda készítette.)

A Koncepció az alábbi célrendszert állapította meg:

ZALA MEGYE FEJLESZTÉSI ELVEI

A célrendszer a Zala Megye Területfejlesztési Koncepciója - Helyzetelemzés 2020 című dokumentum „Helyzetértékelés" fejezetének figyelembevételével készült, mely fejezet tartalmazza a megye lehetséges fejlesztési irányainak bemutatását, és ezek alapján a lehetséges cselekvési területek azonosítását, valamint a megye speciális, területi meghatározottságú problémáinak és lehetőségeinek meghatározását. Az itt vázolt fejlesztési irányok címszavakban:

- *Feldolgozóipari működőtőke-beruházások ösztönzése.*
    - *o Magasan képzett munkaerő megtartása, a megyébe csábítása.*
- *Gazdasági környezet fejlesztése.*
    - *o Mikro- és kisvállalkozások fejlődési lehetőségeit erősítő gazdasági környezet kialakítása.*
    - *o Közép- és nagyvállalkozások megerősítése, foglalkoztatási igényeknek megfelelő munkaerő-kínálat megteremtése.*
    - *o Nemzetközi gazdasági kapcsolatok erősítése, együttműködések kialakítása.*
    - *o Logisztikai fejlesztések infrastrukturális és szolgáltatási feltételeinek javítása a Nagykanizsa, Letenye határtérségben, illetve Zalaegerszegen.*
- *K+F+I kapacitás fejlesztése.*
    - *o A felsőoktatási intézmények és a gazdaság szereplői közötti kapcsolatok fejlesztése.*
    - *o Innovációs tevékenységek fejlesztése.*
    - *o Egyetemi kutatóhálózatokba való bekapcsolódás elősegítése.*
    - *o Külföldi felsőoktatási és kutatás-fejlesztési intézményekkel közös kapcsolatok kialakítása/fenntartása.*
    - *o Felsőfokú végzettséggel rendelkezők elvándorlásának mérséklése.*
    - *o Az agrárgazdaság és vidékfejlesztés területén a meglevő kutatási kapacitás jobb hasznosítása, agrárkutatási tevékenység bővítése.*
- *A térség közúti elérhetőségének javítása.*
    - *o M76-os főút Zalaegerszegig tartó kivitelezése*
    - *o A megyeszékhely további gyorsforgalmi összekötése Nagykanizsával, Szombathellyel, Körmenddel.*
    - *o A járásközpontok közösségi közlekedési kapcsolatainak javítása.*
    - *o Az útburkolat minőségének általános javítása.*
- *A sármelléki repülőtér működtetésének és fejlesztésének hosszú távú biztosítása.*
- *A turisztikai szolgáltatások színvonalának emelése, turisztikai kínálat és vonzerő bővítése.*
- *Az egészségügyi közszolgáltatások fejlesztése.*
- *Népességcsökkenés negatív tendenciájának mérséklését célzó fejlesztések megvalósítása. Különösen:*

o A településhálózat integrált – vállalkozásfejlesztési, életminőségbeli és környezetvédelmi tevékenységeket összefüggéseiben is kezelő – fejlesztése.

o A kistelepüléseken a települési funkciók és humán szolgáltató rendszerek fejlesztése.

o A járásközpontok közösségi közlekedési kapcsolatainak javítása.

o Kistelepülések közúti elérhetőségének fejlesztése.

o Rövid ellátási láncok megerősítése, támaszkodva a településeken már kiépült termelőkapacitásokra.

o Szociális háló fejlesztése a kisebb településeken.

• Természeti környezet védelme.

o A megye érzékeny felszíni vizeinek, ivóvízbázisának védelme, az ivóvíz minőségének javítása.
o A talajszennyezés mérséklése, a csatornázott települések körének bővítése.

o Illegális szemétlerakás/dögkutak felszámolása.

o A lakosság és a vállalkozások környezettudatosságának erősítése, a természeti erőforrások és értékek védelme.

o Az erdőterületek védelme, az erdők látogatottságának növelése a természeti értékek megőrzése mellett.

• Megújuló energia-előállítási potenciál jobb hasznosítása, elsősorban a napenergia, és termálvíz hasznosítása mellett.

A 2021-2027-es időszakra, az átfogó célokhoz illeszkedően új stratégiai ágazati és területi célokat, prioritásokat és horizontális célokat határozott meg Zala megye, melyeket az alábbi ábra szemléltet:

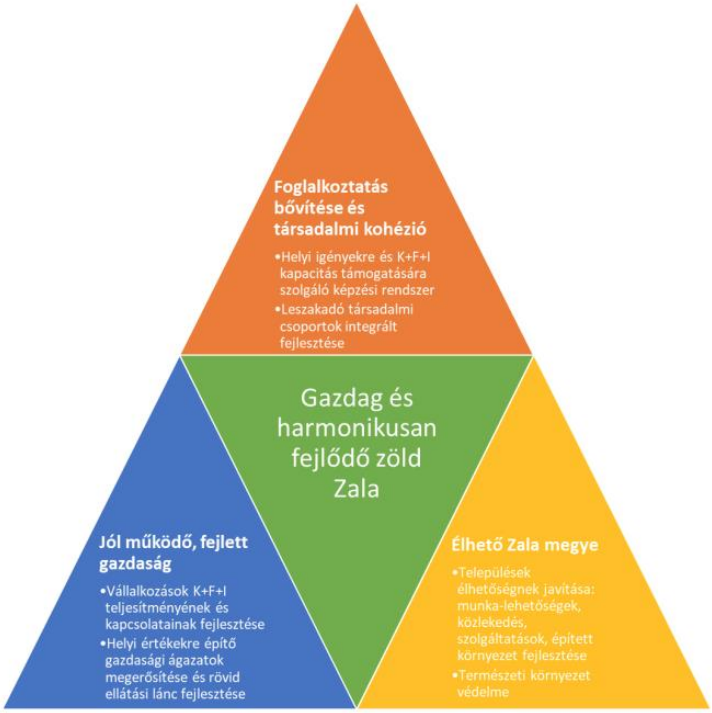

3. Területrendezési követelmények

A Zala Megye Területrendezési Tervének felülvizsgálata a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. évi törvénnyel (a továbbiakban: MaTrT), továbbá a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelettel (a továbbiakban: MvM rendelet) összhangban 2019. évben megtörtént. A Zala megye területrendezési szabályzatáról, térségi Szerkezeti Tervéről és övezeteiről szóló Zala Megyei Közgyűlés 8/2019. (IX. 27.) rendelete (a továbbiakban: ZMTrT) feldolgozta és pontosította az országos övezeteket, ezért a megyei területrendezési terv figyelembevétele szükséges a településterv készítése során.

Nemesapáti közigazgatási területére az alábbiak szerint fednek a területrendezési tervek által megállapított térségi területfelhasználások, valamint az országos és megyei övezetek:

Térség, övezet megnevezése	**Érintettsége**
erdőgazdálkodási térség	+
mezőgazdasági térség	+
vízgazdálkodási térség	+
települési térség	+
legalább 5 ha nagyságú sajátos területfelhasználású térség	-
ökológiai hálózat magterületének övezete	+
ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete	+
ökológiai hálózat pufferterületének övezete	+
kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	+
jó termőhelyi adottságú szántók övezete	+
erdők övezete	+
erdőtelepítésre javasolt terület övezete	+
tájképvédelmi terület övezete	+
világörökségi és világörökségi várományos területek övezete	-
vízminőség-védelmi terület övezete	+
nagyvízi meder övezete	-
VTT-tározók övezete	-
honvédelmi és katonai célú terület övezete	-
ásványi nyersanyagvagyon övezete	-
rendszeresen belvízjárta terület övezete	-
tanyás területek övezete	-
földtani veszélyforrás terület övezete	+
egyedileg meghatározott megyei övezet:	
• gazdaságfejlesztési és innovációs övezet	-
• kiemelt turisztikai övezet	-

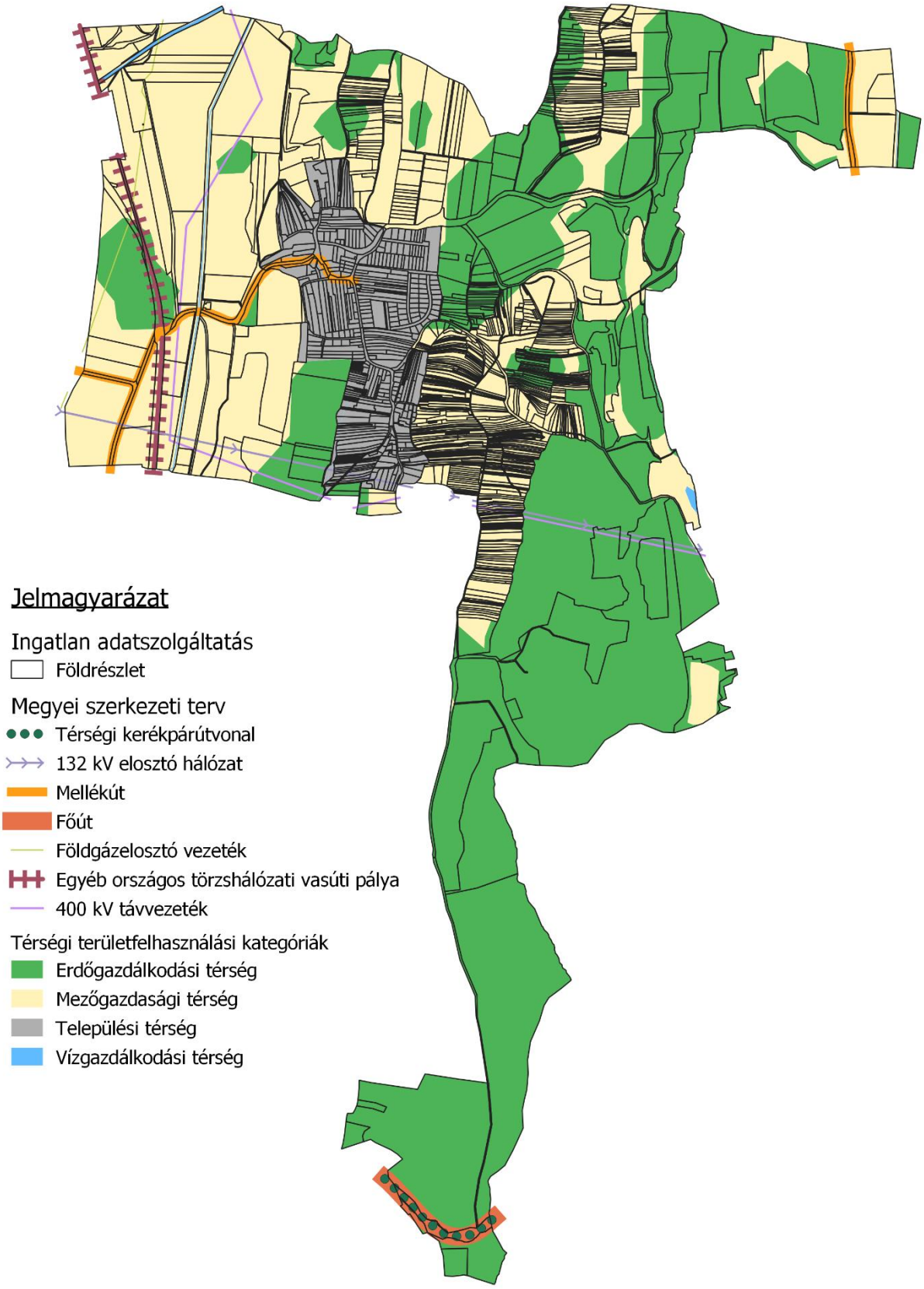

ZmTrT szerkezeti terve

Nemesapáti közigazgatási területe erdőgazdálkodási, mezőgazdasági, települési és vízgazdálkodási térségbe tartozik.

MaTrT vonatkozó előírásai:

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével
a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;
b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;
c) a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;
d) a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;

12. § (1) Új beépítésre szánt terület a település közigazgatási határához 250 méternél közelebb nem jelölhető ki.
(2) Ha az új beépítésre szánt terület kijelölése zöldterület vagy erdőterület átsorolásával jár, csereterületként a megszűnő zöldterület vagy erdőterület kiterjedésével megegyező kiterjedésű zöldterületet vagy erdőterületet kell kijelölni, továbbá az új beépítésre szánt területnövekmény legkevesebb 25%-ának megfelelő kiterjedésű további új zöldterületet vagy erdőterületet is ki kell jelölni. Csereterületként nem vonhatók be védett természeti területek, Natura 2000 területek és természetközeli területek.
(3) A zöldterületen és az erdőterületen kívüli egyéb beépítésre nem szánt – jellemzően mezőgazdasági – területet csak abban az esetben lehet újonnan beépítésre szánt területbe sorolni, ha
a) az új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a korábban beépítésre szánt területként kijelölt, de még be nem épített területet csereterületként a településrendezési terv zöldterület, erdőterület, mezőgazdasági terület, vízgazdálkodási terület vagy természetközeli terület övezetbe sorolja vissza azzal, hogy a visszasorolt terület nagysága eléri vagy meghaladja az újonnan kijelölt terület kiterjedését, vagy
b) az a) pont szerinti csereterület nem áll rendelkezésre, de a településrendezési tervben az új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 25%-ának megfelelő kiterjedésű, új zöldterületet vagy erdőterületet is egyidejűleg kijelölnek azzal, hogy gazdasági terület övezet kijelölése esetén ez a szabály nem alkalmazható.
(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti, az új beépítésre szánt területtel egyidejűleg kijelölésre kerülő zöldterületnek a települési önkormányzat tulajdonában kell állnia, vagy a települési önkormányzati tulajdonba adásról az önkormányzat képviselő-testületének településrendezési szerződést kell kötnie azzal, hogy a településrendezési szerződésnek a településrendezési terv elfogadásával egy időben kell hatályba lépnie.

15. § (2) A településrendezési tervben
a) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,
b) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonala a településrendezési terv egyeztetési eljárásában részt vevő, az egyeztetés tárgyát képező infrastruktúra elem vonatkozásában az adott egyeztetési szakterületet képviselő államigazgatási szerv hozzájárulása, és az egyéb érintett szakterületet képviselő államigazgatási szerv egyetértése esetén térhet el a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, azok térbeli rendjétől és a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolásától.
(3) Az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos vármegyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.

17. § (1) A 4/4., 4/6. és 4/11. mellékletekben szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét érintve, az országos, a kiemelt térségi és a vármegyei szerkezeti terv, valamint a településrendezési terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani.

Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

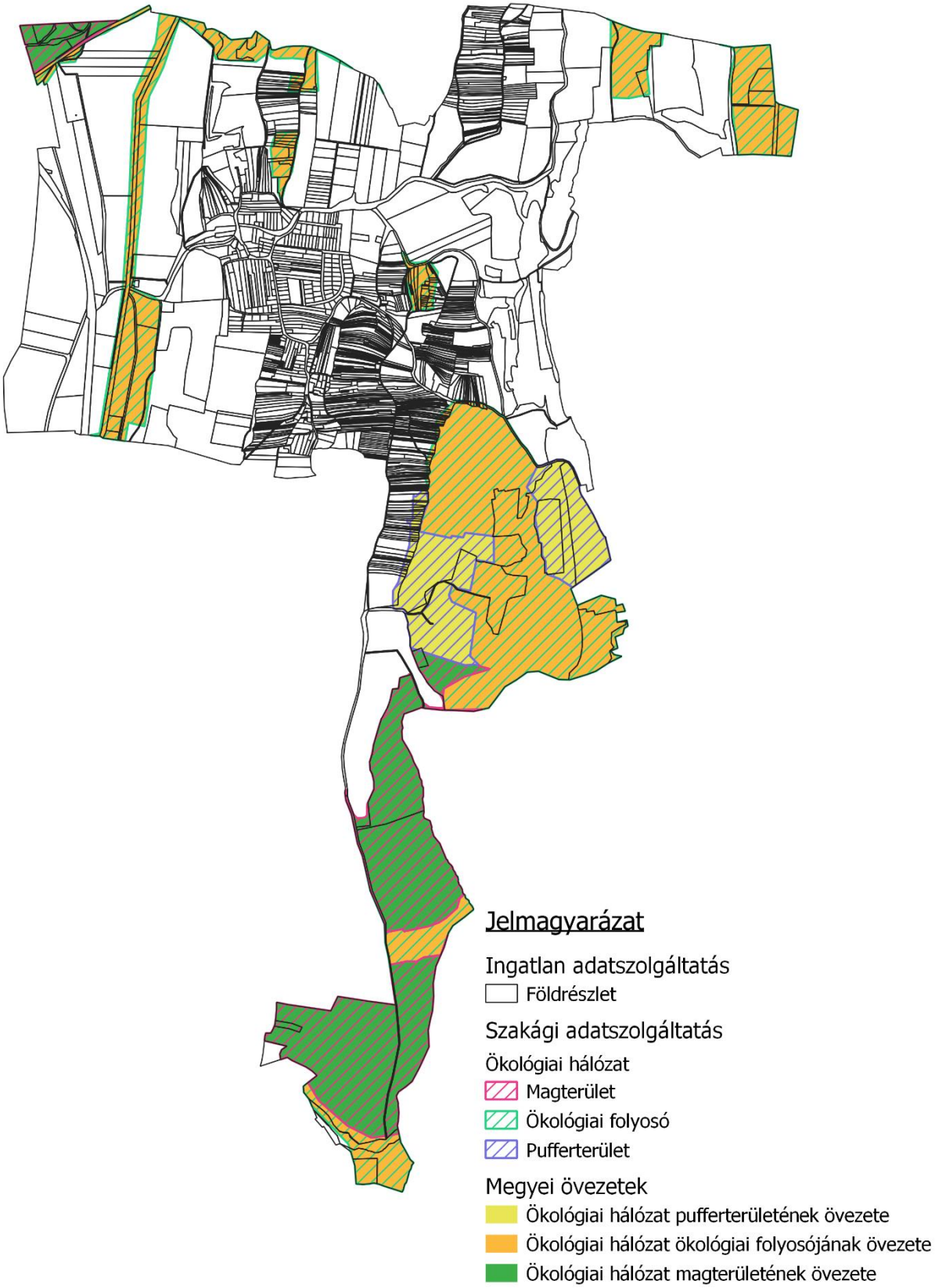

Térségi övezet és Adatszolgáltatás

MaTrT vonatkozó előírásai:

*25. § (1) Az ökológiai hálózat **magterületének** övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*
(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:
a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá
b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.
(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.
(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.
(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.
(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

*26. § (1) Az ökológiai hálózat **ökológiai folyosójának** övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*
(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha
a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá
b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.
(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.
(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.
(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.
(6) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

*27. § (1) Az ökológiai hálózat **pufferterületének** övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.*
(2) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével – a településrendezési terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

(3) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.
(4) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.

Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezete

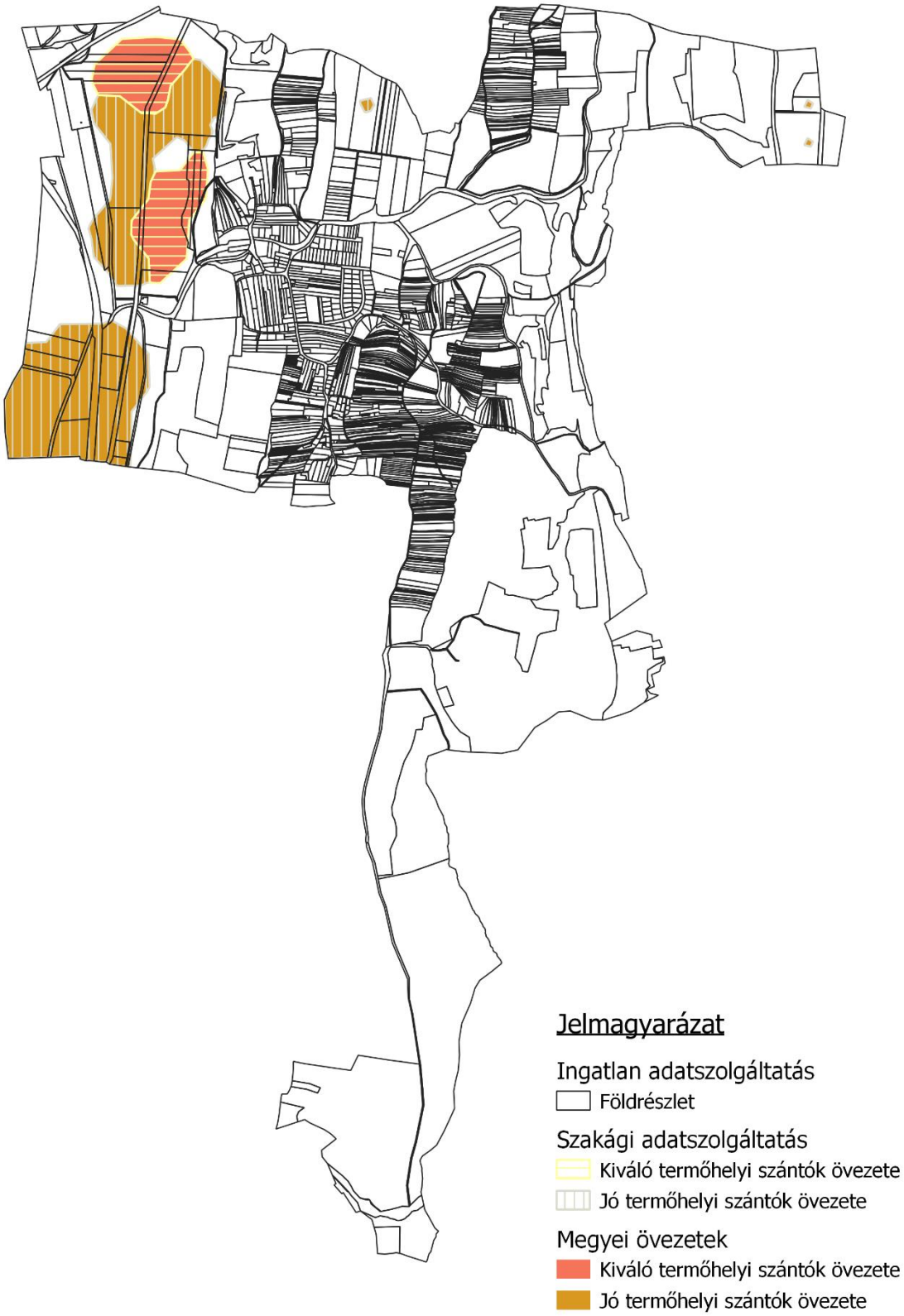

Térségi övezet és Adatszolgáltatás

Jó és kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete a település nyugati szélén találhatóak.

MaTrT vonatkozó előírásai:

28. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új beépítésre szánt terület – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.
(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.
(3) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

2. § (1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban - a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett - a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.
(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.
(3) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések (…)

Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete

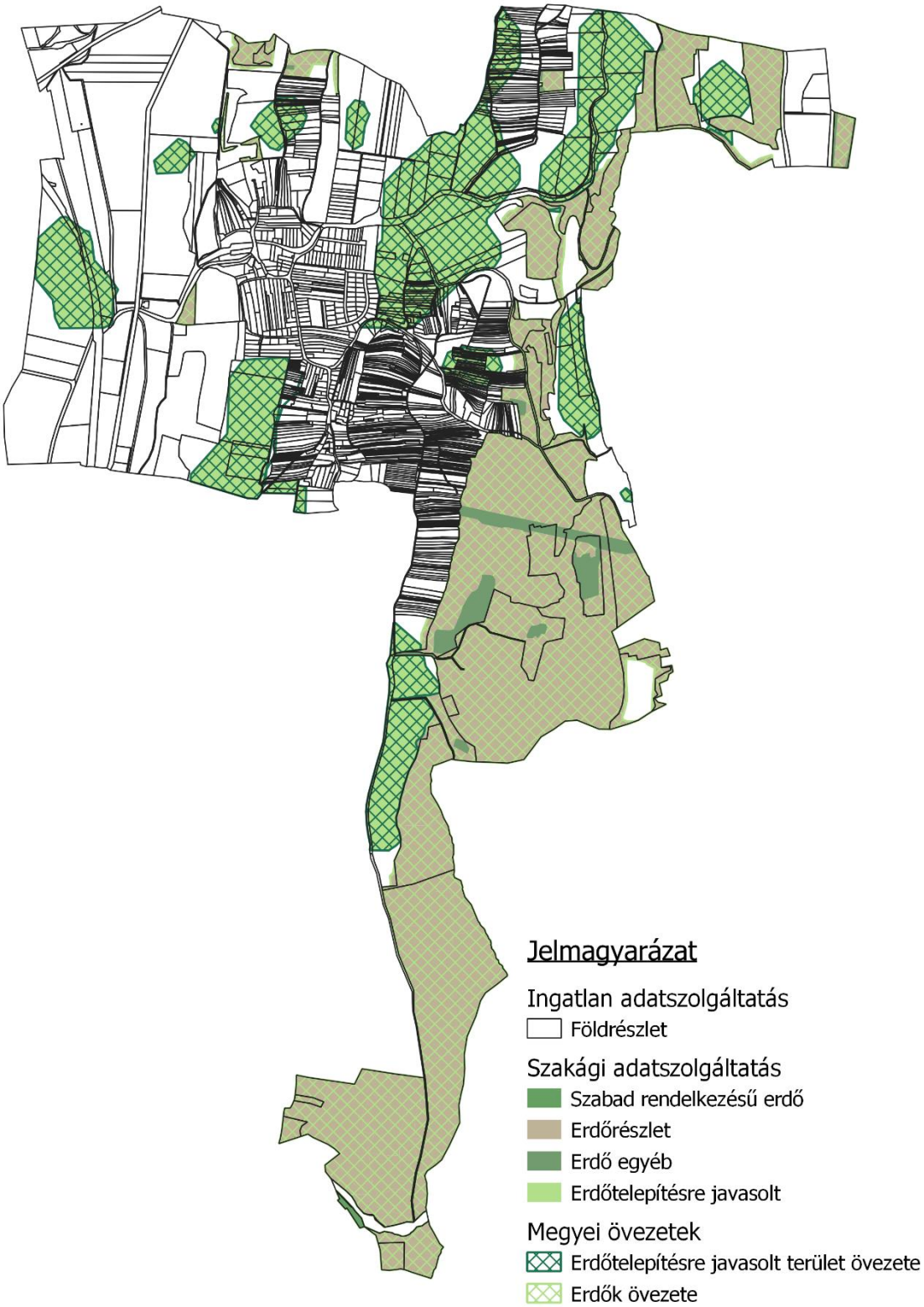

Térségi övezet és Adatszolgáltatás

MaTrT vonatkozó előírásai:

29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.
30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.
30/A. § Az erdők övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

3. § (1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.
(2) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések (…)

Tájképvédelmi terület övezete

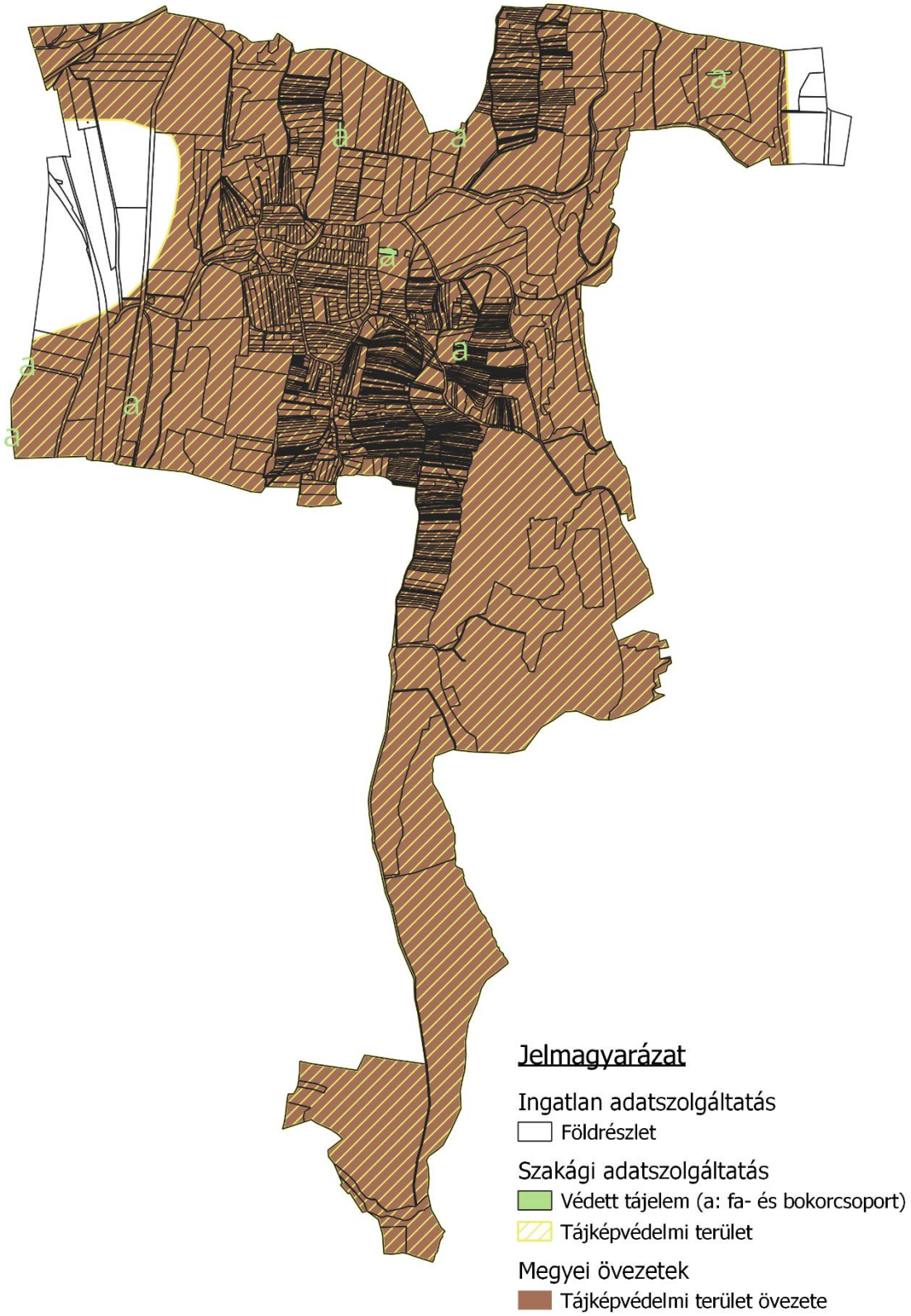

Térségi övezet és Adatszolgáltatás

Nemesapáti közigazgatási területének közel 90 %-át fedi az övezet.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

4. § (1) A tájképvédelmi terület övezete területére a vármegye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.
(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni
a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,
b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.
(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.
(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

Vízminőségvédelmi terület övezete

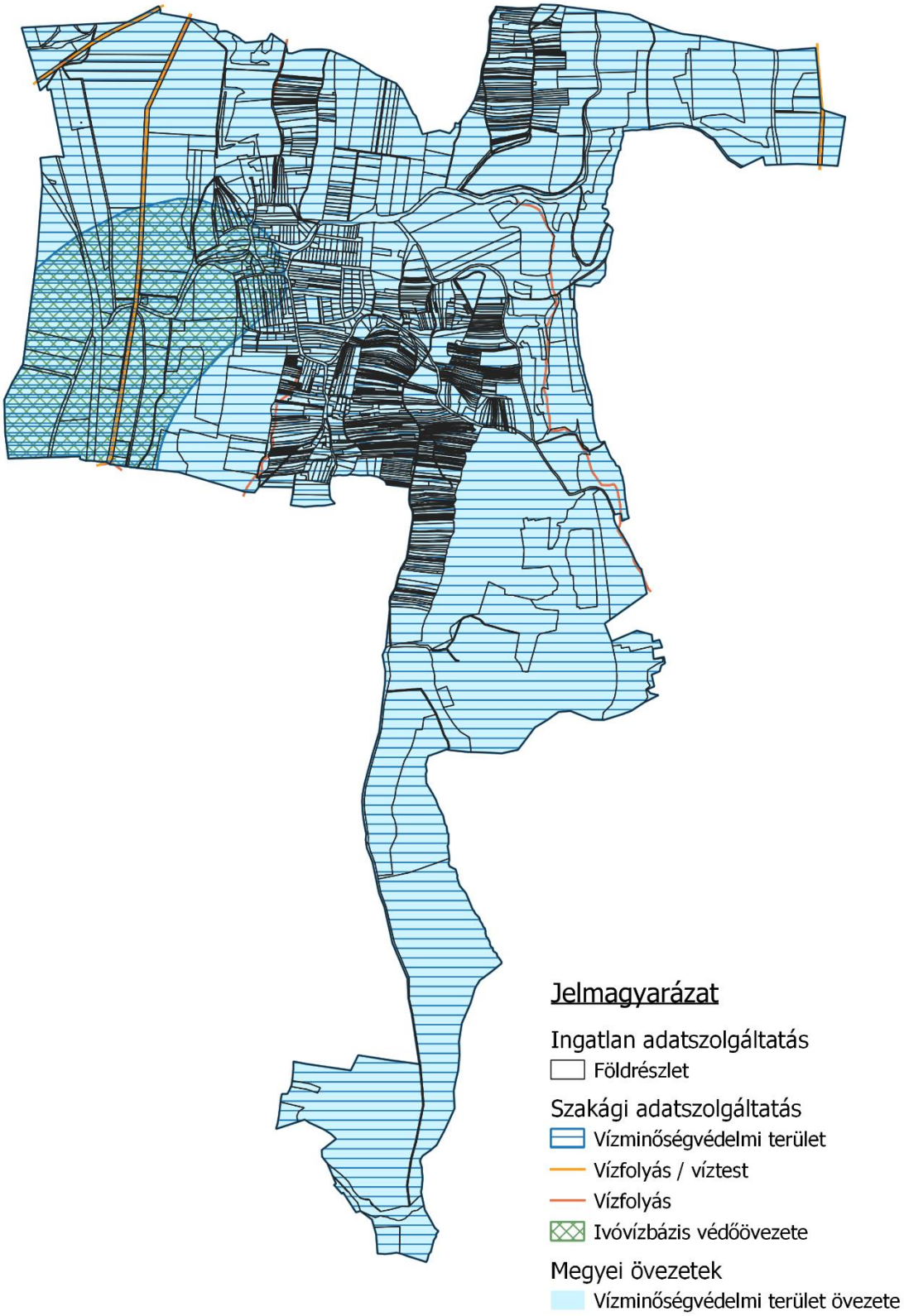

Nemesapáti teljes közigazgatási területét lefedi az övezet. Az adatszolgáltatás alapján a község nyugati részén van ivóvíz védőövezettel érintett rész.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

5. § (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a vármegye területrendezési tervében rendelkezni kell.
(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédelemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédelemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.
(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.
(4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó területen (…)

Földtani veszélyforrás terület övezete

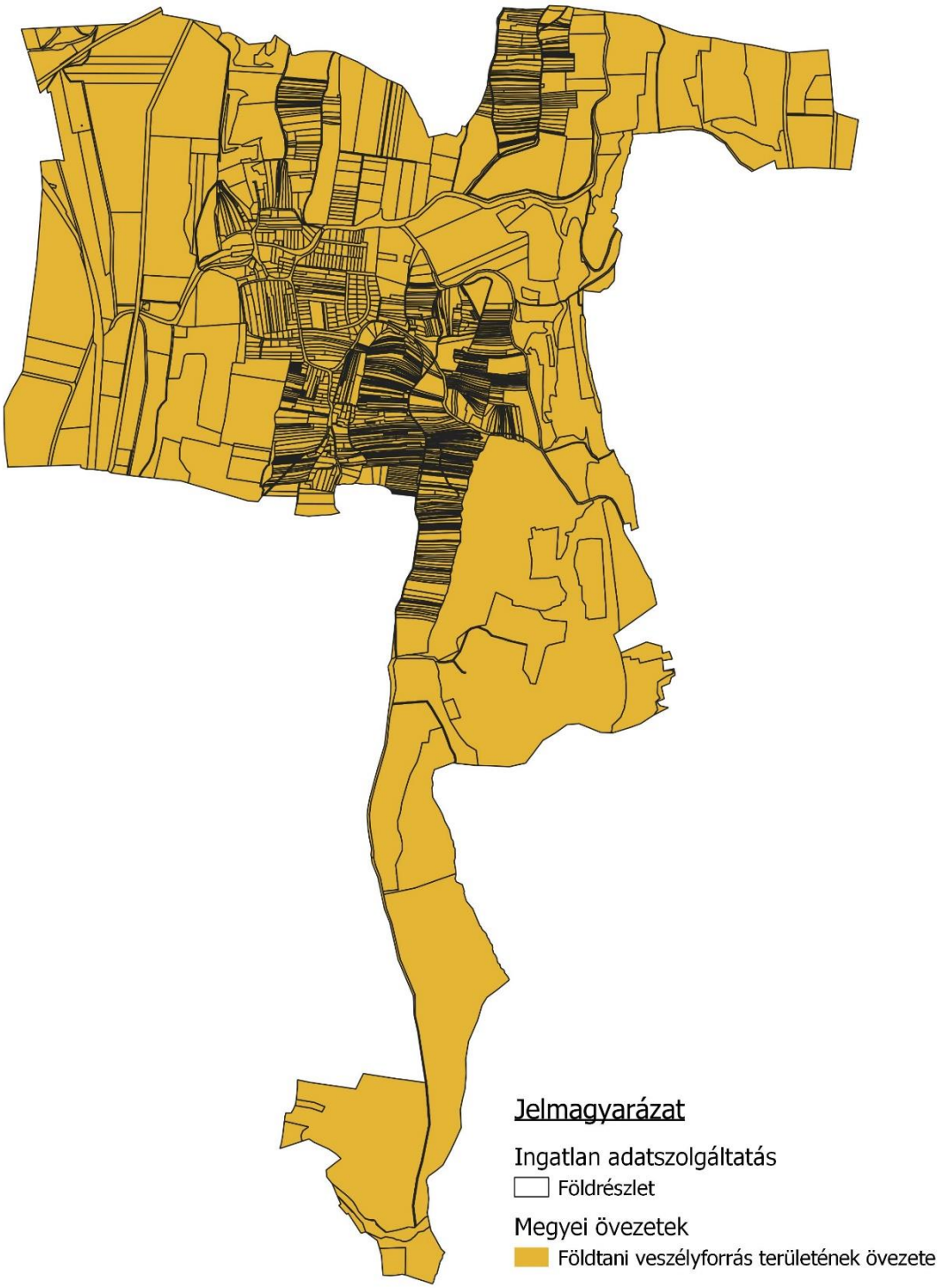

Nemesapáti teljes közigazgatási területét lefedi az övezet. Az adatszolgálttás nem tartalmaz konkrét földtani veszélyforrás helyszínt.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

11. § (1) A földtani veszélyforrás terület övezetében a földtani veszélyforrással érintett terület kiterjedését a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.
(2) Az (1) bekezdés szerinti területen új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.
(3) A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.
(4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések (…)

4. Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése

Nemesapáti község OTÉK alapú Településrendezési eszközeit 2007-ben hagyta jóvá az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- a településfejlesztési koncepciót a 16/2006. (IV. 6.) sz. ÖKT határozatával,
- a településszerkezeti tervet a …/2007. (…) ÖKT. határozattal,
- a helyi építési szabályzatot és annak mellékletét képező szabályozási tervet a 4/2007. (V.24.) Önk. rendelettel.

A településfejlesztési koncepció fő célkitűzései:

- *A település népességmegtartó-erejének növelése, kedvező demográfiai helyzet elősegítése, a népességfogyás megakadályozása a letelepedések támogatásával és különböző kedvezményekkel, életminőség javítása, közösségfejlesztés.*
- *Humán erőforrás fejlesztése, a képzett munkaerő helyben tartása, valamint letelepítése, képzések aktív támogatása, vállalkozások támogatása, perifériára szorult csoportok segítése.*
- *A falu „szívének" rehabilitációja.*
- *Zöldterületi fejlesztés a település belső területén.*
- *Partnerség kiépítése a településen, a lakosság információhoz juttatása, a belső kommunikációs rendszerek kialakítása, a lakosság "helyzetbe hozása", a jelenlegi kommunikációs rendszer átgondolása és tovább építése.*
- *Helyi mezőgazdaság hagyományainak megőrzése, szőlő- és gyümölcstermesztés ösztönzése, táji értékek megtartása, biogazdálkodás segítése.*
- *Épített környezet harmonizációja, a település fejlesztése karakterének megtartásával.*

A településrendezési eszközök 2007. évben készültek el és lettek elfogadva, az eltelt időszakban módosítás nem történt.

A településszerkezeti terv lakóterület fejlesztést irányoz elő tömbbelsők feltárásával. Új kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területet jelöl ki a temetőtől délre. Új közparkot is tervez a Fő utca végén, a közigazgatási határ mellett. Új közúti kapcsolatot ábrázol az M9 gyorsforgalmi út, valamint új település összekötő utak megközelítése érdekében Alsónemesapáti, Vöckönd és Orbányosfa irányába. A tervezet fejlesztések nem valósultak meg.

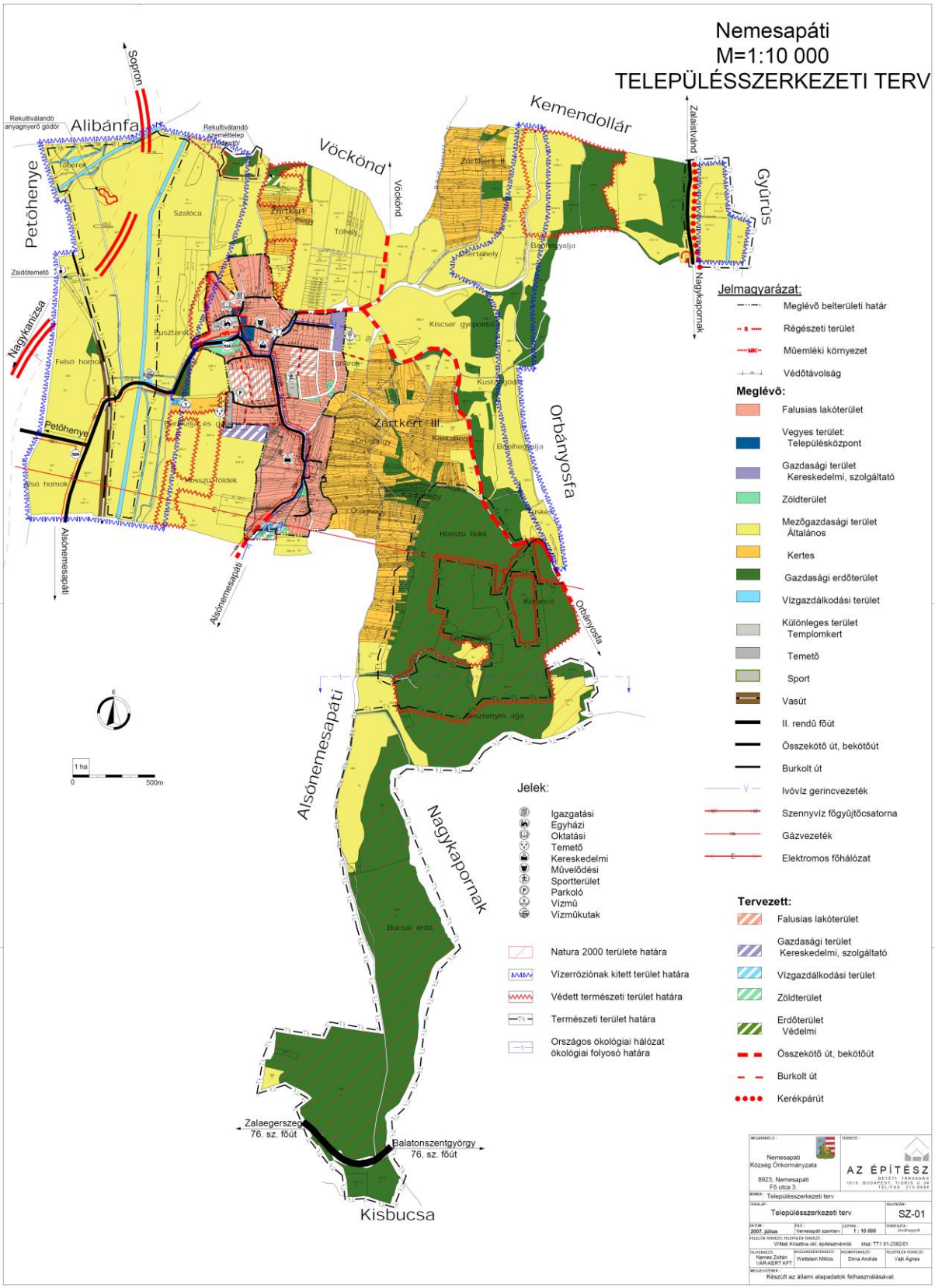

Hatályos településszerkezeti terv Nemesapáti közigazgatási területére (készítette: Az Építész Bt.)

1. A település demográfiai helyzete

A statisztikai adatok alapján Nemesapáti lakónépessége 2021. dec. 31-én 497 fő volt, állandó népessége 505 fő. A község népességszáma 2017. évig rohamosan csökkent, majd 2017 és 2020 között emelkedett. 2020 óta ismét kisebb ütemű csökkenés tapasztalható. Az utóbbi 10 évet figyelembe véve, vagyis a 2011. évi adatokhoz viszonyítva vizsgálva, a lakónépesség 3,4%-kal csökkent.

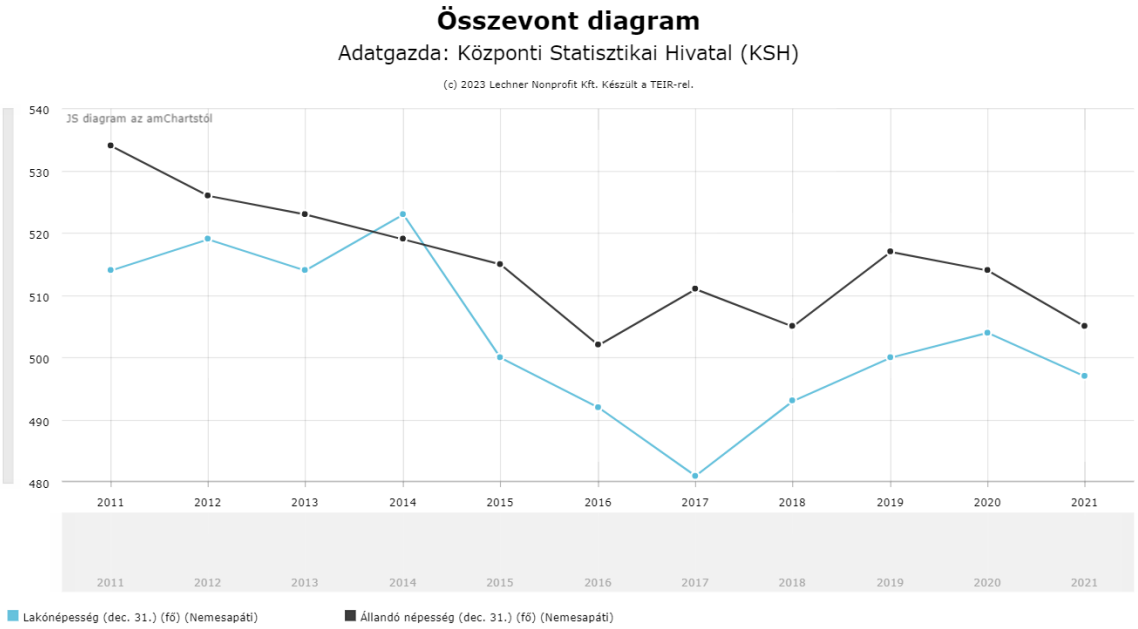

A község kormegoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a gyermekek száma egyre csökken, az idősek száma ezzel ellentétben szinte ugyanolyan ütemben növekszik. Arányukat tekintve: 15,45% : 14,26 %.

Az öregedési index a 2011. évi 79,41 %-ról 2021-re 92,31 %-ra növekedett, ami azt mutatja, hogy a település elöregedő népességgel rendelkezik.

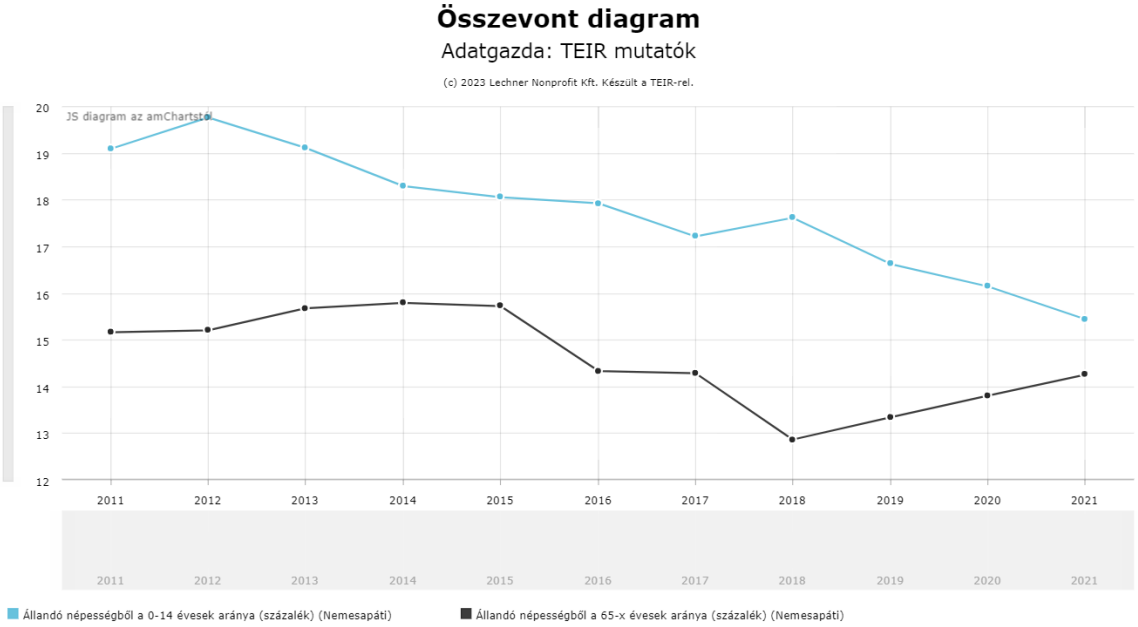

A községben a cigány (romani, beás) nemzetiséghez tartozó népesség aránya 7,87%, a többi hazai nemzetiségek 1,4%-os arányban vannak jelen.

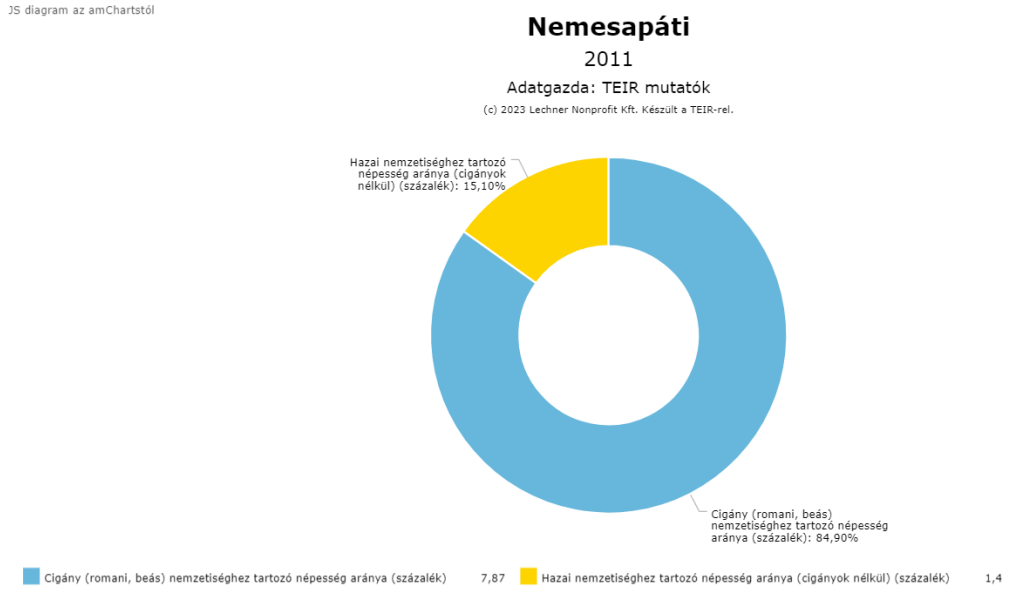

A lakónépesség alakulását befolyásolja a természetes szaporodás és a vándorlás. Nemesapátiban a természetes szaporodás sajnos fogyás, ugyanis az élve születések és halálozás aránya - bár enyhe csökkenés látható - negatív. Az utóbbi 10 évben 2012-ben volt a legnagyobb a csökkenés -11,62%-kal, és 2013- és ’14-ben a legkisebb: nulla. 2021- és ’22-ben majdnem elérte a 6%-ot.

A vándorlási különbözet jóval elszórtabb értékeket mutat. Az elmúlt 10 évben a legnagyobb bevándorlás 2018-ban történ 36,96%-kal, és a legnagyobb elvándorlás 2015-ben -39,1%-kal. 2020-ban növekedést, 2021-ben csökkenést mutatnak a statisztikai adatok.

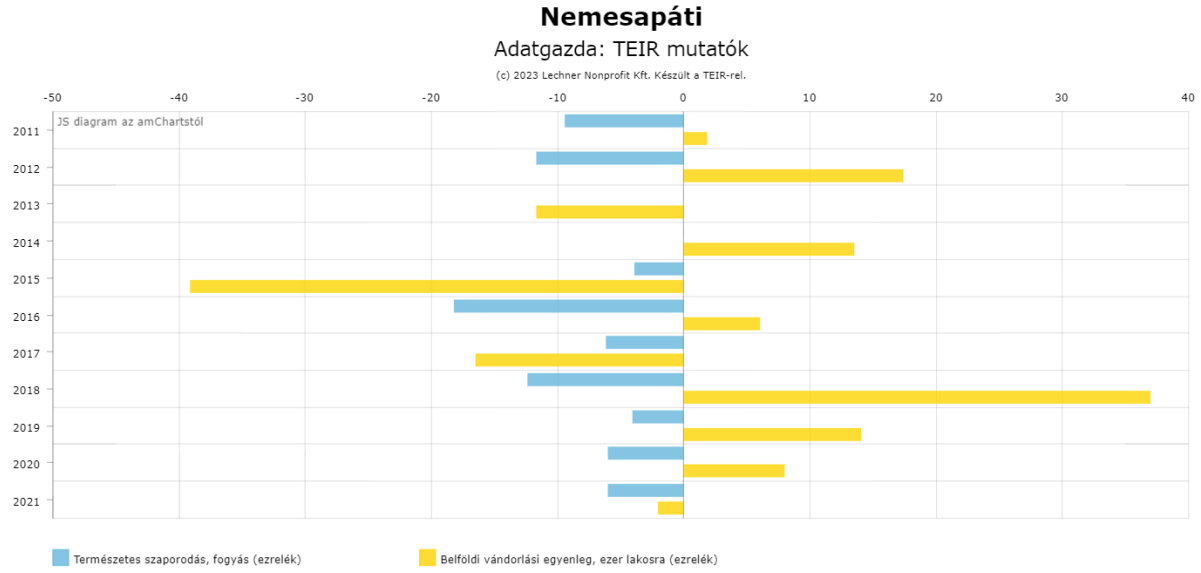

Nemesapáti lakosságának iskolázottságát mutatja az alábbi adat, amiben látható, hogy az általános iskolát a 15 évnél idősebb lakosság 89,8%-a elvégezte. Érettségizett a 18 évesnél idősebb lakosok 30,5%-a. Főiskolát illetve egyetemet csupán a lakosság 8,8%-a végzett. Legfeljebb az általános iskola 8. osztályát végzett 7 éves és idősebbek aránya 51,53 %.

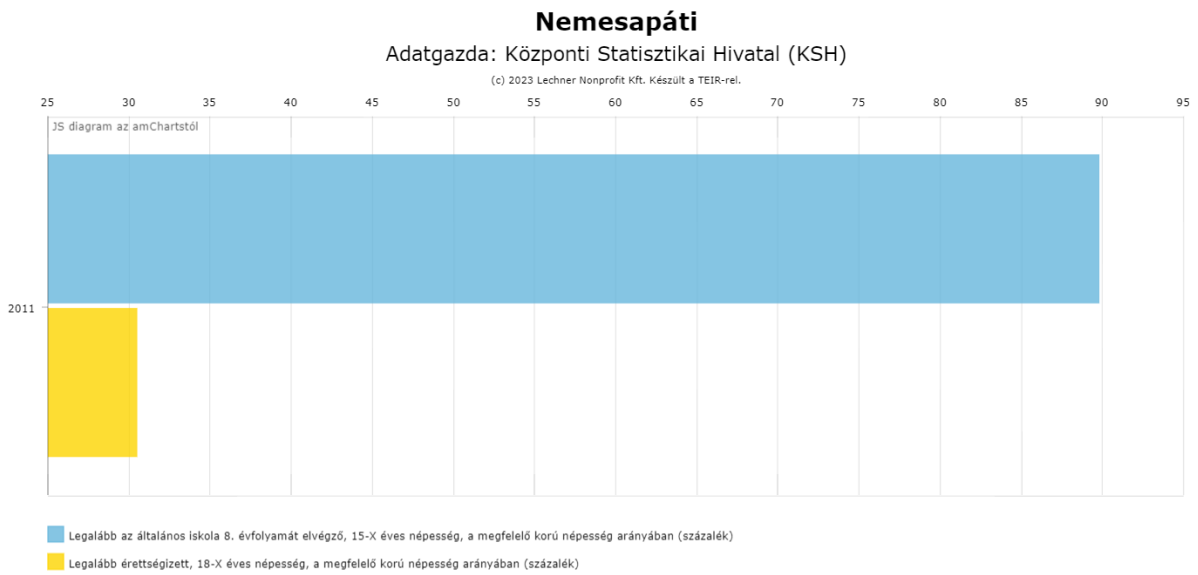

Nemesapáti összes aktív korú lakosa 306 fő volt 2022-ben (legutolsó fellelhető KSH adat). A nyilvántartott álláskeresők száma 18 fő (2020.) és 44 fő (2012.) között ingázott. Legtöbbször 20-23 fő körül mozgott. Ez a népesség 4,1 és 10,4%-át tette ki. Átlagosan kb. 5%-ra tehető a munkanélküliség aránya.

A lakosok jellemzően más településeken dolgoznak, legfőképpen a Zalaegerszeg megyeszékhely adta munkalehetőséggel élnek.

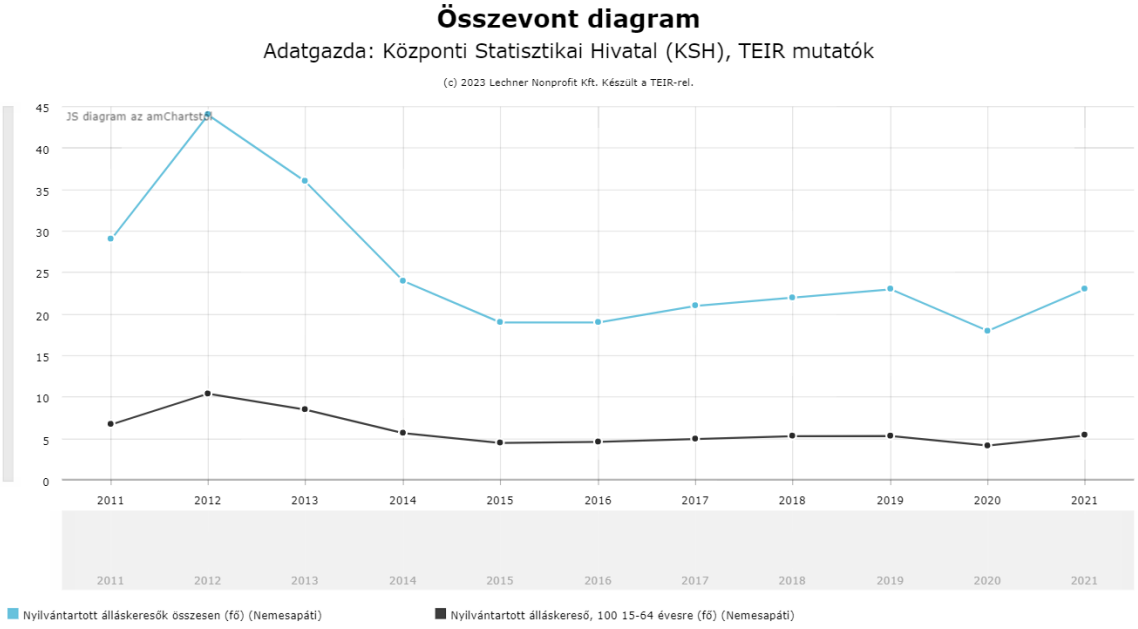

A kormegoszlás szerint változó a munkanélküliek aránya az elmúlt 10 évben: a 25 év alattiak jellemzően kisebb számban munkanélküliek, mint a 45 év felettiek. A legfeljebb 8 általános iskolát végzettek átlagosan közel 50%-ban teszik ki a munkanélküliek számát.

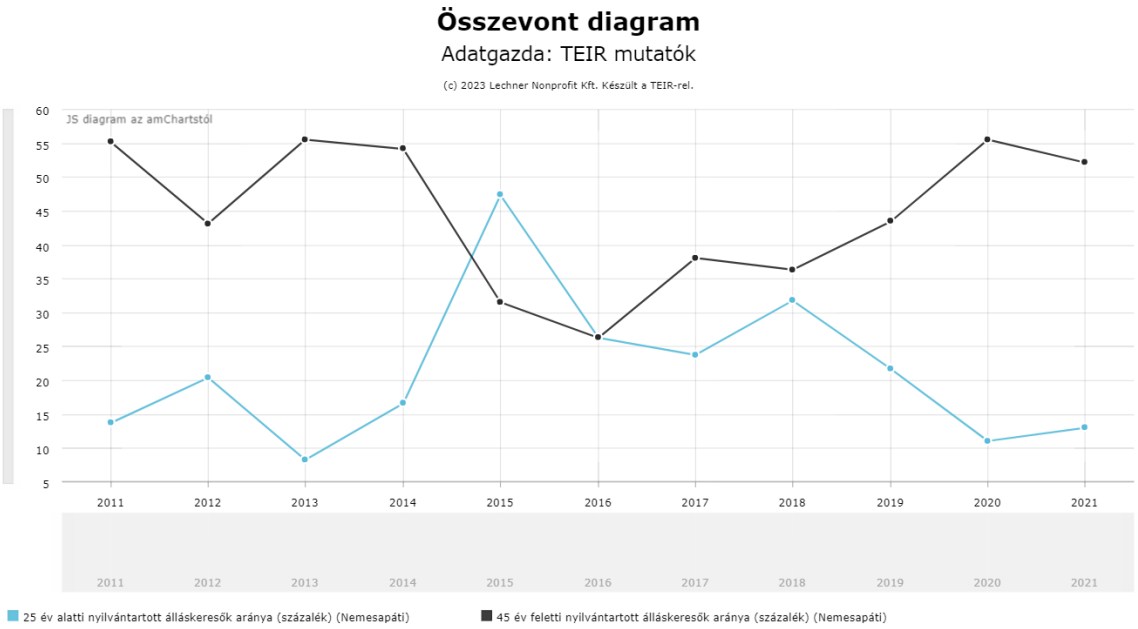

2. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások

Nemesapáti község alapfokú közszolgáltatásokkal részben rendelkezik, községi viszonylatban jónak mondható. Megtalálható a helyi igazgatás (önkormányzat, ill. polgármesteri hivatal), általános iskola és óvoda, orvosi rendelő, közösségi ház, könyvtár, templom, élelmiszerüzlet, sportpálya, plébánia. A településen található egy felújított faluház, mely alkalmas a különböző programok, közösségi élet lebonyolítására. Ebben az épületben található könyvtár, e-Magyarország pont is, ahol a gyermekek is eltölthetik szabadidejüket. Létrejött az Integrált Közösségi Szolgáltató Tér, mely szintén megfelelő helyszíne a közösségi életnek. A vezetőség nagy hangsúlyt fektet a lakosság bevonására a település életébe, több civil szervezettel is rendelkezik, akik aktív részesei a mindennapoknak. Középfokú ellátást, gyermekjóléti szolgálatot a helyi lakosok Zalaegerszegen tudnak igénybe venni.

Közösségi ház Nemesapáti

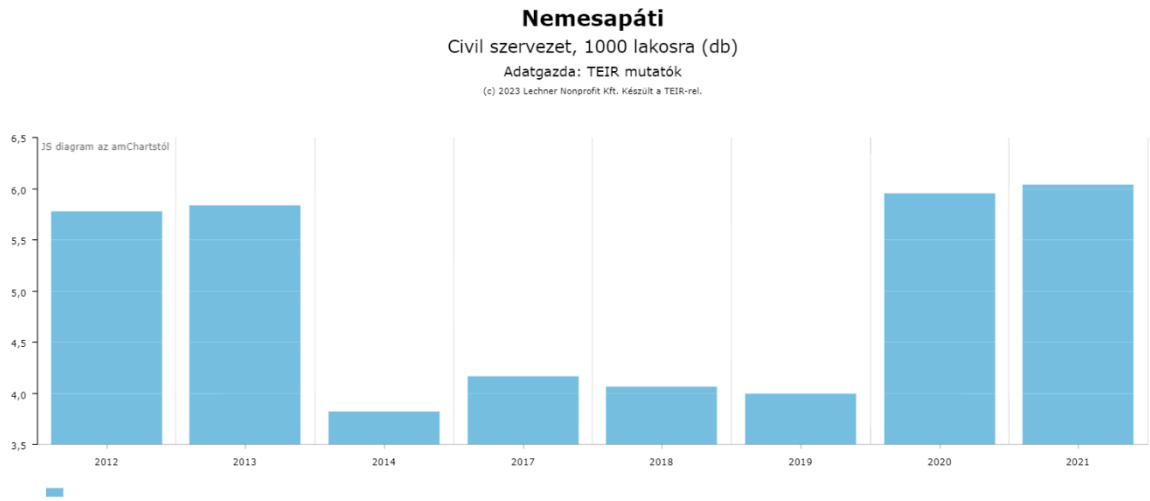

3. A település gazdasága

A helyi lakosság 79%-a napi ingázással más településre jár dolgozni. A helyben működő gazdasági szereplőket jellemzően az egyéni vállalkozások teszik ki, ugyanis az adatok alapján az egyéni vállalkozások aránya 72,22% (2019) és 76,47% (2018) között ingadozik, ami 10-13 db-ot jelent. Társas vállalkozás 4-5 db működik a községben.

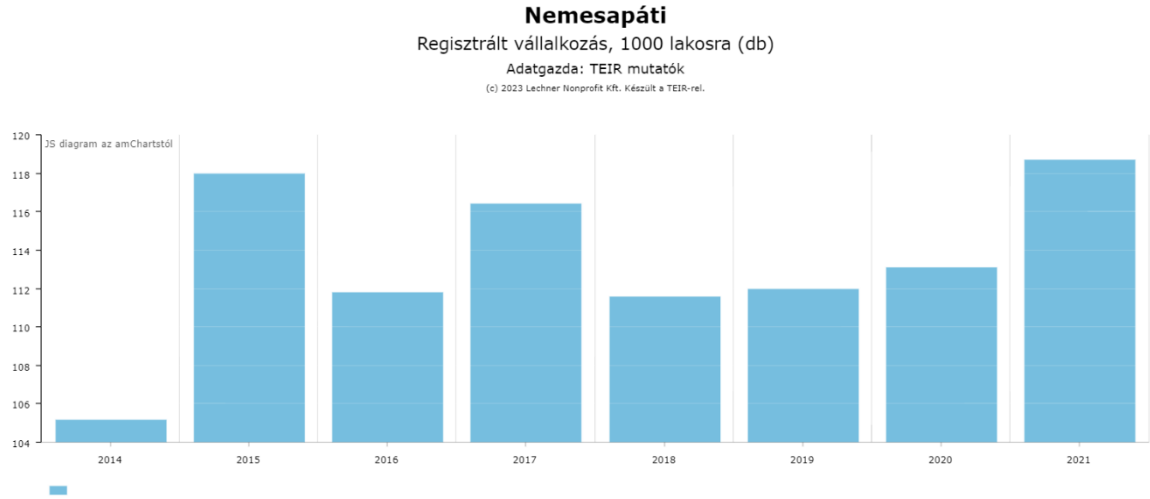

A vállalkozások a fő ágazatok szerinti bontásban leginkább a mezőgazdaságban és az tercier ágazatban, harmadsorban az iparban tevékenykednek.

Az egyes ágazatok közül majdnem 50%-os a mező- és erdőgazdálkodásban tevékenykedők aránya (48,33%). 15% az építőipari vállalkozások; 6,67% a szálláshely-szolgáltatók, vendéglátók, műszaki tevékenységet végzők; 5% az adminisztratív szolgáltatást, szállítást, raktározást végzők; 3,33% a kereskedelem és gépjárműjavítással foglalkozók; és 1,67% a szociális ellátást, oktatást, ingatlanügyeket, feldolgozóipart, ipart és egyéb szolgáltatást végzők aránya (2021).

Az őstermelők száma 13 és 21 db között ingadozik.

Nemesapáti

2014

Adatgazda: TEIR mutatók

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

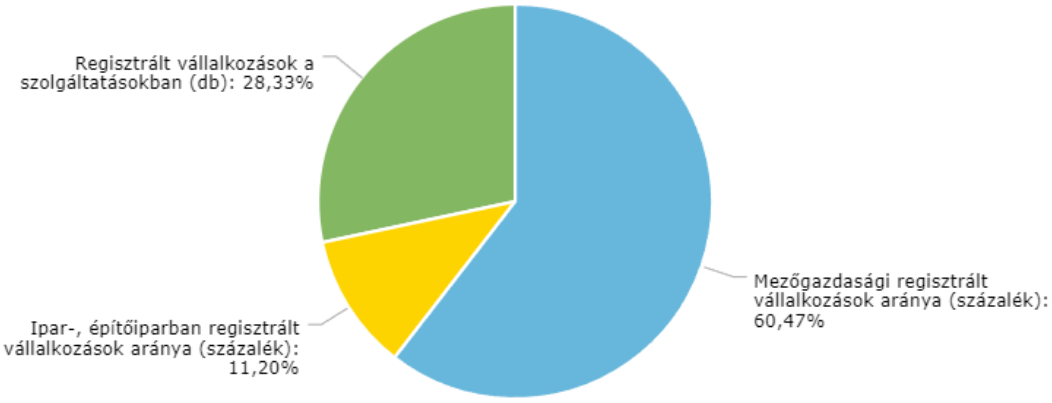

Nemesapáti

2021

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

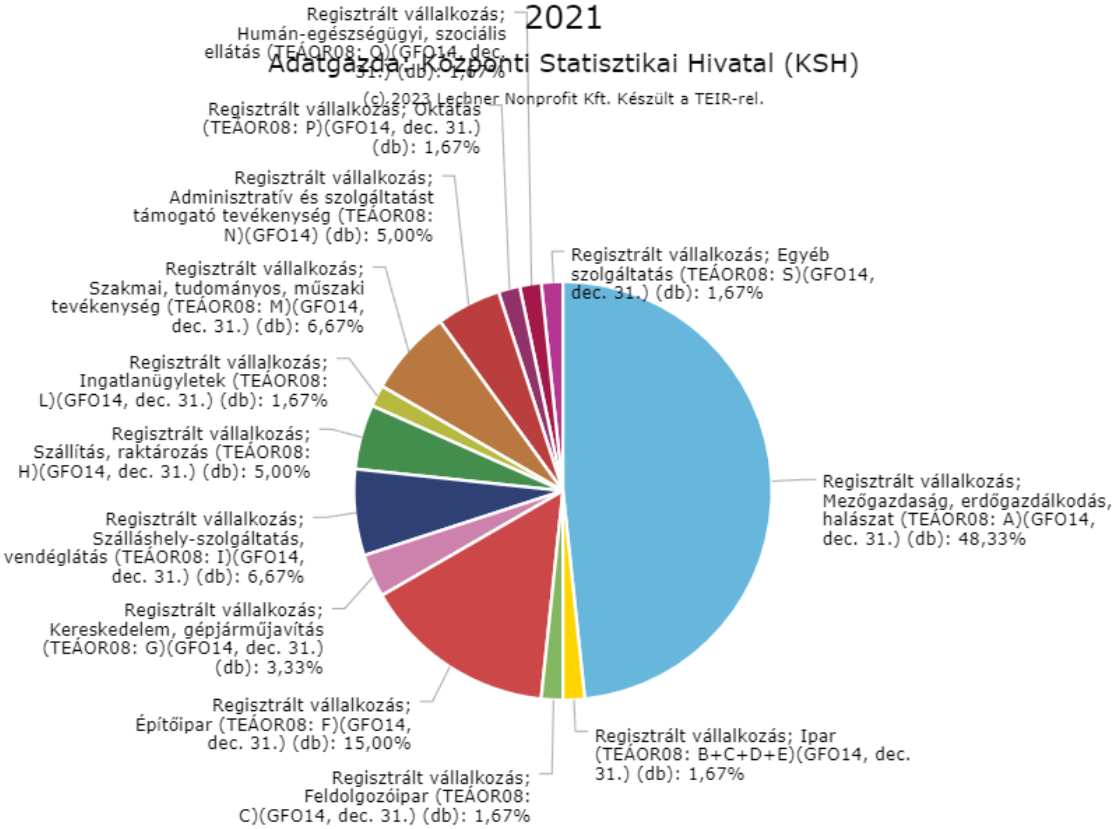

Az egyes vállalkozási formák létszámát tekintve csupán az 1-9 fős vállalkozás (2021-ben 24 db) található. Ez a szám egy év alatt szinte a felére csökkent, ugyanis 2020-ba még 47 db volt. A legtöbb ilyen vállalkozás 2019-ben volt, 51 db. Ezek az adatok azt mutatják, hogy egyre kisebb a vállalkozási kedv, és a községre leginkább az önfoglalkoztatás jellemző, ami az egyéni vállalkozók és őstermelők számából is jól látható.

4. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés

A települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a lakásgazdálkodás, a vízrendezés és a csapadékvíz elvezetés, a csatornázás, a köztemető fenntartása, a helyi közutak és közterületek fenntartása, helyi tömegközlekedés, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása; gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól; közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában; az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás; a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása; a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének a biztosítása; az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése. A felsorolásban megtalálhatók azok a legalapvetőbb feladatok, amelyek révén biztosítható egy-egy település működése, megvalósítható műszaki-technikai infrastruktúrája, továbbá a lakosság kommunális és humánszolgáltatásokkal való legalább alapfokú ellátása.

Nemesapáti Község Önkormányzata fontos feladatának érzi a település lakosságának megtartását, intézményei, közterületei fejlesztését, melyet vagy pályázati forrásokból, vagy pedig önerőből ér el. Az elmúlt években több rendezvény megszervezése, lebonyolítása sikerült, és az óvoda épületének felújítására is sor került. Közterületei rendezettek, szépen parkosítottak.

5. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat

A falu eredetileg három településrészből állt, Felső-, Közép- és Alsó apátiból. Felső- és Középapáti a mai Nemesapáti, Alsónemesapáti 1927 óta önálló településként működik.

A településen egy fatemplom állott, melyet a törökök felégettek, majd felépítették a mostani Szent Miklós tiszteletére felszentelt plébániatemplomot, mely immáron 252 éve szolgálja a híveket. A fatemplom helyén egy kápolna áll a templomkertben, így őrizve annak emlékét. A Szent Miklós Plébániatemplom 1753-ban épült – Felsőapátiban -, melyet 1980-85-ig közadakozásból és közmunkával újították fel.

A „főtér" és a hozzá kapcsolódó központi funkciók a templom környezetébe települtek. Itt található az iskola, a polgármesteri hivatal, az óvoda, a könyvtár, orvosi rendelő. Középapáti „főterén" fordul a távolsági autóbusz, és ezen tér sarkában került elhelyezésre a játszótér is.

A község külterületét a déli oldalon érinti a 76 sz. Balatonszentgyörgy – Körmend országos másodrendű főút, valamint a keleti oldalon a Zalaszentmihály – Pókaszepetk közötti összekötőút is. Ezen utakhoz a község belterületéről közvetlen kiépített útkapcsolat nincs.

A 76 sz. másodrendű főút forgalma jelentős, hiszen egy megyeszékhely kapcsolatát jelenti az országos főúthálózattal. Mivel csak egy rövid szakaszon érinti a községet, hatása nem érződik.

Az összekötőút észak – dél irányú kapcsolatot ad a szomszédos völgy községei között, mivel közvetlen kapcsolata Nemesapáti belterületével nincs, a község számára csak elvi jelentőségű.

A település közigazgatási területének nyugati részén halad a Zalaegerszeg – Nagykanizsa vasútvonal, melynek megállója Nemesapátinál nincs, a legközelebbi vasútállomás Alsónemesapátiban van.

Nemesapáti teljes belterülete gyakorlatilag falusias lakóterület. A régi részeken a lakóépülethez csatlakozó gazdasági épületek néhány példánya még megtalálható. A telkek hátsó részén kert, gyümölcsös, esetleg szántó található. A beépítési mód általában oldalhatáron álló, az épület gerince merőleges az utcára. Állattartással nemigen találkozunk. A beépítés családi házas, általában pince + földszintes. Tetőtér-beépítés csak az utóbbi 20 évben épült lakóházaknál jellemző. A Fő utcáról számos kisebb keskeny utca nyílik, melyek az ott található 2-3 telek megközelítésének céljából létesült. Az utcák szélessége megfelelő.

Habsburg-Birodalom - kataszteri térkép, XIX. század (forrás: maps.hungaricana.hu)

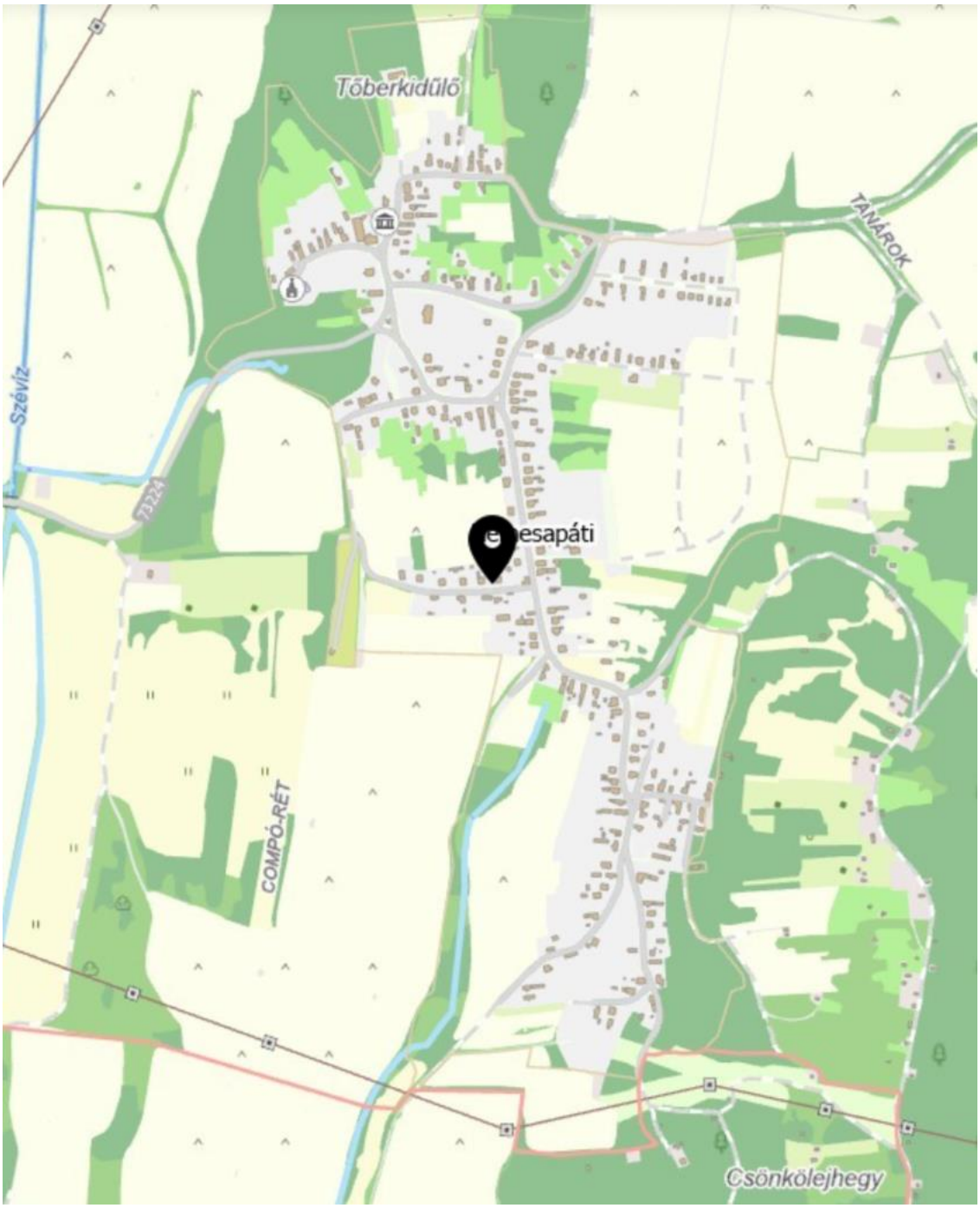

Nemesapáti térképe 2022-ből (forrás: e-kozmu.hu)

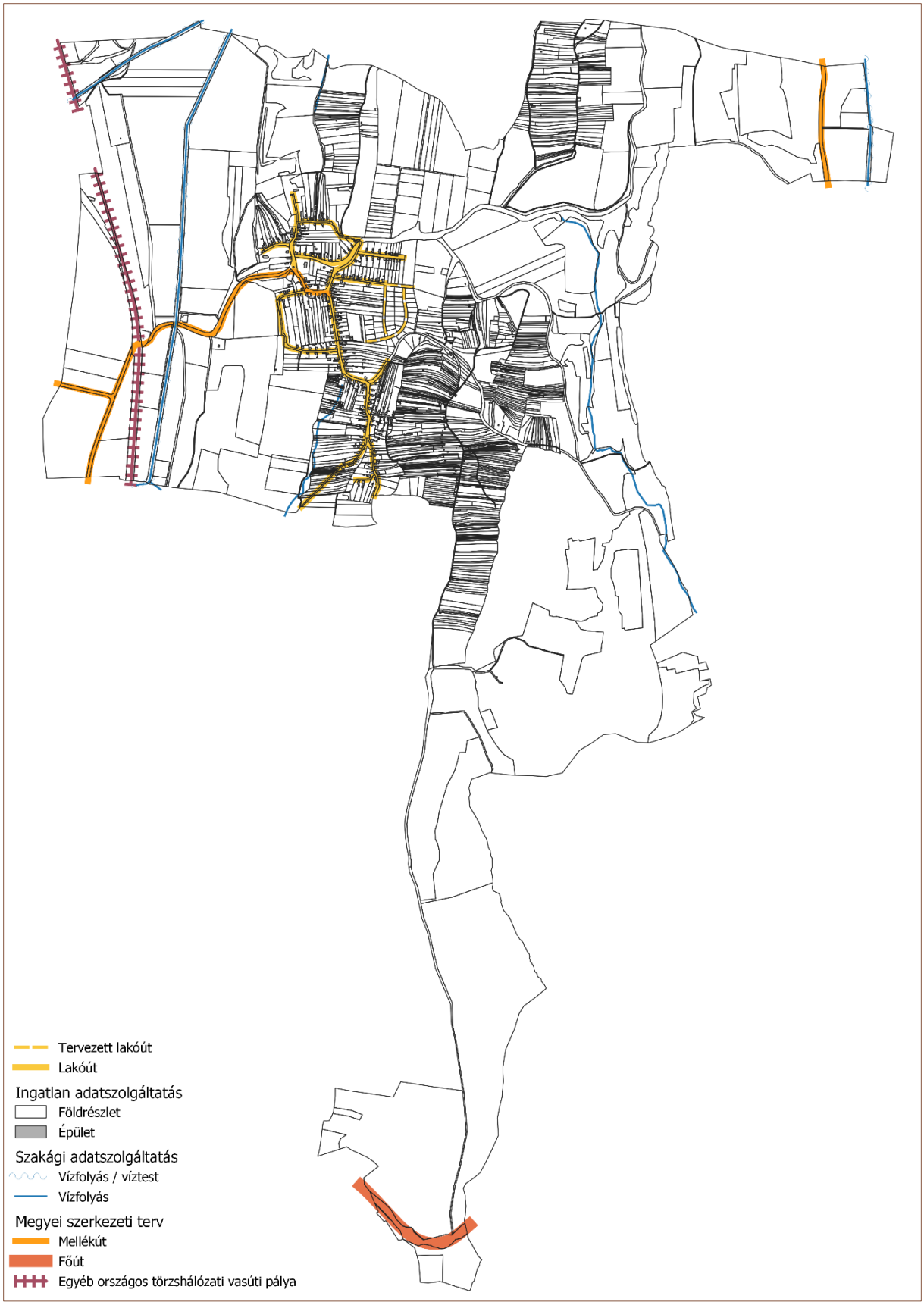

Nemesapáti szerkezetet meghatározó elemei (saját szerkesztés)

6. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata[1]

Nemesapátiban számos parasztházzal találkozhatunk, melyek jól tükrözik az adott kor építészetét. A faluba vezető egyetlen út nyugat felől érkezik. A háromszögletű térre érkezve balra az iskola és az önkormányzat épületei érhetők el, jobbra Középapáti felé indulhatunk a Fő utcán. Középapáti főterén, a tér közepén álló keresztet kerülve fordul az autóbusz. A településen is a domborzathoz igazodóan alakultak ki az utcák, így sok esetben az utca egyik oldala az utcafronton beépített, másik oldalán az épületek az utca vonalától messzebb, a domborzat adottságaihoz igazodva épültek. Az utcakép jellegzetes falusias, utcafronton, oldalhatáron álló, oromfalas lakóházakból áll.

A településközpont a templom közelében alakult ki. A templom egy dombon helyezkedik el. Ettől keletre található az Általános iskola, az önkormányzat épülete, a művelődési központ, továbbá az óvoda. A település déli részén, Középapátiban, a buszforduló környezetében található az élelmiszerbolt és a kocsma. A településrészek „Főterei" körül található a település régi magjai. Jellemző a községben a háromszög alakú kis terek létrejötte az utcák találkozásánál.

Az utcák, és az épületek elhelyezkedése a domborzati adottságokhoz illeszkedik.

A telkek a régebben beépült részeken mélyek. Az utóbbi 50 évben beépített területen nem mélyek, az épületek tipikus sátortetős házak. A beépítési mód általában oldalhatáron álló, az épület gerince merőleges az utcára. A régi részen a lakóépülethez csatlakozik hosszában a gazdasági épület. A telkek hátsó részén kert, gyümölcsös, esetleg szántó található. Ez utóbbi az újabban beépült területekre nem jellemző. Állattartással csak pár helyen találkozunk.

Teresedés a Fő utca és a Jókai M. utca csomópontjában

[1] *Felhasznált dokumentum: Településképi Arculati Kézikönyv 2017.*

Petőfi S. u. részlete

Dózsa Gy. utca részlete

Fő u. részlete

Fő u. részlete

Fő u. részlete

A **lakóterületeken** szép számban találhatók az ún. „kódisállásos" lakóépületekből, melyek több, mint 100 éve épültek - a XIX-XX. század fordulója környékén. Ezeknek jellemzője, hogy az utcára merőlegesen épületek, az utcafront felé általában 2 kicsi ablak és szellőzőnyílás került. Sajnos a XX. század közepére több épületen felújítás közben megváltoztatták a nyílászáró kiosztásokat, így a homlokzat aránya elvesztette korábbi karakterét.

A sátortetős kockaház egy másik típusú ház. Az úgynevezett „Kádár-kocka" négyzetes alaprajzú, általánosságban 100 négyzetméter körüli alapterülettel bíró, sátortetős családi háztípus volt, amelynek Magyarországon a hatvanas évek elejétől, egészen a nyolcvanas évek végéig terjed az időszaka. A nyolcvanas évek során épült családi házaknál különböző hozzáépítések, melléképületek színesítik ezen épülettípus képét. A „Kádár-kockák" a korábbi nyeregtetős parasztházak helyett épültek. Ezeknek az épületeknek a sátortetős kialakítása azért alakult ki így, mert a sátortető a leggazdaságosabb megoldás egy négyzet alaprajzú épületen, ellenben egy téglalap alaprajzú épülettel, mint amilyenek a régi parasztházak voltak, ahol az észszerűség a nyeregtetős megoldást diktálta.

A 80-as években épült épületekre jellemző, hogy több szint jelenik meg. Általában ezek az épületek is oromfallal néznek az utcára, a tetejük nyeregtetővel vagy csonkakontyos nyeregtetővel van fedve. Jellemző a tetőtér beépítése akár térdfal emeléssel. Ez az épületfajta léptékeit tekintve eltér a többitől. A bejáratot többször tornáccal hangsúlyozzák. A főhomlokzaton általában két ablakot helyeznek el. Van,

hogy ezek az épületek a korábban említett „sátortetős kockaházak” átalakításaként, bővítéseként születtek.

A község jelentős kiterjedésű zártkerttel, vagyis ún. **szőlőheggyel** rendelkezik. A Csertó-hegy a kemendi szőlőhegyek déli nyúlványa. A lakóterülettől távol esik, így a művelt területek aránya fogyatkozik, a felhagyott parcellák, parlagok egyre nagyobb területet foglalnak el. A belterülettől keletre a Kanta-hegy északi völgyének gyümölcsösei, idős gesztenyései együtt képeznek egy „erdőt”, mely ritka védett növények élőhelye. A szőlőhegyek közül a legnagyobb kiterjedésű az Öreg-hegy, melyen a napjainkban megfigyelhető tendenciák érvényesülnek; egyre kevesebb a művelt terület és növekszik a művelésből felhagyott parcellák száma.

Az itt megtalálható épületek nagy része a XX. században épült, de találni régebbi épületet is. Általános jellemzőjük, hogy a kilátás felé tájolták őket, és a telek felső végében helyezték el, hogy szemmel lehessen onnan tartani a birtokot. Ezek túlnyomó részt tégla épületek, nyeregtetővel és orom-deszkázattal. Itt a kilátás felé a nyílásfelületek a homlokzathoz képest nagyobb arányban találhatók.

Építészeti örökség

Műemlék

SZENT MIKLÓS PLÉBÁNIATEMPLOM

„[2]Műemléki védelem

törzsszáma: 6455

rövid leírás: A falu szélén, dombon, szabadon álló, keletelt, egyhajós, poligonális szentélyzáródású templom, Ny-i homlokzata előtt toronnyal, a szentély felől kontyolt nyeregtetővel, a szentély É-i oldalához csatlakozó sekrestyével. A torony alsó szintje plasztikusan sávozott, tetején összetett formájú toronysisak. D-i homlokzatán csúcsíves ablakok, a második tengelyben kőkeretes kapu. Fiókos dongaboltozatos hajó és szentély, negyedgömb boltozatú szentélyfej, a hajó bejárati oldalán karzat. Falképek: 1985. Festett üvegablakok: 1983. Berendezés: jellemzően 19-20. század; főoltár, barokk, 1770 körül; szószék, 18. század vége. Orgona: 19. század közepe, átépítve. Korábbi, 15. századi templom helyén épült 1752-1753-ban, a 19. században romantikus stílusban átépítették. A templomkertben: kőkereszt, 19. század vége; Kálvária-kápolna, stációkkal, 19. század vége.”

[2] *https://www.muemlekem.hu/muemlek/show/10972*

A Szent Miklós Plébániatemplom látképe

Helyi védelemben részesített elemek

A településkép védelméről szóló 6/2018. (V. 14.) Önk. rendelet helyi védetté nyilvánította a következő elemeket:

Sorszám	Megnevezés	hrsz	Cím
Keresztek belterületen			
1.	Csengős Kereszt	24	Fő utca 7.
2.	Iskola Kereszt	25	Jókai u.
3.	Komáromi Kereszt	277	Fő utca78. sz. ház előtt
4.	Középapáti Kereszt	277	Fő utca– Hegyalja u. találkozásánál
5.	Temető 1. Kereszt	1880	Temető
6.	Temető 2. Kereszt	188	Temető
7.	Templom előtti Kereszt	24	Fő utca 7.
Keresztek zártkertben			
8.	Csertó hegyi Kereszt	1715	Csertó
9.	Prenner Kereszt	1160	Öreghegy

10.	Vas-féle Kereszt	1219	Öreghegy
11.	Villám sújtotta Kereszt	1058	Öreghegy
Keresztek külterületen			
12.	Horváth-féle Kereszt	054/8	külterület
13.	Kis-Cseri Kereszt	096/1	külterület
14.	Péntek Kereszt	054/7	külterület
15.	Tóth-féle Kereszt	054/7	külterület
Egyéb alkotások			
18.	Hősi Emlékmű	26	
19.	1848-49 fa emlékmű		
20.	Kossuth utca kerekes kút	348	Kossuth utca
21.	Kanta-kút	150	
22.	Árpád utcai kút	113	Árpád utca
23.	Fő utcai kút	277	Fő utca

Lakóépületek				
24.	Lakóház	126	Árpád utca 20.	Hagyományos kódisállásos épület egésze, tömege, homlokzatai
25.	Lakóház	153/1	Fő utca 31.	Hagyományos kódisállásos épület egésze, tömege, arányai
26.	Lakóház	198	Fő utca 43.	Hagyományos lakóépület egésze, tömege, homlokzatai
27.	Lakóház	330/1	Fő utca 102.	Hagyományos lakóépület, tömege, eredeti nyílásrendje
28.	Lakóház	378/1	Fő utca 106.	Legrégebbi tömésház, egésze, tömege, eredetileg zsupp tetős volt.
29.	Lakóház	174	Temető utca 10.	Hagyományos lakóépület egésze, tömege, eredeti homlokzatai
30.	Lakóház	44	Petőfi S. utca 20.	Hagyományos lakóépület egésze, tömege, homlokzatai
Középület				
31.	Csertán kastély,	76/1	Fő utca 18.	Az épület tömege, arányai.

	ma óvoda, lakás			

Árpád u. 20.

Fő u. 31.

Petőfi S. u. 20.

Fő u. 106.

Fő u. 18., Csertán kastély

Feszületek

Kutak

7. Környezetiállapot-jellemzők

Nemesapáti község Zala vármegyében, a Zalaegerszegi járásban, Zalaegerszegtől keleti irányban mintegy nyolc kilométernyi távolságban található település.

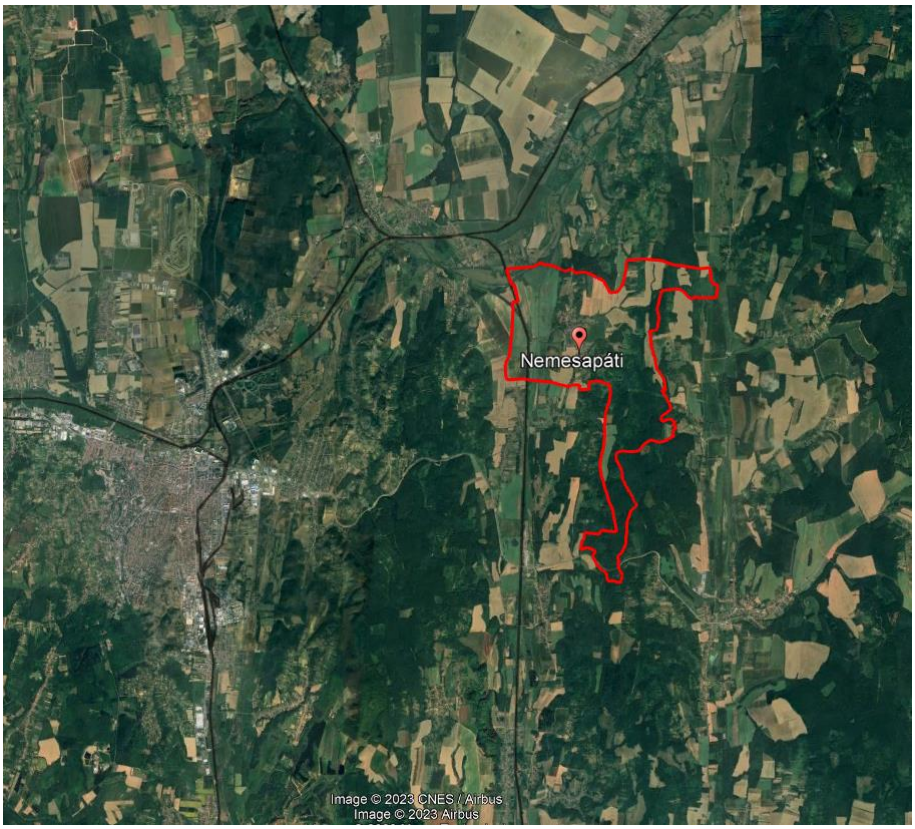

A település elhelyezkedése (GoogleEarth)

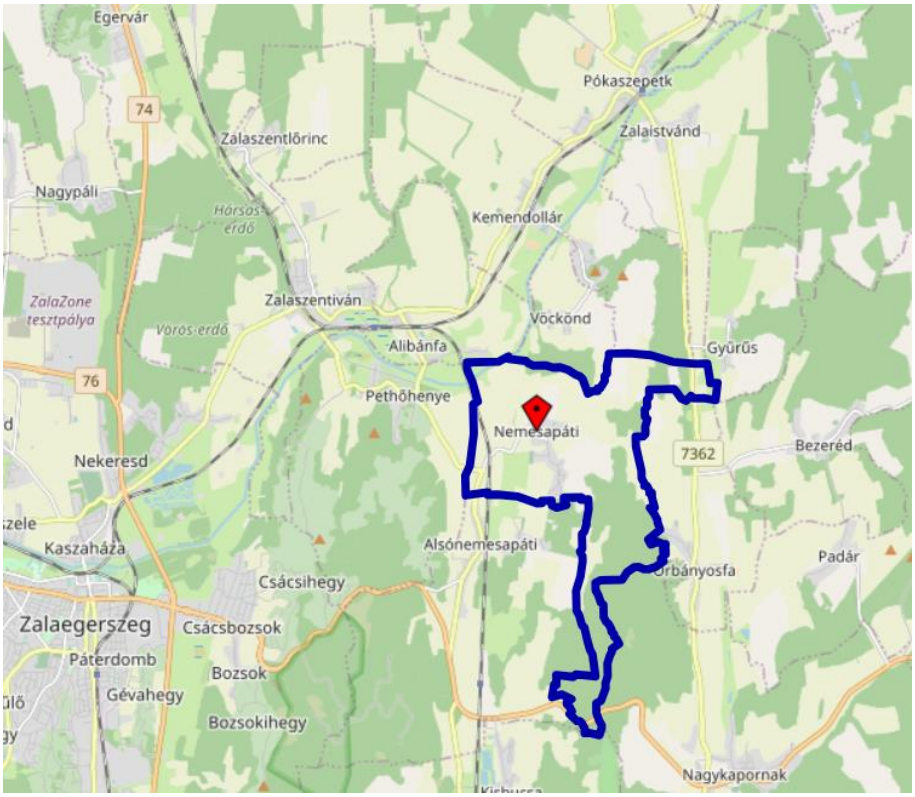

Nemesapáti és közigazgatási területe (OpenStreetMap)

Nemesapáti közigazgatási határa a Zalai-dombság területén, az Egerszeg-Letenyei-dombság kistájon helyezkedik el, közigazgatási területének elenyésző hányada a Felső-Zala-völgy és Principiális-völgy kistájakba nyúlik.

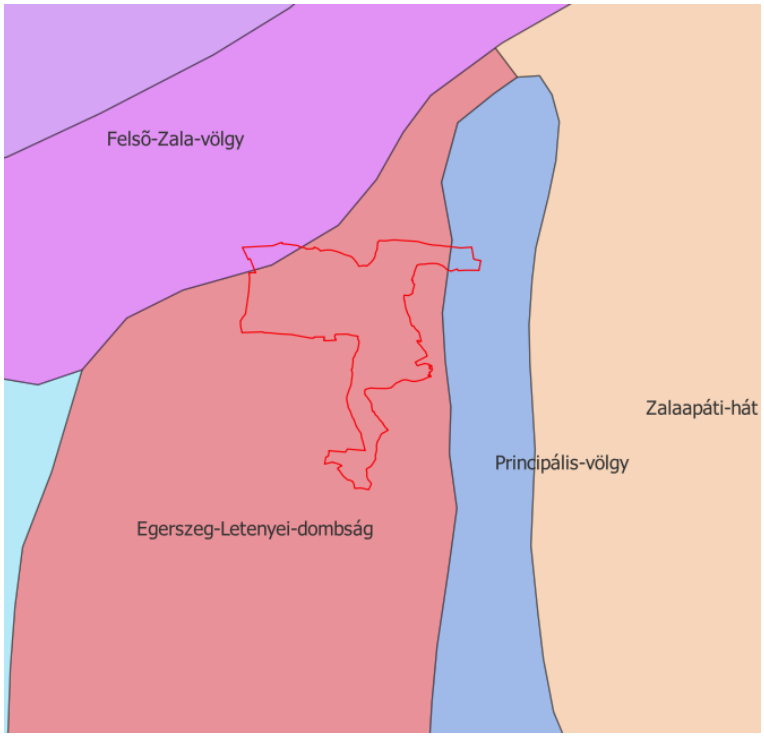

Nemesapáti elhelyezkedése

Domborzat

Az Egerszeg-Letenyei-dombság kistáj a Válicka és a Principális-völgy között, a Felső-Zalától a Muráig nyúló, kettős osztatú eróziós dombsági terület. É-i, keskenyebb részének felszínalaktani jellegét a szabályos É-D-i irányú tagoltság; a jellegzetes meridionális völgyhálózat és a köztes kiemelt lapos tetejű keskeny hátak haránt irányú szabálytalan feldaraboltsága határozza meg. A völgyközi hátak egységesen É-D-i irányban lejtősödnek. Jégkorszaki vályoggal borított felszínük deráziós völgyekkel és fülkékkel aprólékosan tagolt: a völgyek mélyek, s lejtőik meredekek, a völgyközi hátak keskenyek, szabdaltak és erősen erodáltak. A tájrész függőleges tagoltságának mértékét kifejező átlagos relatív relief az egész Zalai-dombvidéken a legnagyobb.

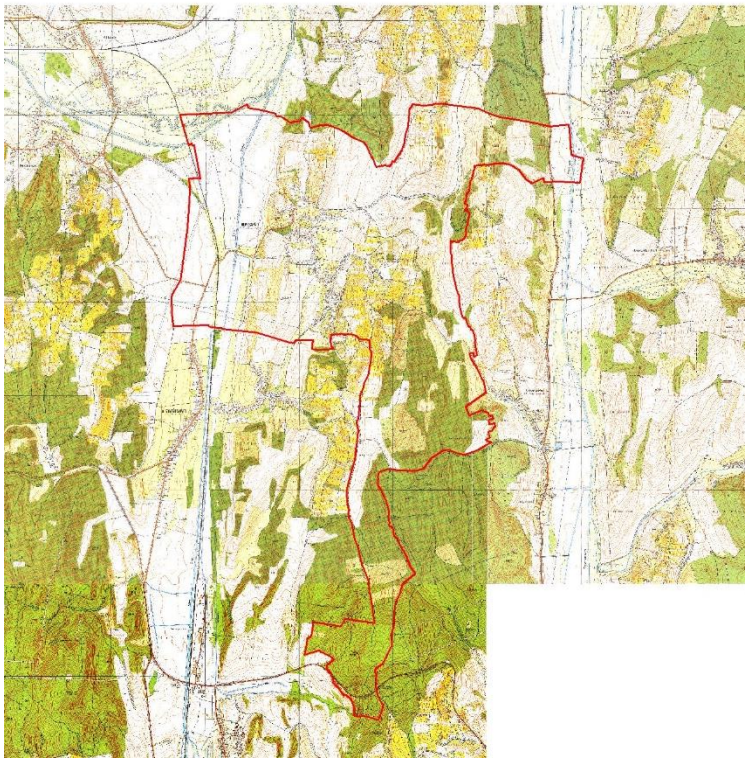

Nemesapáti domborzata

Földtan, talaj

A Egerszeg-Letenyei-dombság mélyszerkezetét jelentősen befolyásolja, hogy D-i részét átszeli a Balaton-vonal: ettől É-ra a medencealjzatot triász és kréta időszaki karbonátos képződmények, valamint karbon gránit, továbbá devon és szilur metamorf kőzetek alkotják. A szénhidrogén-előfordulások elsősorban az alsó-pannon homok- és homokkőrétegekhez kapcsolódnak.

A térség felszíni földtani térképe

A térkép szerint a település területén elsősorban felső-pleisztocén eolikus üledék (homokos barna lösz) ($_{e}Qp_{3}^{hbl}$), felső-miocén-pliocén felső-pannóniai tihanyi formáció (homok) ($_{t}Pa_{2}^{h}$), holocén folyóvízi üledék ($_{f}Qh$), illetve óholocén folyóvízi aleurit ($_{f}Qh_{2}^{al}$) lelhető fel.

Nemesapáti területére elsősorban az agyagbemosódásos barna erdőtalajok, illetve réti talajok jellemzők.

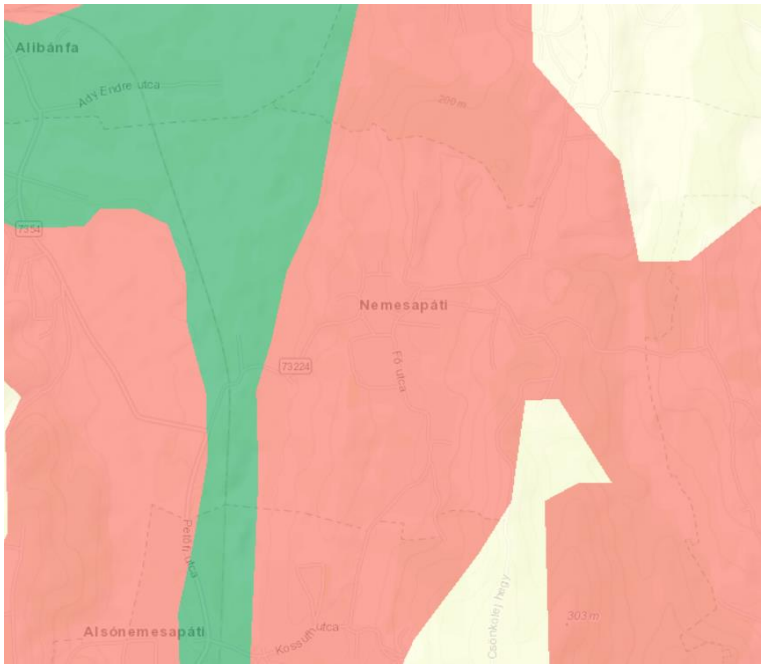

Genetikai talajtípus térkép

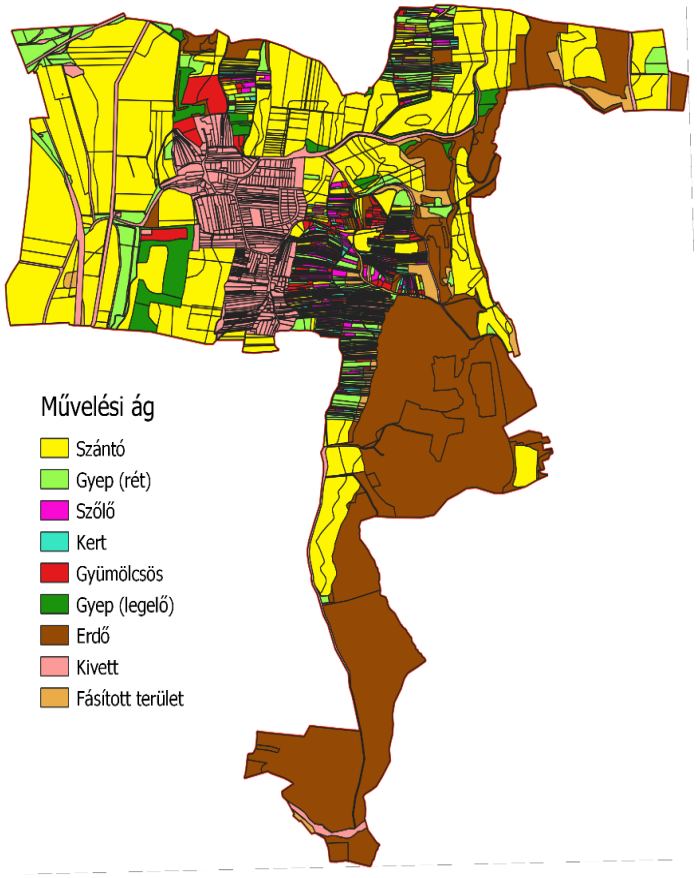

Területhasználatok a településen

Éghajlat, vízrajz, vízvédelem

Mérsékelten hűvös-mérsékelten nedves éghajlatú kistáj, de DNy-on már a nedves éghajlat felé hajlik.

Az évi napfénytartam 1920-1960 óra. A táj a nyári évnegyedben 750-760, télen 190 óra napsütést élvez. A hőmérséklet évi átlaga 9,4-9,8 °C körüli. A nyári félév átlaga É-on 15,8 °C. A fagymentes időszak hossza, tavaszi és őszi határnapja É-on 192-194 nap, ápr. 10-15., okt. 25. között. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 33,0 °C körüli, a minimumoké -17,0 és -18,0 °C közötti.

A csapadék évi összege az É-i részeken 700 mm körüli. A nyári félévben a D-i és DNy-i vidékek csapadékosabbak (470 mm), mint az É-i részek (430-460 mm).

Az ariditási index É-on 0,94-0,98.

Az uralkodó szélirány É-i és D-i, az átlagos szélsebesség 2,5 m/s körüli.

Felszíni és felszín alatti vizek védelme

Felszíni víz

É-i része a Felső-(Baki-)Válickán és a Szévíz-patakon át a Zala felé folyik le. Az évi lefolyás tekintélyes; D-ről É felé haladva csökken. Az itteni kisvízfolyások közül a Szévíz árvízi hozamát 39 m3/s-ra számítják.

A települést közigazgatási területét érintő felszíni víztestek:

Zala (ÉNy-on)	Orbányosfai-torrens-hordalékfogó tározó
Szévíz	Orbányos-torrens
Lándzsás-patak	

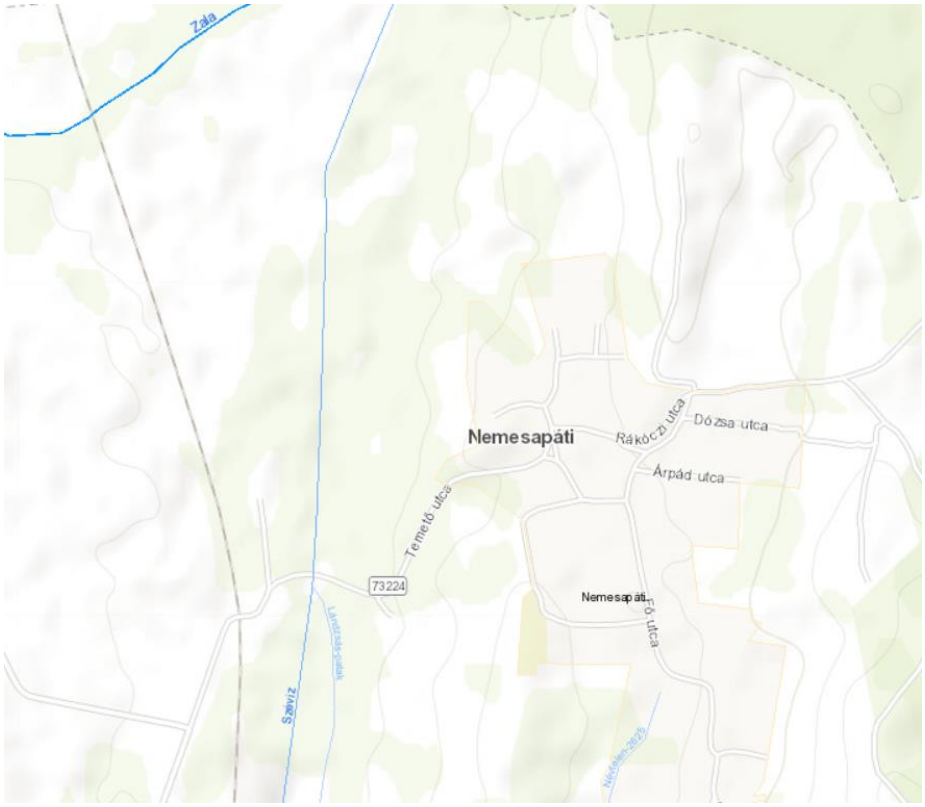

A település felszíni vizei

Felszín alatti víz

Összefüggő talajvízben szegény, a szintje a völgyekben is 4-6 m között áll. Mennyisége nem számottevő. Minőségileg főleg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. É-on elég kemény, D felé lágyabb. A szulfáttartalom csak kis körzetekben haladja meg a 66 mg/l-t. Sok a nitrát-előfordulás.

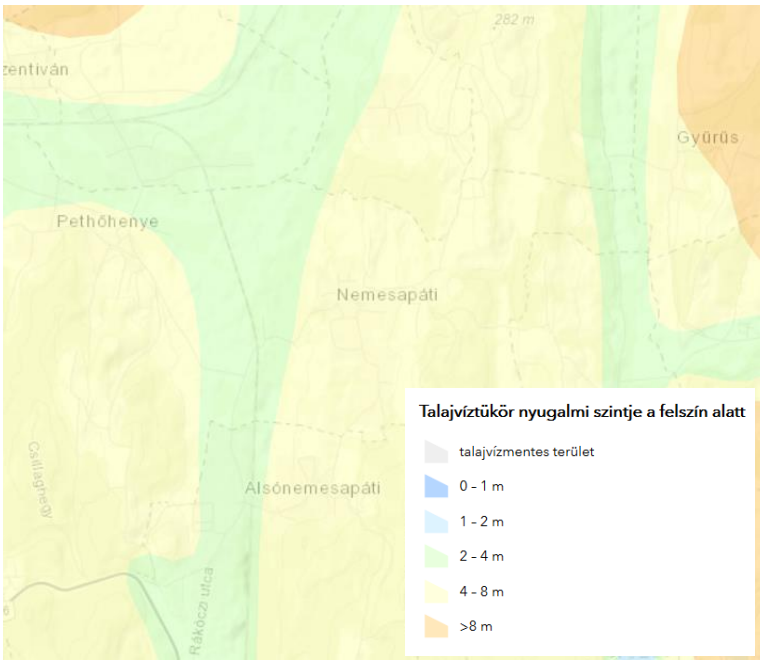

Nyugalmi talajvízszint

Nemesapáti közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete szerint fokozottan-, kiemelten érzékeny besorolású.

A rétegvizek mennyisége nem jelentős. Az artézi kutak száma kevés. Mélységük 100-200 m közötti, helyenként tekintélyes vízhozamokkal.

A település közigazgatási területét a Nemesapáti Körzeti vízbázis védőterülete érinti.

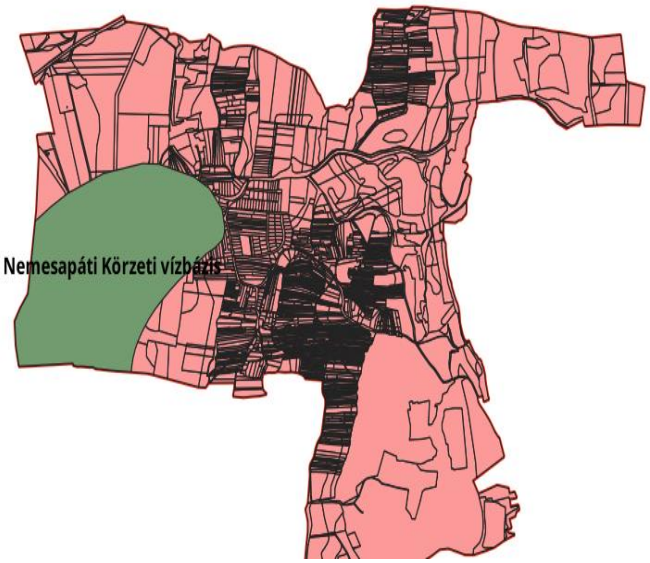

Talaj és talajvízvédelem szempontjából kockázatosnak számító nagylétszámú állattartás a településen nincs, a korábban üzemelő hulladéklerakó rekultiválásra került.

Levegőtisztaság-védelem

A levegő minőségének egyik meghatározó tényezője a települési légszennyezési kibocsátás. A többi településhez hasonlóan a légszennyezőanyag kibocsátások elsősorban a lakossági és közületi gázfelhasználáshoz, a közlekedésből adódó levegőszennyezéshez, valamint az ipari létesítményekhez és szolgáltatói tevékenységekhez kötődnek, melynek hatásait tompíthatja, illetve ronthatja az adott település környezeti adottsága.

Levegőminőség szempontjából érzékeny területnek tekinthető az országos jelentőségű természetvédelmi terület. Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendeletben nem szerepel a település.

A település közigazgatási területére a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet alapján meghatározott határértékek vonatkoznak.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. sz. melléklete alapján a 10. (Az ország többi területe) légszennyezettségi zónába tartozik, ahol a:

- kén-dioxid: F
- nitrogén-dioxid: F
- szén-monoxid: F
- szilárd (PM10): E

A kén-dioxid, nitrogén-dioxid és szénmonoxid tekintetében a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladhatja meg, szilárd szennyezés esetén pedig a felső és alsó vizsgálati küszöb között lehet.

A közúti közlekedésből adódó légszennyezést elsősorban a 73224 - Nemesapáti bekötő út forgalma okozza.

A légszennyezés tekintetében az országos közutak 2021. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalmi adatainak felhasználásával megvizsgáltuk a közlekedésből adódóan a településre jellemző levegőállapotot.

A gépjárművekre vonatkozó kibocsátási normák alapján a vizsgált útszakaszon áthaladó járművek teljes légszennyező anyag kibocsátását a következő táblázat részletezi.

Kibocsátás [mg/s m]	**CO**	**CH**	**NO_2**	**SO_2**	**PM**
73224 út	0,0815	0,0123	0,0128	0,0001	0,0012

A fenti kibocsátási adatok alapján valamennyi szennyezőanyag tekintetében megállapítottuk, hogy azok mértéke az érvényben lévő határértékeket (4/2011. (I. 14.) VM rendeletben foglaltak) a lakóterületeken nem haladja meg. A vizsgált útszakaszt az alábbi térkép ábrázolja.

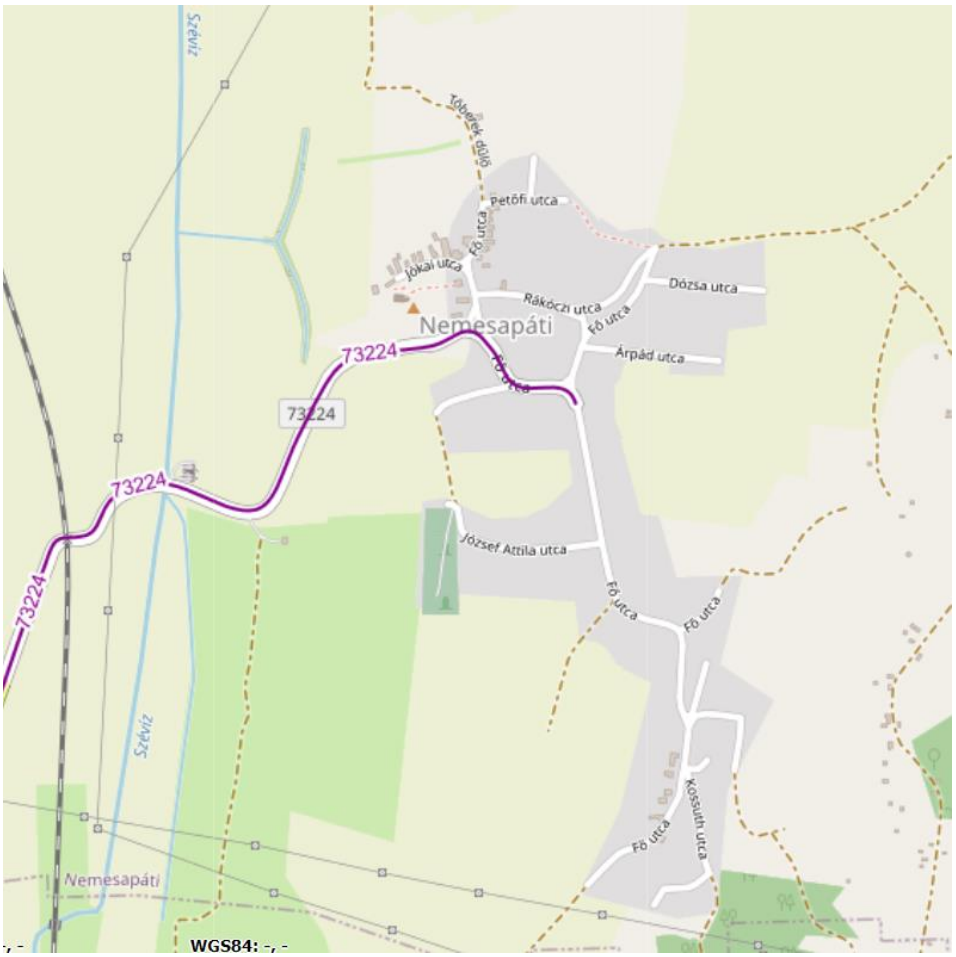

Nemesapáti (fő) közlekedési vonala

Nemesapáti közigazgatási területén bejelentés köteles légszennyező pontforrásról nincs tudomásunk.

Az üzemi és szolgáltató létesítmények légszennyező tevékenységeire és a légszennyező forrásokra 306/2010.(XII.23.)Korm. rendelet vonatkozik, az általuk kibocsátható légszennyező anyagok határértékeit pedig a 4/2011.(I.14.)VM rendelet állapítja meg. Káros mértékű, azaz határérték feletti légszennyezést a helyhez kötött források, a jelenleg ismert állapotban nem okoznak.

Az állattartó telepek elsősorban szagkibocsátásukkal terhelik a környezetüket, emellett a keletkező trágya elhelyezése, hasznosítása jelent megoldandó feladatot.

Egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező vállalkozás a településen nem található.

A településen levegőterhelést jelentenek még a lakossági fűtés során jelentkező kibocsátások. Számottevő lehet a vegyes tüzelés használata is melynek várható következménye a légszennyezés időszakos emelkedése.

Bizonyos építési-bontási munkák során is kerül por olyan mennyiségben a környezeti levegőbe, amely hosszabb-rövidebb ideig tartó szennyezettséget okoz.

Ezek a lokális és nem folyamatosan jelentkező hatások a település levegőjének minőségét alapvetően nem befolyásolják, azonban megszüntetésükre intézkedéseket kell kidolgozni.

Az allergén gyomnövények főként az utak mentén lévő árkokban fordulnak elő, melyek gyérítése az árkok, útpadkák és zöldfelületek rendszeres kaszálásával történik.

Zaj -és rezgésterhelés

Nemesapáti zajhelyzetének vizsgálata során – mint minden település vizsgálata során – három fő területre kell kitérni, melyek a közlekedés, az ipari/gazdasági tevékenységek, valamint a kulturális- és szórakoztatóipar.

A közúti közlekedési forgalom okozta zajterhelést a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 4. § (2) alapján határoztuk meg.

Vizsgálatunk során „AZ ORSZÁGOS KÖZUTAK 2021. ÉVRE VONATKOZÓ KERESZTMETSZETI FORGALMA" c. Magyar Közút KHT. kiadványát vettük alapul.

A közúti közlekedés zajhatásait a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendeletben meghatározott zajterhelési határértékekkel hasonlítottuk össze. A zajterhelést (LA_{eq}) a referenciatávolságban (út középvonalától mért 7,5m) határoztuk meg.

$L_{Aeq}(7,5)_{g,s,t,j,}$ [dB]	73224. út	Határérték a környező lakóterületen [dB]
M_{nappal}	56,7	60
$M_{éjszaka}$	48,6	50

Az üzemi vagy szolgáltató jellegű létesítmények zaja lokálisan hat, így a lakosságnak csupán kisebb részét érinti.

Információink szerint a településen zajvédelmi problémát, határértéket meghaladó zajkibocsátást üzemi létesítmény nem okoz, zajkibocsátási határérték megállapítására vonatkozó határozattal egy vállalkozás sem rendelkezik. A levegőtisztaság-védelmi fejezetben jelzett egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódóan kerülhet sor zajkibocsátási határérték megállapítására.

A települést érintő, zajvédelmi problémát okozó rendezvények, események ritkán kerülnek megrendezésre.

Sugárzás védelem

A természetes háttérsugárzás Magyarországon egy embert átlagosan 2,4 mSv/év effektív dózissal terhel. A testünket érő sugárzás származhat a világűrből, a talajból, a növényekből, élelmiszerekből, környezetünk tárgyaiból, vagy akár a saját testünkből is.

Az országon belül a geológiai viszonyoktól, az időjárástól, a táplálkozástól függően akár két-háromszoros különbségek is lehetnek a háttérsugárzás mértékében. Mértéke, hatása települési szinten nem befolyásolható. Élettani hatás szempontjából, a távvezetékeknek két jellemzőjét kell figyelembe venni a villamos és a mágneses terét.

A villamos térerősség nagyságát a feszültségszinten kívül egyéb körülmények is befolyásolják:

- a vezetékek föld feletti magassága
- a fázisvezetők és védővezető geometriai elrendezése
- magas objektumok pl.: fasoros árnyékolás jelentősen csökkenti a térerőséget
- épületek (a villamosteret 85-90%-ban leárnyékolják)

A Magyarországon érvényben lévő védőtávolság különböző feszültségszintű távvezetékektől: 750kV-40m, 400kV-20m, 220kV-10m, 120kV-5m. A távvezetékekkel a közmű fejezet foglalkozik részletesen.

Ezen védőtávolságok betartását a településrendezési eszközök és az építéshatósági engedélyezési eljárások során figyelembe kell venni. Az alacsonyfrekvenciás mágneses tér áthatol az épületeken és szemben a villamos térrel kiterjedt objektumoknál nem, vagy csak nagyon költségesen árnyékolható. Az alacsonyfrekvenciás mágneses tér ellen a legjobb védekezés a megfelelően nagy védőtávolság tartása. Bázisállomások esetén, Magyarországon érvényben lévő egészségügyi határértékek: 900MHz 4.500.000μW/m^2, 1800MHz 9.000.000μW/m^2. A határértékek megállapításakor a különböző kutatási eredményeket vették alapul. A frekvencia növekedésével a behatolási mélység csökken, ezért állapítottak meg két értéket.

A település közigazgatási területén adótorony nem található.

Hulladékkezelés

A település közigazgatási területén, a kötelező települési szilárd hulladékgazdálkodási közszolgáltatás teljesítésére kizárólagosan jogosult, illetve kötelezett közszolgáltató a Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft. vállalkozást (8900 Zalaegerszeg, Gasparich Márk utca 26)

A települési folyékony hulladék begyűjtését, elszállítását és ártalmatlanítását végző közszolgáltató a Zalavíz ZRt. (8900 Zalaegerszeg, Balatoni u. 8).

Az Önkormányzat közigazgatási területén a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére, mint közszolgáltatás teljesítésére jogosult, illetve kötelezett közszolgáltató az Zalavíz Zrt. (8900 Zalaegerszeg, Balatoni u. 8.) A közszolgáltató a szennyvizet ártalmatlanítás céljából az általa üzemeltetett, Zalaegerszegi szennyvíztisztító telepre szállítja be.

Az illegális hulladéklerakás, hulladékelhagyás, illetve az okozott problémák megszűntetése, a felszámolás az ország többi településéhez hasonlóan változó intenzitással okoz kisebb-nagyobb feladatot a település számára. A településen található hulladéklerakók lezárására és rekultivációja megtörtént.

A településen nem működik hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozás.

Árvízvédelem

Nemesapáti a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendeletben nem szerepel.

Klímavédelem, éghajlatváltozás

Az éghajlatváltozás iránti sérülékenységet három tényező határozza meg. Ez a három tényező a kitettség, az érzékenység és az adaptációs kapacitás.

A kitettség alapvetően egy helyszínhez kapcsolódó tulajdonság. A kitettség elemzése arra válaszol, hogy egy adott helyszín milyen mértékben van kitéve egy adott éghajlatváltozási hatásnak.

Az érzékenység egy-egy rendszerhez kapcsolódó tulajdonság. Az érzékenység azt mutatja, hogy az adott beruházás egy adott éghajlatváltozási hatásra milyen mértékben érzékeny, mivel ezek az események károkat okoznak az utakban, épületekben, illetve az azok által betöltött funkciókban.

A kitettség és érzékenység együttes jelenléte szükséges ahhoz, hogy egy potenciális hatás lehetősége fennálljon.

Jelen dokumentációban a kitettség vizsgálata releváns.

A vizsgált terület tekintetében nem helyezkedik el fokozott kitettséget jelentő területen. Az országra általánosan jellemző változásra számíthatunk mind hőmérsékleti, mind csapadékviszonyok, illetve egyéb tekintetben, így kitettség tekintetében közepes mértékről beszélhetünk.

Villámárvíz vonatkozásában a vizsgált vízgyűjtők és kifolyási pontjaik tekintetében a települést érintő vizsgálat szerint nem veszélyeztetett.

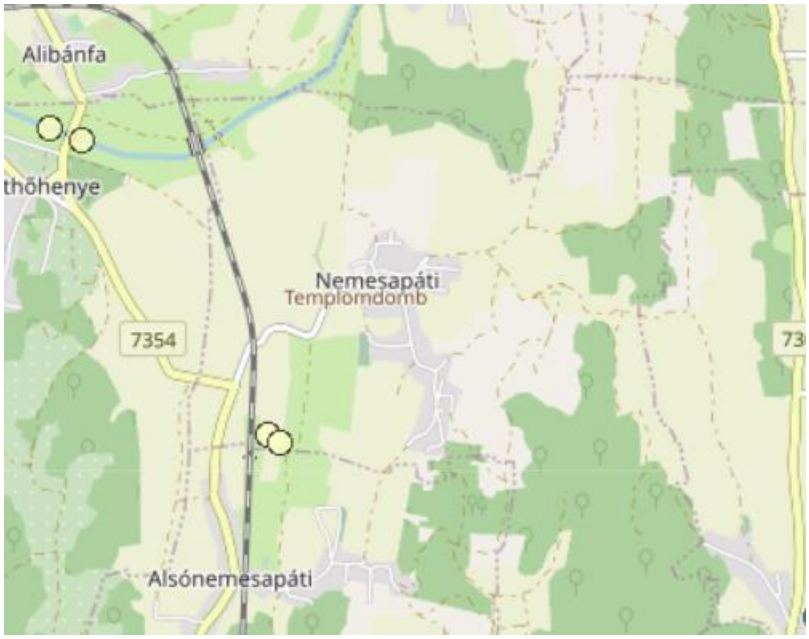

Villámárvíz veszélyeztetettség

Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Általánosan elmondható, hogy környezeti konfliktusforrás jellemzően a lakóövezetek ipari–gazdasági–mezőgazdasági övezetekkel határos területein, illetve az elhagyott illegális hulladékok következtében jelentkezik.

A meglévő, működő telephelyekkel kapcsolatosan az általánosan időnként előforduló egy-két szembenálló fél eseteit leszámítva, kirívó konfliktushelyzet nem tapasztalható. Ugyanez elmondható a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozóan is. Az előforduló környezeti konfliktusok nem mindig, sőt, általában nem jelentik a környezet károsítását is, hanem elsősorban ez ellenérdekű felek (pl. lakó-gazdálkodó) érdekeinek ütközéseit jelentik.

A jövőben az egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező gazdálkodó által végzett baromfitartás jelenthet konfliktusforrást a legközelebbi lakóingatlanok esetében.

Információink alapján az elmúlt években környezetvédelmi bírság kiszabására nem került sor.

8. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat

Természeti adottságok

A település természeti adottságainak vizsgálatát a kistáj jellemzőinek felhasználásával mutatják be. Tájföldrajzi szempontból a vizsgálatra kijelölt település hovatartozása a következő:

Nagytáj:..... Duna–Tisza-medence
Nagytájrészlet: ..... Nyugat-magyarországi-peremvidék
Középtáj: ..... Zalai-dombság
Kistáj ..... **Egerszeg–letenyei-dombság**

A természeti adottságokat e kistáj jellemzői alapján értékeljük (*Forrás: Magyarország kistájainak katasztere, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest, 2010. és Csorba Péter: Magyarország kistájai, Debrecen, 2021.*). Az értékelésbe nem vonjuk be a közlekedés, a településhálózat és a népesség témákat, melyek a jelenlegi tájvizsgálat szempontjából érdektelenek vagy kisebb jelentőségűek és a településrendezési terv készítésében más szakági tervezők foglalkoznak az adott témákkal.

Domborzat

A település a Válicka és a Principális-völgy között, a Felső-Zalától a Muráig nyúló, kettős osztatú eróziós dombsági terület része. É-i, keskenyebb részének (Nemesapáti is ide tartozik) felszín alaktani jellegét a szabályos É–D-i irányú tagoltság, a jellegzetes meridionális völgyhálózat és a köztes kiemelt lapos tetejű keskeny (2–4 km) hátak haránt irányú szabálytalan feldaraboltsága határozza meg. A völgyközi hátak egységesen É–D-i irányba lejtősödnek. A jégkorszaki vályoggal borított felszín deráziós völgyekkel és fülkékkel aprólékosan tagolt, a völgyek mélyek (100–150 m), lejtőik meredekek (10–15°), a völgyközi hátak keskenyek, szabdaltak és erősen erodáltak. Az átlagos relatív relief 58 m/km^2.

Földtan, talajok

A kistáj É-i részén a medencealjzatot triász és kréta időszaki karbonátos képződmények, valamint karbon gránit, továbbá devon és szilur metamorf kőzetek alkotják.

A kistáj eróziós-deráziós völgyekkel tagolt dombsági felszínét periglaciális vályogon, A Principális menti meredek domboldalakon homokon képződött agyagbemosódásos barna erdőtalajok borítják, melyek mechanikai összetétele – talajképző kőzettől függően – vályogtól homokig változik. Vízgazdálkodásuk és termékenységük is a textúrával változik. A vályog talajokon képződött talajok termékenyebbek, a homokon képződöttek gyengébb termékenységűek. A folyóvölgyek hordalékain (Pl. Szévíz) réti, lápos réti, valamint lecsapolt és telkesített síkláp talajok képződtek. Mechanikai összetételük agyagos vályog.

Éghajlat

Nemesapáti éghajlata mérsékelten hűvös, mérsékelten nedves. Az évi középhőmérséklet: 9,4–9,8 °C, évi csapadékmennyiség: 700 mm körüli, évi napfénytartalom: 1920–1960 óra (nyári negyedévben 750–760, télen 190 óra). A téli félévben átlagosan 35–40 hótakarós nap valószínű, a magasabb részeken 40 fölött. Az átlagos maximális hóvastagság 18–22 cm. A leggyakoribb szélirányokat elsősorban a völgyek futása határozza meg, Nemesapáti esetén ez É-i szélirányt jelent. Az átlagos szélsebesség 2,5 km/h. A táji adottságok és az éghajlat a kevésbé hőigényes és nagyobb vízigényű kultúrnövényeknek és az erdőgazdálkodásnak kedvez.

Vizek

A felszíni csapadékvizek a Szévízen keresztül a Mura felé (D-i irányba) folynak le. Az évi lefolyás tekintélyes. A Szévíz árvízi hozama 39 m^3/s. A kis patakok is ritkán száradnak ki. Vizük általában tiszta. A nem számottevő mennyiségű talajvíz átlagos mélysége 4–6 m között változik. A völgytalpak általában vizenyősek. A rétegvizek mennyisége nem jelentős, artézi kutak száma kevés. Mélységük általában 100–200 m közötti helyenként tekintélyes vízhozamokkal. Nemesapáti területén állandó vízfelületű tó nem található.

Növényzet

A dombvidék potenciális erdőterület, természetes gyepek léte valószínűtlen. A terület jelentős részén bükkösök, de a völgyaljakban gyertyános-tölgyesek és égerligetek is kialakultak. Jellegzetesek a települések környékén található gyümölcsösök. Az inváziós terhelés alacsony, többnyire a zártkertek környékén és a völgyekben találkozhatunk nem őshonos fajokkal. A dombság erdei többnyire ma is jó természetességűek, bár az intenzív erdőgazdálkodás és a nem őshonos fafajok előtérbe helyezése átalakította az eredeti erdőtársulásokat. A völgyekben a kaszálórétek, a dombokon a zártkertek értek el jelentős térfoglalást. A völgyalji kaszálóréteket ma többnyire már nem kezelik, beerdősültek vagy erdősítették őket. Több esetben másodlagosan a bükkösök helyén mészkerülő jellegű erdők alakultak ki. Az erdei flórában hangsúlyos szerepük van a nyugat-dunántúli elemeknek (erdei ciklámen – *Cyclamen purpurascens*, erdei galaj – *Galium sylvaticum*, magyar varfű – *Knautia drymeia*) és a szubmediterrán fajoknak (zalai bükköny – *Vicia oroboides*, tarka lednek – *Lathyrus venetus*, pirítógyökér – *Tamus communis*). Gyakori élőhelyek: K2, K5, OB, RC, J5 közepesen gyakori élőhelyek: K1a, RB, E1, P7, H4 ritka élőhelyek: B5, OA, RA, D5, J2. Fajszám: 800–1000; védett fajok száma: 40–60; özönfajok: aranyvessző-fajok (*Solidago* spp.) 3, akác (*Robinia pseudoacacia*) 2, japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria* spp.) 1. [*FORRÁS: MESTERHÁZY ATTILA*]

Növényföldrajzi helyzet

A vizsgált terület a Magyarország nagy részén elterülő Pannóniai Flóratartomány (*Pannonicum*) Dél-Dunántúl flóravidékének (*Preillyricum*) Zalai-dombvidék flórajárásába (*Saladiense*) tartozik. A flórajárás területe a Dunántúl egyik legcsapadékosabb része, ahol a cseres-tölgyesek már csak szórványosan fordulnak elő, extrazonálisan a déli lejtőkre szorulnak A Zalai-dombvidék zonális erdőtársulásai a klimatikus viszonyok helyi változásainak megfelelően a gyertyános-tölgyes és a tölgyelegyes bükkös. A Drávától a Marcali-medencéig és a Bakony északnyugati pereméig terjedő jellegzetesen dombvidéki terület szintén igen változatos növényvilágnak ad otthont. A csapadékosabb klímának köszönhetően a flórajárás déli és középső részén nagy kiterjedésűek az illír jellegű, de már ezüst hárs nélküli bükkösök (*Vicio oroboidi-Fagetum*), gyertyános-tölgyesek (*Helleboro dumetorum-Carpinetum*) és tölgyelegyes bükkösök a zalai bükkönnyel (*Vicia oroboides*) és a tömegesen előforduló erdei ciklámennel (*Cyclamen purpurascens*). A bükkösök jellemző alpin-nyugat-balkáni eleme a havasalji aggófű (*Senecio ovirensis*) és az osztrák zergevirág (*Doronicum austriacum*). A dombvidék déli letörése (Zákány-Őrtilos vidéke) valóságos tárháza a csak itt előforduló védett illír elemeknek, amilyen a pufók árvacsalán (*Lamium orvala*), a hármaslevelű szellőrózsa (*Anemone trifolia*) és a hármaslevelű fogasír (*Dentaria trifolia*).

Tájföldrajz

Fogalommeghatározás: a tájföldrajz a legkomplexebb geográfiai szakterület, területi szemléletű szintézise a természetföldrajzi és a földhasználaton, a településföldrajzon keresztül a társadalmi-gazdasági adottságoknak. Összetettsége miatt nem kezdő kutatóknak való téma, valódi tájföldrajzossá évtizedek alatt alakulhat, fejlődhet valaki, ha időközben nem horgonyoz le valamely földrajzi részterületnél, pl. geomorfológiánál, biogeográfiánál, vagy demográfiánál és sikerül megőriznie érdeklődését a földrajzi tájak komplexitása iránt. A tájföldrajz különleges vonása, hogy az egyes tájtípusok meghatározásánál nem lehet eltekinteni az adott területegység látványától, vizuális habitusától (*FORRÁS: CSORBA PÉTER: MAGYARORSZÁG KISTÁJAI, DEBRECEN, 2021.*). Nemesapáti Község közigazgatási területének egésze egy magyarországi kistájon terül el, mely a következő:

Nagytáj: ..... Duna–Tisza-medence
Nagytájrészlet: ..... Dunántúli-dombvidék
Középtáj: ..... Zalai-dombság
Kistáj ..... **Letenye-Egerszegi-dombság**

A tájföldrajzi adottságokat e kistáj jellemzői alapján értékeljük. A vizsgált terület a 765 km^2 területű kistáj É-i szegletében található, a Felső-Zala-völgy kistáj közelében.

Topográfiai helyzet és domborzattípus: A zalai völgyközi hátak Ny-i tagja, erős eróziós tagoltsága ellenére egységes dombvonulatként emelkedik ki a környező völgytalpakból. A dombsorokat elválasztó É-D-i irányú völgyek kialakulásában ma újra nagyobb szerepet tulajdonítanak a jégkorszaki szélnek. *Éghajlati körzet*: Mérsékelten hűvös – mérsékelten nedves, É-i részén mérsékelten meleg – mérsékelten nedves térség. *Vízrajz*: A nyíltvízi, ill. mocsaras felszínek aránya 1,8%, ami főleg a kistájhoz tartozó Principális-csatorna és a Szévíz vizenyős völgytalpának köszönhető. A legnagyobb szabad vízfelület a Miklósfai-halastó. *Földhasználati arányok és tendenciák*: 36% erdő (mérsékelten csökkenő arány), 31% szántóföld (változatlan), 10% pedig gyep (változatlan) területi részesedéssel. Az OTrT szerint a kistáj nagyobb része erdőgazdálkodási térség. Söjtör és Hahót környékén vegyes, a Principális-csatorna mentén pedig a szántóföldi területhasználat jellemző. *Földrajzi tájtípus*: Eróziós-deráziós dombsor, ahol agyagbemosódásos és Ramann-féle barna erdőtalajon megtelepedett erdeifenyővel elegyes bükk és gyertyános-tölgyesek között jelentős a szántóföldek aránya. A dombvonulatot tágas, teraszos völgyek keretezik, a kistájhoz tartozó Principális-völgy réti talaját rét és szántóföldi gazdálkodás hasznosítja. *Emberi hatáserősség*: Az emberi tevékenység mérsékelten bolygatta, mezo- és ß-euhemerób tájtípus. A domborzat és a vízhálózat átalakítottsága közepes, megváltozott a talaj víz- és oxigénháztartása, a természetközeli növényzet pedig visszaszorult a kistáj területének harmadára. Az 1990 és 2018 között bekövetkezett felszínborítás-változások szerint táji szinten erősödött az összesített antropogén terhelés. *Beépítettség és településfejlettség*: A beépítettség 4,2%-os (2000: 3,7%), az országos átlaghoz (6,2%) képest alacsony. A természeti élőhelyeket a közutak, vasútvonalak és a települések csak kismértékben fragmentálják, súlyozott értéke 2,0 km/km^2, (az országos átlag 3,4). A gazdasági, infrastrukturális és társadalmi fejlettség komplex mutató szerint a kistáj kb. 40%-át foglalják el elmaradott térségek (nagyjából Börzönce környéke és a Borsfától Ny-ra eső tájrészleten található települések tartoznak ide). *Tájmetriai adatok*: A kistáj területhasználati szerkezetét bemutató CORINE foltok átlagos nagysága 1,39 km^2, majdnem pontosan annyi, mint az ország önálló-, hegylábi-, ill. medencedombságaira jellemző középérték (1,36 km^2). A Shannon-diverzitás, vagyis a tájhasználati változatosságát jelző szám magas, 1,72 (az országos átlag 1,41). *Természeti veszélyek*: A lejtős tömegmozgások és a felhőszakadások okozhatnak károkat. Itt 1931 és 2015 között csupán 8–10 súlyosan (PAI>6) aszályos év volt. Az éghajlatváltozás becsülhetően közepes mértékben fogja átalakítani a jelenlegi tájhasználatot. *Természetvédelem*: A kistájban csak Natura 2000 területek vannak, 31%-a tartozik a különleges természetmegőrzési típusba, 0,9%-a a madárvédelmi kategóriába. *Értéktár*: Az értéksűrűség közepes szintű, elsősorban a régészeti lelőhelyeknek és az egyedi tájértékeknek köszönhetően. A kistájnak 70%-át javasolták bevonni a tájképvédelmi intézkedésekbe. Ez alól kivétel a Letenye és Nagykanizsa közötti, erdőtakaró nélküli tájrész, valamint a táj Söjtör és Pölöskefő környékén lévő, ugyancsak erdőmentes része. *A tájkarakter földrajzi összetevői*: A kistáj É–D-i futású völgyközi hátság, K-en az azzal párhuzamos Principális-völggyel. Vizuálisan az erdők és a szántók közel azonos aránya jellemző. Az erdőfedte dombvonulat gerincén is vannak szántóföldek, de jellemzően a hátság lejtőinek derekától és a Principális-völgyben nyújtanak nyílt, gondozott tájképet. A parlagok aránya alacsony 3%. A összeépülő falvak szabályos módon a legalsó ármentes teraszon sorakoznak. A rossz vízlevezetésű völgytalpon a szántók nedves kaszálórétekkel váltakoznak. A névadó Zalaegerszegnek valójában csak városperemi területe tartozik a kistájhoz, de központi funkciók tekintetében a megyeszékhely hatása egyértelmű. D-en Nagykanizsa tölt be hasonló szerepet. A lakosság önazonosságát, topográfiai lokalizálás esetén a „zalai" jelző fejezi ki, aminek nincs erőteljes természetföldrajzi, tájképi töltete. Talán az erdőborította, csapadékos dombsági jelleg lehet ismert. (A Szalaság mint történeti tájnév etimológiailag szintén a Zala folyónévre vezethető vissza.)

A Letenye-Egerszegi Dombság elhelyezkedése Magyarország területén (forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Egerszeg%E2%80%93Letenyei-dombs%C3%A1g)

Tájhasználat, tájszerkezet

A tájhasználat értékelése

Fogalommeghatározás: a tájhasználat a tájpotenciál adottságainak társadalmi célú igénybevétele. A tájpotenciál a táj teljesítőképessége, amelynek alkotói az adott tájegység egymással kölcsönhatásban álló ökológiai, ökonómiai és tájképi potenciáljai. A tájpotenciál kifejezi a tájhasználat lehetséges mértékét, azt, hogy egy táj milyen mértékben alkalmas a társadalom sokrétű igényeinek kielégítésére. Más megfogalmazás szerint a tájhasználat a természetes rendszerekbe való olyan mesterséges, antropogén beavatkozás, amely a természet adta lehetőségeket tudatos, célirányos, egyéni vagy közösségi célok szolgálatába állítja.

Nemesapáti a tájegységre jellemző, a tájba harmonikusan illeszkedő, mintegy 500 lelket számláló település, tipikus többutcás község. A falusias lakókörnyezet lehetővé teszi a természethez legközelebb álló mező- és erdőgazdasági tájhasználatot, ami a legkevésbé változtat a táj eredeti természeti- és táji adottságain. Belterületen a zöldfelületeket a többnyire sűrű növényzettel (őshonos- és invazív fajok, gyümölcsök, dísznövények stb.) borított lakókertek, a közlekedési és települési zöldfelületek, a templomkert és a temető jelenti. Ezek között a fasorokkal való összeköttetés azonban nincs még megoldva vagy hiányos.

Külterületen a domboldalakon nagy kiterjedésű szántók és erdőterületek, a Szévíz völgyében üde-nedves gyepfelületek találhatók, amelyek helyenként egymással mozaikolnak és/vagy vonalas tájelemek (leginkább utak) szabdalnak fel. A mezőgazdasági területek közül döntő részarányú a szántóföldi művelésű, ezt követik a gyepgazdálkodással (rét, legelő) érintett területek a Szévíz völgyében. A településen a szántók az É-i területre (belterülettől ÉK-re és DNy-ra) koncentrálódnak.

A nagy csapadékbőség miatt a dombság közel egyharmadát erdő borítja. Zala vármegye (Nógrád után) az ország második legerdősültebb vármegyéje, az erdőterületek részaránya 31,6%. A jellemző erdőtársulások a cseres-tölgyes, a gyertyános-tölgyes és az É-i oldalakon a bükkös. Az erdők többsége kevert. A nedves völgyekben a tölgy-kőris-szil ligeterdők, az égerligetek, égerlápok, láprétek a jellemzők.

Az összefüggő erdőségekben megtalálhatók a nagyvadak, azonban jelentős az apróvadállomány is a mezőgazdasági területeken.

A vizsgált település jelentős idegenforgalmi vonzerővel nem rendelkezik, üdülőkörzetnek nem része. A településen jelentős átmenő forgalom nincs. Idegenforgalmi célpontok a község területén nincsenek. Szálláshelyek Nemesapáti területén csak a falusi turizmus keretében (vendégházak) érhetők el.

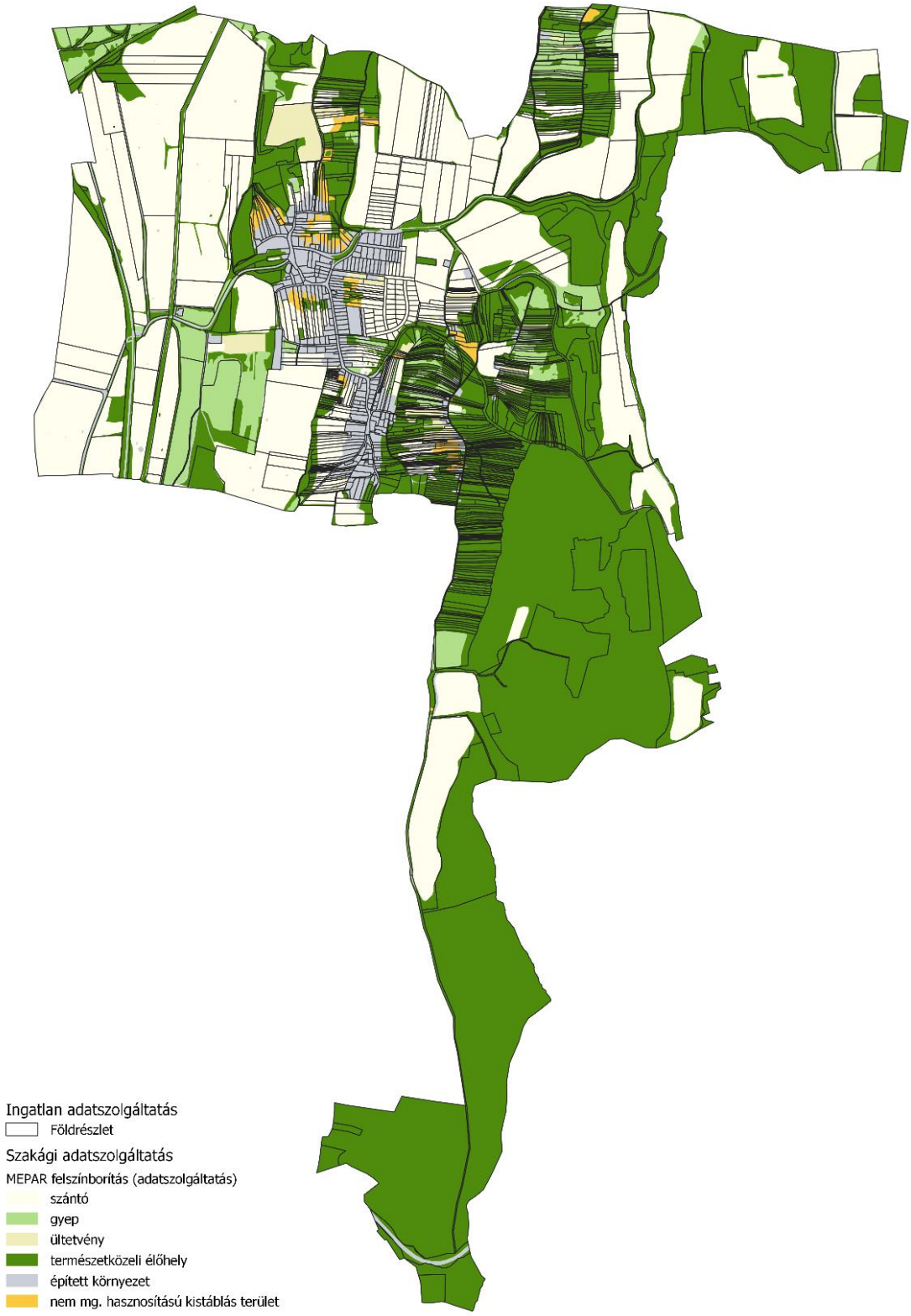

Felszínborítás (MEPAR adatszolgáltatás)

Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Fogalommeghatározás: Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX. törvényt kiegészítő 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról 3. melléklete szerint. A tájképvédelmi övezetbe a hivatkozott törvény szerint a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

Az említett miniszteri rendelet az ÉK-i és ÉNy-i részen található két kis foltot kivéve a település csaknem egészét a tájképvédelmi terület övezetébe sorolja a következő ábra szerint:

A kijelölt tájképvédelmi övezetek ábrázolása Nemesapáti területén (forrás: OTrT)

Jelmagyarázat:

vörös poligon ..... Nemesapáti település közigazgatási területének határa
aranysárga felület..... Tájképvédelmi terület övezete

Az érintett tájképvédelmi övezet Zalaegerszeg megyei Jogú Városról, Zala megye székhelyétől É-ra, ÉK-re több ezer hektárra, több település közigazgatási területére (gyakran a teljesre) kiterjed és magában foglalja a Zalai-dombság egy részét, melynek É–D-i irányú gerincét a Nagypálitól K-re húzódó Sárvíz és ennek széles, lankás völgye, valamint a többnyire erdőkkel fedett kísérő dombok, a zalai táj alkot.

Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Védett területek, értékek

A település közigazgatási területe nem érintett, illetve területén nincsenek a következő védett területek vagy értékek:

- országos jelentőségű természetvédelmi terület
- helyi jelentőségű természetvédelmi terület
- ex lege védett terület vagy érték (kivéve ex lege védett láp, külön részletezve)
- barlang felszíni védőövezete
- natúrpark
- Európa diplomás terület

- ramsari terület
- bioszféra rezervátum
- világörökség várományos terület
- ökoturisztikai létesítmények

Az Országos Ökológiai Hálózat elemeit külön fejezetben értékeljük, vizsgáljuk.

Natura 2000 hálózathoz tartozó területek

Fogalommeghatározás: az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megóvását és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához. A Natura 2000 hálózat az Európai Unió két természetvédelmi irányelve alapján kijelölendő területeket – az 1979-ben megalkotott madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) végrehajtásaként kijelölendő különleges madárvédelmi területeket és az 1992-ben elfogadott élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) alapján kijelölendő különleges természetmegőrzési területeket – foglalja magába. A hálózat felállításának legnagyobb előnye, hogy Magyarország természeti értékei, egy az eddiginél magasabb szintű, európai uniós jogi védelmet kapnak, ami nagymértékben támogatja a hazai természetvédelmi törekvéseket és munkákat, elősegítve páratlanul gazdag természeti értékeink hatékonyabb védelmét. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a Natura 2000 hálózat egy kiegészítő eszköz a hazai természetvédelem számára. A hálózat területei nem helyettesítik a hazai védett természeti területek rendszerét, hanem azt kiegészítik.

Nemesapáti Község közigazgatási területének (külterületének) É-i részét az Alsó-Zala-völgy elnevezésű Natura 2000 terület érinti, D-i DK-i részén pedig nagy területet fed le a Nagykapornaki-erdő Natura 2000 terület.

A település É-i részét mintegy 12 hektár területen érintő Alsó-Zala-völgy elnevezésű kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési Natura 2000 terület (kódja: HUBF20037) Nemesapáti Község közigazgatási területére eső ingatlanjainak helyrajzi számai a következők: 015/1, 015/5, 021, 022, 023, 024, 025, 026, 027, 028, 029, 030, 031, 032, 034, 035.

A település DK-i részét az előzőnél jóval nagyobb, mintegy 240 hektár területen érintő Nagykapornaki-erdő elnevezésű kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési Natura 2000 terület (kódja: HUBF20054) Nemesapáti Község közigazgatási területére eső ingatlanjainak helyrajzi számai a következők: 061, 062, 063, 064, 065, 072, 073, 074, 075, 076/1, 076/2, 077/2, 077/3, 077/4, 078, 079, 080.

A két Natura 2000 terület és Nemesapáti Község közigazgatási területének kapcsolatát a következő térképpel ábrázoljuk:

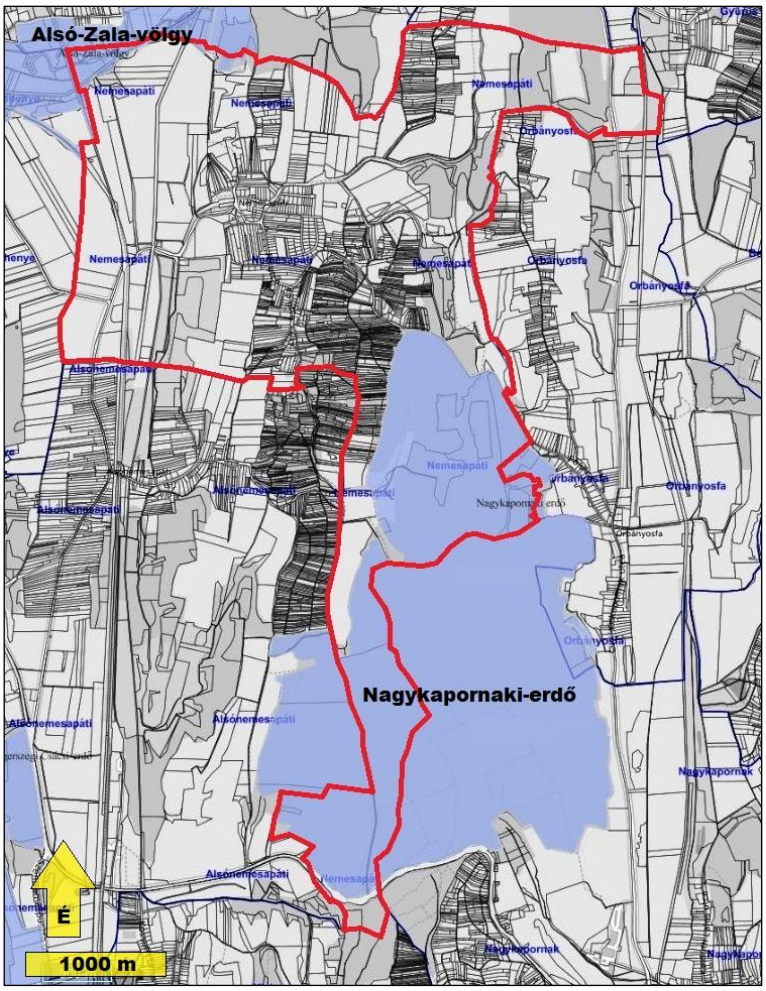

A Natura 2000 hálózat elemeinek ábrázolása Nemesapáti területén (forrás: okir.hu)

Jelmagyarázat:

vörös poligon ..... Nemesapáti település közigazgatási területének határa
kék felület..... Natura 2000 területek

Ökológiailag, tájképileg értékes területek, természetközeli élőhelyek

- erdőterületek (függetlenül a vegetáció állapotától és természetességétől)
- települési zöldterületek
- utak, közlekedési pályák, mezsgyék, szőlőhegyek szegélyén spontán megtelepedett vagy ültetett fasorok, keskeny erdősávok, erdőfoltok
- Szévíz élővízfolyása, illetve az azt kísérő mocsári, vizenyős élőhelyek
- hajdani zártkertek erősen mozaikolt ingatlanjainak összessége
- változatos, nagy reliefű domborzat, felszín
- erdőfoltba ágyazott magaslaton épült Szent Miklós templom, mint tájképi érték.

Ökológiai hálózat

Fogalommeghatározás: az 1996. évi LIII. – a természet védelméről szóló – törvény kimondja az ökológiai hálózat létrehozásának szükségességét. Az ökológiai hálózat a természeti, természetközeli területek, valamint a védett természeti területek és védőövezetük ökológiai folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak térbeli rendszere. A hálózat három elemre osztható: magterület, pufferterület és ökológiai folyosó.

Nemesapáti Község közigazgatási területén a változatos tájhasználatnak köszönhetően az Országos Ökológiai Hálózat elemei is erősen mozaikoltan jelennek meg. É felől a közigazgatási területre átnyúló

Alsó-Zala-völgy Natura 2000 terület értékes élőhelyei magterületek, a többi ökológiai folyosóként lett nyilvántartva. A D-i, DK-i részen domináns Nagykapornaki-erdő Natura 2000 terület értékes erdőállományai magterületek, de ökológiai folyosó és pufferterület is található. A védett területeket lefedő ökoháló elemein kívül néhány kisebb foltban, egymástól jól elkülönülve ökológiai folyosók találhatók még, melyek többnyire értékes erdőterületeket fednek le. *Fogalommeghatározások:*

Az ökológiai hálózat magterületének övezete: Magyarország és egyes kiemelt térségeinek tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont. A magterületek nem csak azokat a területeket foglalják magukba, ahol a természetközeli élőhelyek dominálnak, hanem más féltermészetes területek is beletartozhatnak, mint az összefüggő erdők és vízfelületek vagy az értékes mezőgazdasági tájegységek.

Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete: Magyarország és egyes kiemelt térségeinek tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, amelyek megakadályozzák vagy mérséklik azon tevékenységek negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete: Magyarország és egyes kiemelt térségeinek tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek – többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek – magterületek, pufferterületek – közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

Az Országos Ökológiai Hálózat és a település kapcsolatát a következő térképpel ábrázoljuk:

Az Országos Ökológiai Hálózat elemei Nemesapáti területén (forrás: okir.hu)

<u>Jelmagyarázat:</u>
vörös poligon..... Nemesapáti közigazgatási területének határa
lila felület ..... Országos Ökológiai Hálózat – magterület
bézs felület..... Országos Ökológiai Hálózat – pufferterület
rózsaszín felület ..... Országos Ökológiai Hálózat – ökológiai folyosó

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

Fogalommeghatározás: a tájhasználati konfliktus az optimális társadalmi-gazdasági hasznosítástól eltérően, a táj potenciális értékeit rontó tevékenység megnyilvánulása. Több tájhasználat megjelenése, halmozódása előbb-utóbb tájhasználati konfliktushoz vezet. Tájhasználati konfliktus akkor áll fenn, amikor egyes tájat igénybevevő tevékenységek akadályozóan hatnak a táj ökológiai, tájképi vagy ökonómiai teljesítőképességre. A táj igénybevételének hosszú távú, fenntartható hasznosítása érdekében szükség van a konfliktusok feltárására és feloldására. Csoportosításuk szerint lehetnek: funkcionális, tájökológiai és vizuális-esztétikai tájhasználati konfliktusok.

- Funkcionális jellegű konfliktusokat, melyeket az egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok okozzák.
- Tájökológiai (környezetártalmi) konfliktusokat, melyeket az egymást károsító, pusztító, megszüntető, egymás létét veszélyeztető területhasználati módok okozzák.
- Vizuális-esztétikai konfliktust, amelyet a „csúnya" látvány, a rendezetlenség, a megoldatlanság, a befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya okozza.

Jellegük szerint a tájhasználati konfliktusok lehetnek: megfordítható, megfordíthatatlan, mérsékelhető, nem mérsékelhető, időszakos, tartós, végleges. Nemesapáti Község közigazgatási területén fellelt tájhasználati konfliktusok a következők:

Funkcionális konfliktusok

- felszíni és felszín alatti közművek ↔ útfásítás
- közterületre ültetett gyümölcsfák (leesésveszély, szennyezett gyümölcsök, lehullott gyümölcs piszkító hatása stb.)
- legelők, kaszálók, gyepterületek becserjésedése, beerdősülése
- hajdani zártkerti területeken a művelés megszűnése miatti cserjésedés, beerdősülés

Környezetártalmi konfliktusok

- illegális hulladéklerakás a külterület egyes pontjain, elsősorban a településszéleken, a bel-külterületi határ közelében, gépjárművel könnyen elérhető helyeken; a hulladék fajtája többféle, elsősorban lakossági, zöld- és építési hulladék található
- bel- és külterületi zúzalékolt- és földutak kiporzása a forgalom során
- közlekedési nyomvonalak (főként a 76 sz. főút) zaj- és légterhelése
- a közúti forgalom, illetve a közép- és magasfeszültségű elektromos légvezetékek veszélye az állatvilágra (elütés, madárpusztulás stb.)
- özönfajok (fehér akác, bálványfa) terjedése a teljes közigazgatási területen (kül- és belterület egyaránt)
- tarvágásos üzemmód erdőterületeken.

Vizuális-esztétikai konfliktusok

- légvezetékek tömege a településképben
- településfásítás hiánya (közművek vagy térhiány miatt)
- elhanyagolt vagy romos belterületi épületek építmények, magánkertek
- kisipari üzemek tájbaillesztésének (eltakarásának, fásításának) hiánya
- egyenes vonalú, mesterségesen létrehozott erdészeti nyiladékok és pászták a légvezetékek vagy a közlekedési pályák számára.

Zöldfelületi rendszer vizsgálata

A települési zöldfelületi rendszer elemei

Fogalommeghatározás (Magyar Tájépítészek Szövetsége ajánlása alapján)

Zöldfelület: minden olyan terület, amelyet növényzet borít. Gyep és cserjeszinten a borítottság akkor teljes, ha az egyedek kitöltik a közöttük lévő, rendelkezésre álló életteret. Fák törzsének közvetlen közelében – ahol a gyep és cserjeszint életfeltételei nem adottak – a zöldfelület méretét az el nem burkolt gyökérzóna adja. Lombos fák esetében a zöldfelület méretét a szabadon hagyott, burkolattal nem fedett gyökérzóna területe adja.

Zöldfelületi rendszer: A település klimatikus viszonyainak fenntartása, javítása érdekében döntően zöldfelületekből és vízfelületekből álló, hatásmechanizmusuk és térbeli elhelyezkedésük alapján egy nagy egységet képező települési szövet (alrendszer), amely az adott település ökológiai paramétereit, lakóinak pszichés és szomatikus érzetét javítja, egyes állatok számára élőhelyet biztosít, a város káros környezeti hatásait tompítja.

Zöldterület: A település beépítésre nem szánt területeinek részben vagy egészben állandóan növényzettel fedett, más területfelhasználási egységhez nem tartozó közterületei, kivételesen közhasználat céljára átadott területei. (közparkok, közkertek).

A település zöldfelületeinek értékelésekor azt vizsgáltuk, hogy a zöldfelületekkel szemben támasztott szerepüknek milyen mértékben tudnak megfelelni:

- Ökológiai szerep: javítja a település ökológiai adottságait. A község területén és közvetlen környékén élő növénytömeg jellegétől függően befolyásolja, módosítja a helyi klíma (mikroklíma) alakulását, a levegő minőségét.
- Használati szerep: számos olyan létesítmény feladatát csak úgy töltheti be, ha növényekkel betelepített külső terekkel, kertekkel épülnek meg (pl.: iskolák, óvodák, szociális létesítmények stb.). A közparkok, játszóterek használati értékét döntően meghatározza a telepített növényzet. Egyes funkciók ellátására csak növényzettel betelepített területek alkalmasak (pl.: temetők, védőterületek stb.).
- Vizuális–esztétikai szerep: a település képi megjelenésében, az utcakép formálásában fontos szerepet játszik a növény. A növények változatossá teszik, gazdagítják a településképet, valamint elfedik, eltakarják az előnytelen részeket.

A rendszer elemei közé soroljuk a közhasználatú zöldfelületeket, a település családi házas, falusias részeinek udvarait, valamint a külterületek természeti környezete (erdő, gyepek) mellett a termesztési célú zöldfelületeket is, melyeket kert-, mezőgazdasági módszerekkel művelnek (gyümölcsösök, szőlők, szántók, zöldségtermesztő területek stb.).

Nemesapáti természeti adottságai egyrészt településsel, a szántóföldi- és gyepgazdálkodással, másrészt az erdőgazdálkodással hozhatók összefüggésbe, hiszen ez a három a tájhasználat leggyakoribb módja. Mindhárom a település zöldfelületi rendszerének szerves, elválaszthatatlan része, a település gazdálkodásának és tájképben való megjelenésének alappillérei.

Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Közhasználatú zöldfelületek

Közparkok, közkertek

Fogalommeghatározás (Magyar Tájépítészek Szövetsége ajánlása alapján):

> **Közkert**: Zöldterület területfelhasználási egységbe sorolt közterületen vagy közhasználatra átadott területen létesült, legalább 60%-ban növényzettel fedett, közhasználatra szánt terület, melynek mérete 200–10.000 m^2 között van és legkisebb oldalmérete legalább 15 m.
>
> **Közpark**: Zöldterület területfelhasználási egységbe sorolt közterületen vagy közhasználatra átadott területen létesült, legalább 75%-ban növényzettel fedett, közhasználatra szánt, általában többfunkciós (pihenés, játék, sport stb. célját szolgáló) terület, amelynek mérete legalább 10 000 m^2, min. oldalmérete legalább 80 m.

A közpark, közkert ellátottságot vizsgáltuk a település egészén. Nemesapáti Község területén korszerű, több funkciós, nagy területen fekvő (több hektáros) települési szintű közpark jelenleg még nem található. A jelenleg hatályos településrendezési tervben több helyen jelöltek ki zöldterületeket, amelyek egymáshoz képest mozaikszerű elhelyezkedésűek. Kossuth Lajos utca és a Fő utca között lévő kis, háromszög alakú zöldterületet fák és cserjék nagy arányban fedik le, fenntartásáról az önkormányzat rendszeresen gondoskodik. A településbe Ny felől bevezető út mentén kijelölt zöldterület egy része szépen karbantartott, nagyobb részben azonban elburjánzott növényzet fedi, ami tájökológiai szempontból kedvező. Ettől É-ra a Fő utca kereszteződésében, közlekedési területen található egy szépen gondozott zöldfelület. A település egyes közintézményeinek kerítés nélküli, szabadon bejárható kertjeinek van vagy lehet még zöldfelületi funkciót tulajdonítani.

Vizuális-esztétikai szerepük miatt kiemelendők a belterületi szobrok, emlékművek, feszületek, kutak stb. környezete, mely általában gondosan kialakított és szépen gondozott. Ezek a tájelemek egyedi

tájértékek, melyek felmérése (kataszterbe foglalása) és a felújításra, fejlesztésre, megtartásra vonatkozó intézkedések számbavétele kívánatos.

Zöldfelületi jellegű intézmények

Nemesapáti közigazgatási területén sporteseményekre vagy -versenyekre hasznosítható méretű és minőségű sportpálya nincs. Oktatási intézmény (óvoda, iskola), aminek zöldfelületi funkciója lenne, nincs. Így zöldfelületi intézményként csupán a község temetője és templomkertje jön számításba a következők szerint:

Temető

A községnek egy temetője van a Temető utca és a József Attila utca között, a település Ny-i szélén található magaslaton. A temető művelt területe csupán mintegy 0,7 hektár, É–D-i irányban közel 200 méter hosszan elhúzódik. A művelt területen belül, sírok között, kerítés mentén telepített örökzöldek, fenyők, tuják dominálnak. Két oldalról (K és Ny) a temető spontán nőtt akácossal körbenőtt.

Templomkert

A település egyetlen barokk temploma, a Szent Miklós templom a község ÉNy-i szélén, kis magaslat csúcsán található. A kis erdőfoltba félig beágyazott épület tornya a tájrészletben meghatározó látványú. A közelmúltban felújított templomépület, templomkert és melléképületei kiemelkedő településképi és tájképi értéket képviselnek. Nagy fák, szoliter (egyedülálló) fenyők és fenyőcsoportok, gondozott zöldfelület található itt, melynek így zöldterületi funkciója is van. A kert gondozott, ápolt, helyenként egyedi szépségű szoliter fákkal.

Zöldhálózati összekötő elemek

A település belterületén egységes zöldhálózati rendszer nem alakult ki. A felszín alatti (víz, gáz, szennyvíz) és a felszín feletti közművek (elektromos légvezetékek, telefon és kábel tv), az utak mentén kialakított vízelvezető árkok és az évszázadok során kialakult szűk, keskeny közlekedési és beépítési adottságok a fák alkalmazását erősen korlátozzák. A belterületi utak mellett a legtöbb helyen a zöldfelület túl keskeny, fásszárú növényzet telepítésére nincs mód, többnyire gyepterületként kezelik őket. Széles, növénytelepítésre alkalmas zöldfelületek nincsenek vagy éppen az előbb említett közművesítés miatt csak korlátozottan fásíthatók. A település szántói között a mezővédő erdősávok hiányoznak vagy csupán hézagosan jelennek meg, azonban az erdőterületek a zöldhálózati elemeket több helyen pótolják és a teljes közigazgatási területet behálózzák (még a belterületet vagy annak peremterületeit is).

Közhasználat elől elzárt, jelentős zöldfelülettel rendelkező egyéb terület

A családi házas területek zöldfelülete településökológiai szempontból jelentős tényező, hiszen ez a növénytömeg kondicionáló zöldfelületként (párologtatás, szélfogó, porfogó hatás) hat a település egészére. Az önkormányzatnak ösztönözni kell a lakótelkek kertkultúrájának növekvő színvonalát.

Az egyes lakóingatlanok kertjei rendkívül változatos minőségűek. A lakók, a gazdák, a tulajdonosok habitusához, időbeosztásához, igényéhez (igényességéhez), összeségében talán az egyének (családok) kertkultúrájához alkalmazkodik, azt mutatja a külvilág (a településkép) felé, valamint a termőhelyi adottságok függvénye. Több jó példa található, de vannak olyan kertek, amelyeket elhanyagolnak, kültéri raktárnak használnak, feleslegesen leburkolnak vagy nem kellően gondoznak stb. A településkép szempontjából rendkívül fontos, hogy a lakóingatlanok kertjei az utca felé milyen képet mutatnak, milyen az elő- és oldalkert képe, növényzete, használnak-e sövényt kerítésként, vannak-e olyan növények, amelyeknek lombja a közterületre nyúlik stb.

Jellemző tendencia még mindig a belterületen, hogy a lakók az ingatlanjuk előtti utcai zöldfelületet is – ha egyáltalán van – sajátjuknak érzik, oda növényt telepítenek és rendszeresen gondozzák. Ez egyrészt előnyös, mert a közterület gondozottsága helyenként javul, másrészt hátrányos, mivel a kis „előkertek”

rendkívül változatosak, egymáshoz nem illenek, illeszkednek, illetve nagy a kontraszt azokhoz a területrészekhez képest, ahol nem parkosítottak.

Zöldfelületi ellátottság értékelése

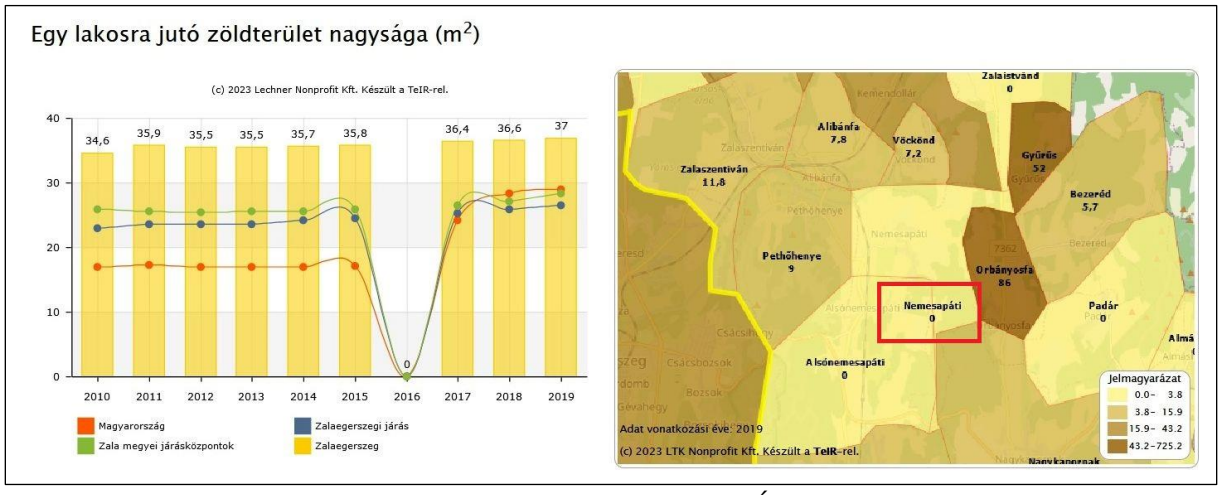

Az egy lakosra jutó zöldfelület nagysága a zalaegerszegi járás ÉK-i részén (forrás: TeIR - Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezését támogató alkalmazás)

Nemesapáti település belterületén a zöldfelületi ellátottság értéke a fenti forrás szerint: 0 m^2/fő. A járásközpont, egyben vármegyeszékhely (Zalaegerszeg) értéke: 37 m^2/fő. A járásra jellemző, hogy a zöldterületi ellátottság értéke erősen változó, több településen – Nemesapátihoz hasonlóan – nulla, máshol akár 50 és 725 (Csertalakos) m^2/fő érték között változik, ami azt jelenti, hogy ez az értékelés a gyakorlatban nehezen használható, hiszen ennyire az egyes települések képe a járáson belül nem különbözik ilyen nagy mértékben. A jelenleg hatályos településszerkezeti terv szerint több helyen is jelöltek ki zöldterületeket, amiből kettőt a belterületen valóban zöldterületként is hasznosítanak, a többi pedig jelenleg még szántóföldi gazdálkodás folyik. A településrendezési eszközök meghatározása során arra kell törekedni, hogy az egy főre eső zöldfelületi ellátottság mértéke növekedjen.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

Nemesapáti Község zöldfelületeinek, zöldfelületi rendszerének konfliktusai, problémai az alábbiakban foglalhatók össze:

- A településképben helyenként túlzóan jelennek meg a tájidegen fenyők és örökzöldek, illetve az invazív fajok (főleg fehér akác)
- A felszín feletti légvezetékek és a felszín alatti közművek a zöldfelületek fejlesztésében erősen korlátozó tényezőnek tekinthetők
- A belterületi utak többsége túl keskeny, vonalas zöldfelületi elemek (fasorok, erdősávok) létrehozására nem alkalmas
- A légvezetékek alá gyakran ültetnek közepes vagy nagy lombkoronájú fajokat és a visszacsonkolt fák a településképet rontják (és a zöldfelület gondozása szempontjából sem előnyös).
- A közterületi zöldfelületeken több esetben tapasztalható feleslegesen kijárt, kitaposott utak és/vagy parkolóhelyek, melyek a zöldfelületek biológiai aktivitását csökkentik és településképi szempontból is kedvezőtlenek
- Közterületre, főleg utak mellé ültetett gyümölcsfák több problémát felvetnek: 1. az érő gyümölcsben a közúti forgalom légszennyezése során káros anyagok halmozódhatnak fel 2. a gyümölcsök mindenki által elérhetők, gazdátlanok lesznek és a fára mászás (és leesés) veszélye megnő, ezért balesetveszélyesek 3. az útra, burkolatra hulló gyümölcs balesetveszélyt okozhat (elcsúszás, darazsak) és esztétikai szempontból is előnytelen.

9. Közlekedés

Úthálózat, közlekedés

Magyarország úthálózata (forrás: tudasbazis.sulinet.hu)

Nemesapáti község Zala megye északi részén, Zalaegerszegtől keletre fekszik. A település dombvidéki jellegű, úthálózatát ennek megfelelően a domborzat határozta meg.

A községet a 73224 sz. bekötőút tárja fel, mely Alsónemesapátinál csatlakozik a 7354 sz. összekötőúthoz. Ezen keresztül közelíthető meg a megyeszékhely. Északi irányban Zalaszentivánon keresztül érhető el a 8 sz. Székesfehérvár – Rábafüzes országos elsőrendű főút.

A község külterületét a déli oldalon érinti a 76 sz. Balatonszentgyörgy – Körmend országos másodrendű főút, valamint a keleti oldalon a 7362 sz. Zalaszentmihály – Pókaszepetk közötti összekötőút is. Ezen utakhoz a község belterületéről közvetlen kiépített útkapcsolat nincs.

A település-környék országos közúthálózata:

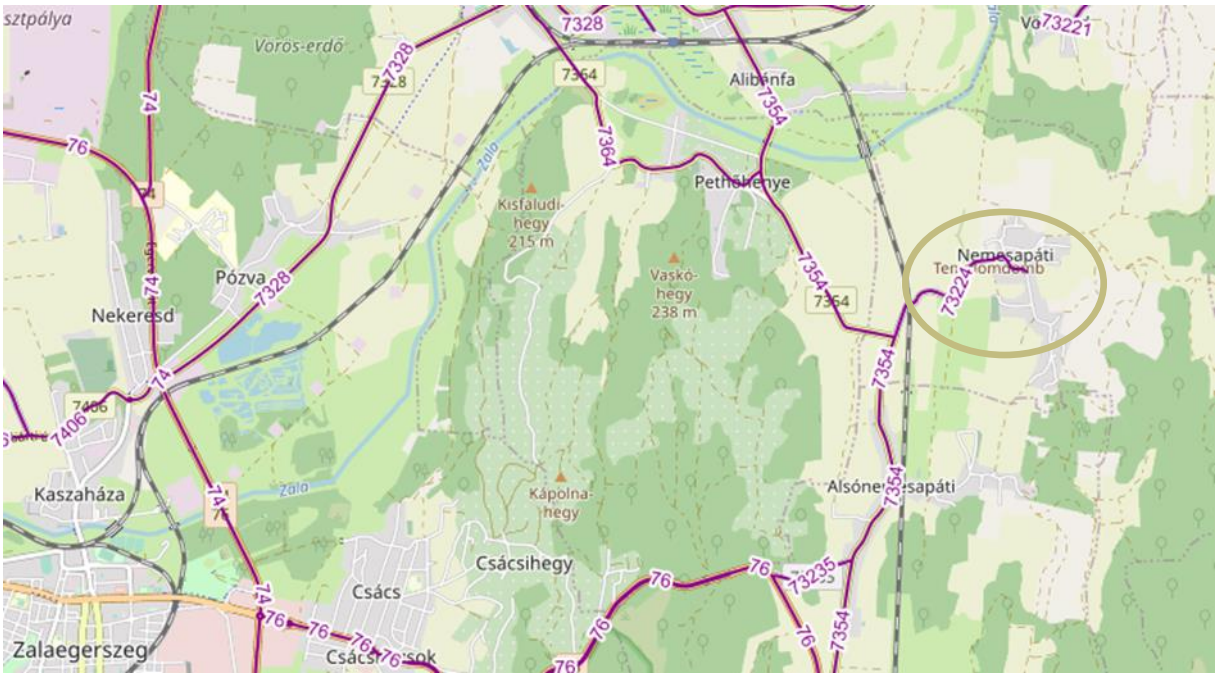

A község lakossága 2006-ban még 553 fő, míg 2021-ben már csak 504 fő, ami akkori Magyarország népességének 0,01%-a (Zala megyének 0,19%-a). Népsűrűsége 49 fő/km2. Ugyanakkor 2023-ban már 516 főre emelkedett.

A község területén lévő országos közutak forgalmi adatai:

	76 sz. út	**73224 sz. út**	**7362 sz. út**
szgk.	7387 j/nap	397 j/nap	708 j/nap
kis tgk	1245 j/nap	100 j/nap	245 j/nap
autóbusz	231 j/nap	39 j/nap	21 j/nap
motorkerékpár	47 j/nap	5 j/nap	13 j/nap
kerékpár	9 j/nap	5 j/nap	30 j/nap
összes forgalom:	9051 j/nap	393 j/nap [2006]	924j/nap
	10271 E/nap	466 E/nap [2006]	953 E/nap
	9190 j/nap [2022]	567 j/nap [2022]	1101 j/nap [2022]
	9671 Ej/nap [2022]	653 Ej/nap [2022]	1119 Ej/nap [2022]
Kapacitás kihasználtság:			
	44 % [2022]	3 % [2022]	8 % [2022]
MOF	871 Ej/ó [2022]	59 Ej/ó [2022]	90 Ej/ó [2022]

A település közúthálózata:

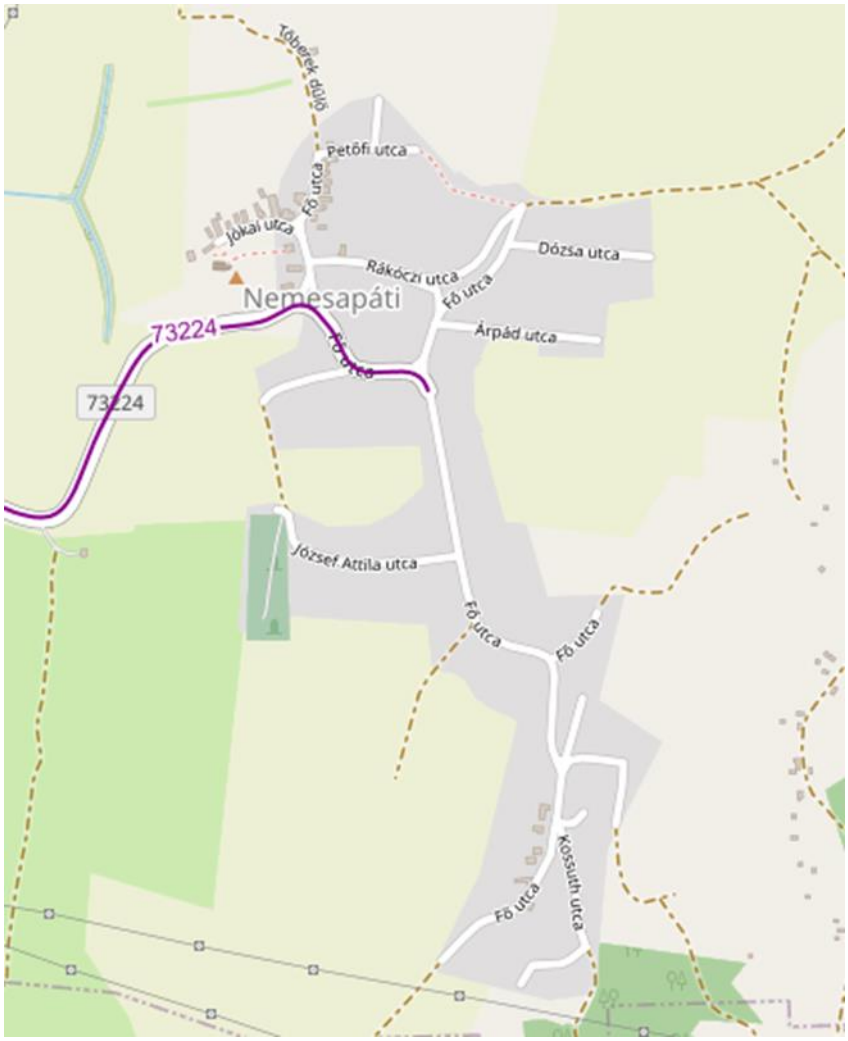

A 76 sz. másodrendű főút forgalma jelentős, hiszen egy megyeszékhely kapcsolatát jelenti az országos főúthálózattal. Mivel csak egy rövid szakaszon érinti a községet, hatása nem érződik.
Az összekötőút észak – dél irányú kapcsolatot ad a szomszédos völgy községei között.
Mivel kapcsolata Nemesapáti belterületével nincs, a község számára csak elvi jelentőségű.
A bekötőút forgalma igen alacsony, hiszen csak egy község terheli. A forgalom 64 %-át a személygépkocsik teszik ki. Említésre méltó a 10 %-ot meghaladó autóbusz forgalom.
A községben forgalmat vonzó létesítmény nincs. Egy teherfuvarozó lakik itt. A mezőgazdasági gépek szezonális forgalma jelentős.
Az Önkormányzat tulajdonában lévő úthálózat többnyire burkolt. A Temető utca és a Petőfi utca egy szakasza földút. A külterületi utak burkolatlanok.

Nemesapáti község közúthálózatának hierarchikus besorolása értelmében az alábbi kategóriákat különböztetjük meg:

- Országos II. rendű főút a 76 sz. út
- Országos összekötőút a 7362 sz. út
- Országos bekötő út az 73224 sz. út
- Gyűjtőút – a bekötőút belterületi szakasza
- Kiszolgáló út - az összes többi utca, melyekről ingatlanok közelíthetők meg

Tervezési szempontból a külterületi II. rendű főút K.IV.B. A mellékutak közül a 7362 sz. országos összekötőút K.V.B., és a 73224 sz. bekötő út K.VI.B. besorolású.

A bekötőút belterületi szakasza gyűjtőút, besorolása: B.V.d.C. Minden további belterületi út kiszolgálóút, azaz B.VI.d.C. osztályba sorolandó.

A 73224 j. ök. út Nemesapáti felé

A Szévíz-patak hídja a 73224 j. ök. úton

2006 és 2023 között a közlekedésben jelentősebb változás nem történt. A település közúthálózata „megállapodott", az utcák aszfaltburkolattal ellátottak, szélessége a kiszolgáló utaknak 3,0-4,0 m között változik kétirányú forgalomnál.

A település utcái rendezettek, kiépítettek:

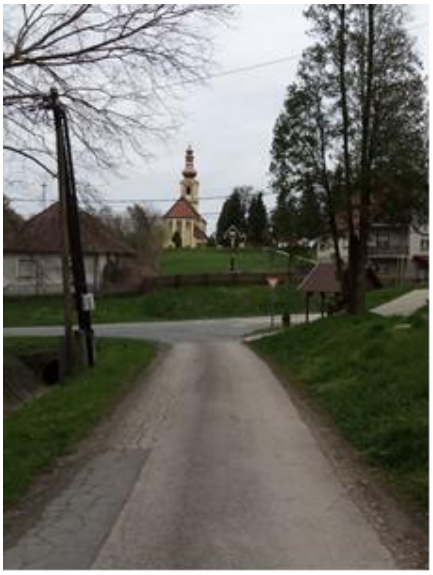

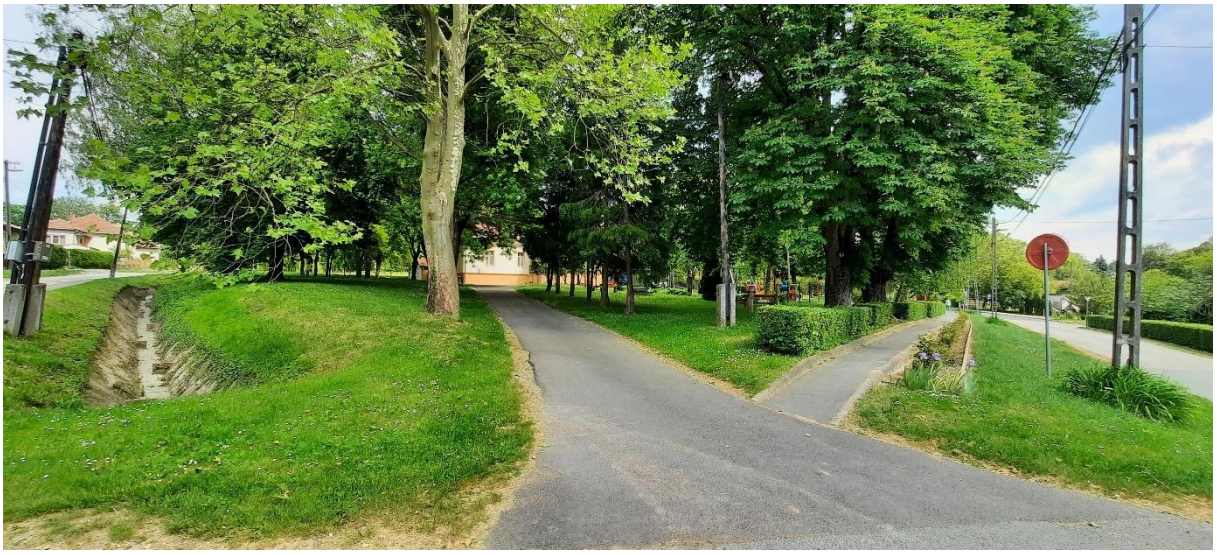

1. sz. melléklet
M 1:250

Nemesapáti

Fő utca 52. - 31/A.
B.V.d. v=50 km/h
belterületi gyűjtőút

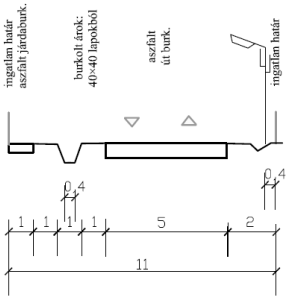

Temető u. 2.
B.VI.d. v=50 km/h
belterületi kiszolgáló út

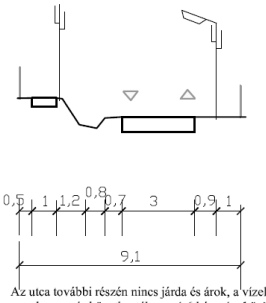

Az utca további részén nincs járda és árok, a vízelvezetés a hosszesés következtében a 4-6 házszám között, a terepen elvezetődik.

Árpád u. - zsákutca
B.VI.d. v=50 km/h
belterületi kiszolgáló út

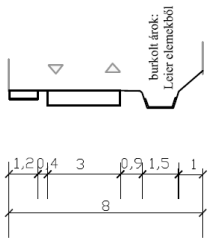

Rákóczi F. utca
B.VI.d. v=50 km/h
belterületi kiszolgáló út

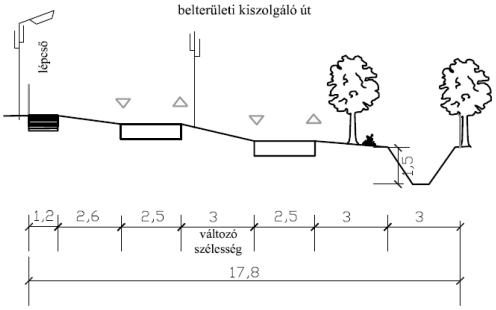

József A. utca 1.
B.VI.d. v=50 km/h
belterületi kiszolgáló út

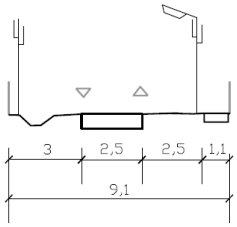

Dózsa Gy. utca
B.VI.d. v=50 km/h
belterületi kiszolgáló út

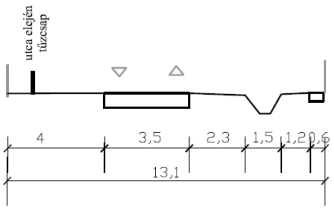

Amennyiben a kiszolgáló utak valamelyikénél a meglévő szilárd burkolatú járda vagy útfelület felújításra kerül, úgy az 1,5 m széles járda kiépítése, valamint a mértékadó járműtalálkozások végett a 4,75 m széles útfelület kiépítése szükséges legalább.

Közösségi közlekedés

A község tömegközlekedését a Volánbusz Zrt. látja el. A faluban három megállóhely található:

- Autóbuszforduló
- Emlékmű
- Fő utca 64.

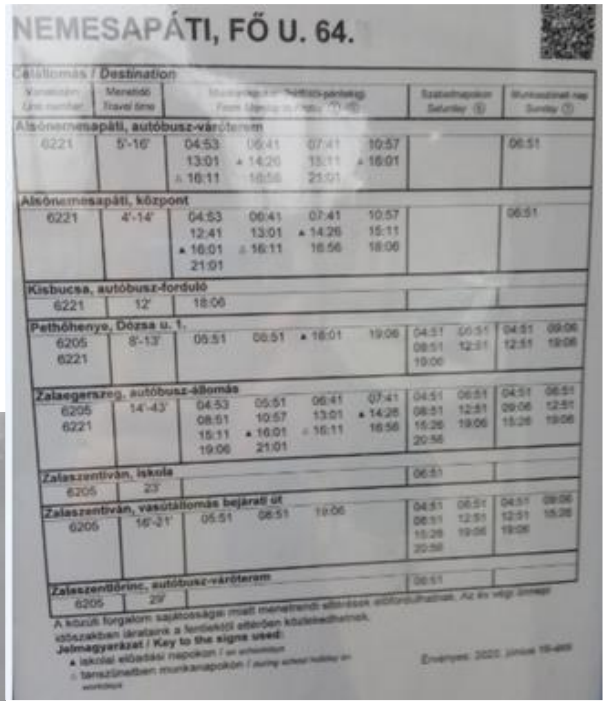

NEMESAPÁTI, FŐ U. 64.

Célállomás / Destination

Vonalszám / Line number	Menetidő / Travel time	Munkanapokon (hétfőtől-péntekig) / From Monday to Friday ①–⑤				Szabadnapokon / Saturday ⑥		Munkaszüneti nap / Sunday ⑦	
Alsónemesapáti, autóbusz-várócsarnok									
6221	5'-16'	04:53	06:41	07:41	10:57			06:51	
		13:01	▲ 14:26	15:11	▲ 16:01				
		△ 16:11	16:56	21:01					
Alsónemesapáti, központ									
6221	4'-14'	04:53	06:41	07:41	10:57			06:51	
		12:41	13:01	▲ 14:26	15:11				
		▲ 16:01	△ 16:11	16:56	18:06				
		21:01							
Kisbucsa, autóbusz-forduló									
6221	12'	18:06							
Pethőhenye, Dózsa u. 1.									
6205	8'-13'	05:51	08:51	▲ 16:01	19:06	04:51	06:51	04:51	09:06
6221						08:51	12:51	12:51	19:06
						19:06			
Zalaegerszeg, autóbusz-állomás									
6205	14'-43'	04:53	05:51	06:41	07:41	04:51	06:51	04:51	06:51
6221		08:51	10:57	13:01	▲ 14:26	08:51	12:51	09:06	12:51
		15:11	▲ 16:01	△ 16:11	16:56	15:26	19:06	15:26	19:06
		19:06	21:01			20:56			
Zalaszentiván, iskola									
6205	23'					06:51			
Zalaszentiván, vasútállomás bejárati út									
6205	16'-21'	05:51	08:51	19:06		04:51	06:51	04:51	09:06
						08:51	12:51	12:51	15:26
						15:26	19:06	19:06	
						20:56			
Zalaszentlőrinc, autóbusz-várócsarnok									
6205	29'					06:51			

A közúti forgalom sajátosságai miatt menetrendi eltérések előfordulhatnak. Az év végi ünnepi időszakban járataink a fentiektől eltérően közlekedhetnek.

Jelmagyarázat / Key to the signs used:

▲ iskolai előadási napokon / on schooldays

△ tanszünetben munkanapokon / during school holiday on workdays

Érvényes: 2023. június 19-étől

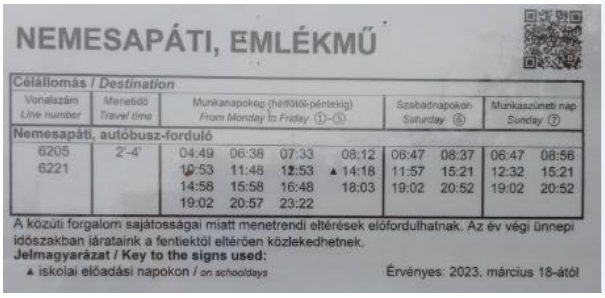

NEMESAPÁTI, EMLÉKMŰ

Célállomás / Destination

Vonalszám / Line number	Menetidő / Travel time	Munkanapokon (hétfőtől-péntekig) / From Monday to Friday ①–⑤						Szabadnapokon / Saturday ⑥		Munkaszüneti nap / Sunday ⑦	
Nemesapáti, autóbusz-forduló											
6205	2'-4'	04:49	06:38	07:33	08:12	06:47	08:37	06:47	08:56		
6221		10:53	11:48	12:53	▲ 14:18	11:57	15:21	12:32	15:21		
		14:58	15:58	16:48	18:03	19:02	20:52	19:02	20:52		
		19:02	20:57	23:22							

A közúti forgalom sajátosságai miatt menetrendi eltérések előfordulhatnak. Az év végi ünnepi időszakban járataink a fentiektől eltérően közlekedhetnek.

Jelmagyarázat / Key to the signs used:

▲ iskolai előadási napokon / on schooldays

Érvényes: 2023. március 18-ától

A községet kb. 14 járat érinti napjában, ezek Zalaegerszeggel teremtenek közvetlen kapcsolatot egyrészt Alsónemesapátin, másrészt Zalaszentivánon keresztül. Közvetlen járat más nagyobb településre nincs. A nyilvános tömegközlekedést egészíti ki a Flextronics munkahelyi járata, mely a zalaegerszegi üzembe szállítja a dolgozókat.

A község külterületén áthaladó 17 sz. vasútvonalon Nemesapátiban nincs megállóhely. A szomszédos Alsónemesapátiban lehet legközelebb felszállni a vonatra. A vasútvonal a 73224 j. bekötőutat keresztezi.

Gyalogos közlekedés, túraútvonalak

Járda az utcák 95 %-ában kiépített, bár szélességük legfeljebb 1,2 m. Amennyiben lehetőség nyílik rá, úgy ezek szélességét növelni szükséges min. 1,5 m-re a biztonságos kétirányú gyalogos közlekedés elősegítésére.

Nemesapáti község területen keresztül halad a piros Sármellék – Zalaegerszeg – Zalalövő turistaút:

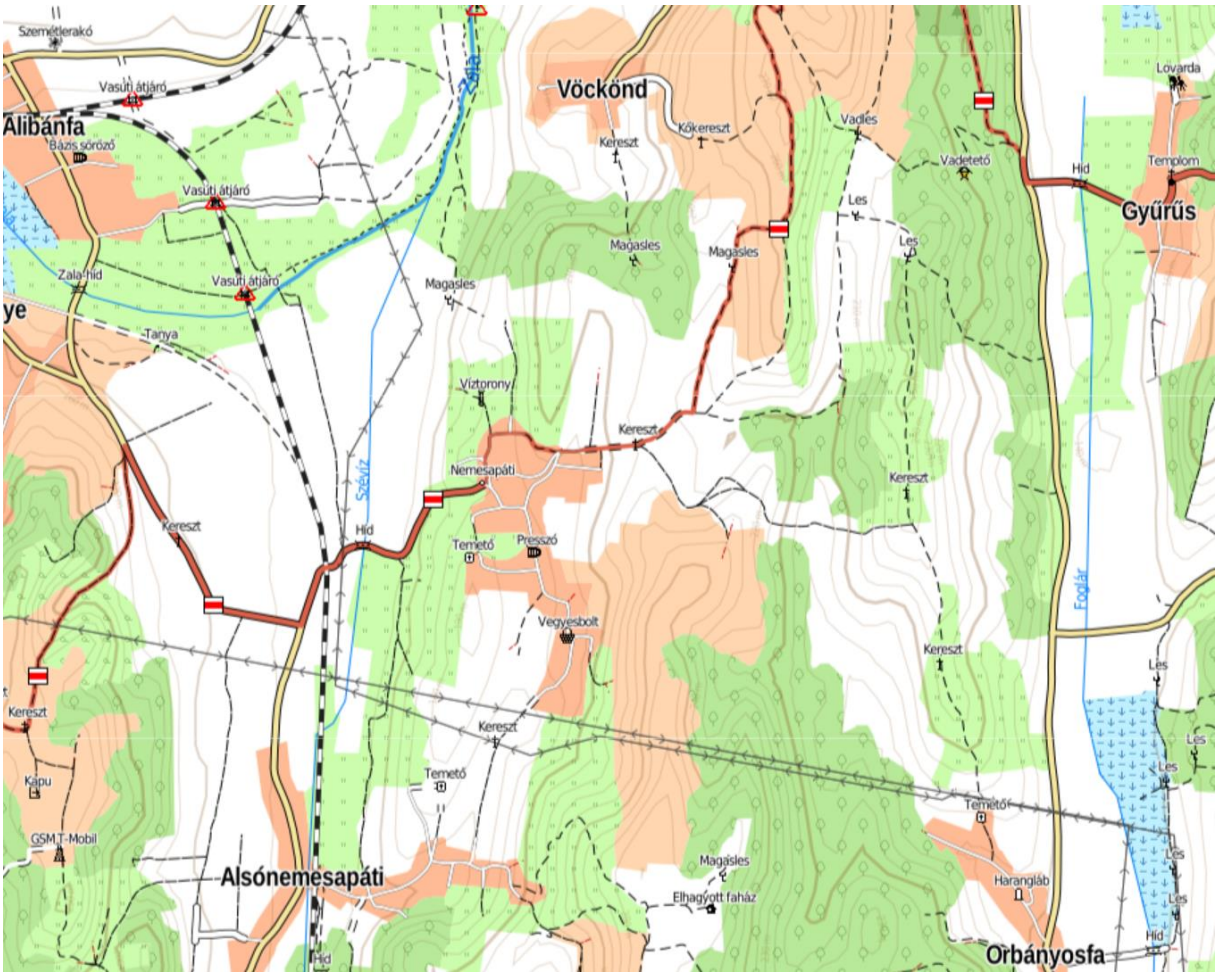

10. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás

Vízellátás

Nemesapáti község vízellátása Alsónemesapátival együtt, önálló rendszer keretében, 1992-ben valósult meg, mely az üzembe helyezés után vízjogi üzemeltetési engedélyt (10.835/3/1993 szám) kapott.

A rendszer vízbázisát adó K-1 és K-2 számú mélyfúrású kút, továbbá a nyomásfokozó szivattyú és a vízkezelő (2x 15 m^3/h kapacitású PRIMOX vastalanító) berendezések Nemesapáti külterületén 017/15 hrsz.-ú ingatlanon találhatók.

A rendszer részeként a 049/5 hrsz.-ú külterületi ingatlanon

100 m^3-es magaslati medence (túlfolyószint:223,00 mBf.) készült, amely a vízellátó rendszer nyomásszintjét biztosítja.

A kitermelhető vízmennyiség a módosított határozat szerint 40 000 m^3 /év.

A kút adatai:

Kút jele	Kút helye: EOV koordináták	Talpmélység [m]	Üzemi vízszint [m]	Kapacitás [l/min]
I. számú kút (K-1. kat. sz.)	X=171 574 Y=489 380	86,00	-26,00	500

II. számú kút (K-2. kat. sz.)	X=171 559 Y=489 375	48,00	-9,70	800

A vízbázis nem tartozik a sérülékeny kategóriába.

A víz közmű hálózat D 100 és D 150 KM PVC nyomócsőből, a bekötések KPE csőből készültek.

A település vízvezeték hálózata 5,7 km nyomócsőből készült.

A vízbekötések száma 2021 évi állapot szerint 203 db.

A hálózat hossza 5,7 km.

Az összes szolgáltatott víz 17 670 m^3, ebből a háztartási vízfogyasztás 14 090 m^3.

Oltóvíz biztosítás:

A meglévő hálózatra telepített tűzcsapokról az oltóvízellátás megoldott.

A több mint 30 éves gerinchálózaton és a bekötő vezetékeken egyaránt egyre több csőtöréssel kell számolni. A vízmű telepen a gépészeti berendezések meghibásodása és elektromos problémák okozzák a jellemző üzemi panaszokat.

A rendszer üzemeltetője az Észak-zalai Víz- és Csatornamű Zrt. (8900 Zalaegerszeg, Balatoni út 8.)

Ivóvízvezeték-hálózat Nemesapáti területén (forrás: e-kozmu)

Szennyvízelvezetés

Nemesapáti község szennyvízcsatornázása, a térség regionális hálózatának részeként, kiépült. A kiépített csatornahálózat a község teljes belterületét lefedi.

A domborzati viszonyoknak megfelelően a szennyvíz elvezető rendszer több részre tagozódik, gravitációs gyűjtő csatornákra, és a mélypontokon elhelyezett átemelőkre és a két rendszert összekötő nyomott vezetékekre.

Nemesapáti területén, az alábbi helyeken épültek átemelők:

-181/2 hrsz.	(végátemelő)
- 376/1 hrsz.	(Fő utca)
- 209; 210/2 hrsz.	(Fő utca 51/a számú épülettel szemben)
- 25/1 hrsz.	(Jókai utca)
- 391 hrsz.	(Fő utca)

- 361/2 hrsz. (Kossuth L. utca)

A településen keletkező szennyvíz gravitációs vezetéken keresztül a 181/2 hrsz.-ú, a 73334 számú közút D-i oldalán lévő végátemelőbe (EOV: 489487,3; 171 783,2) kerül. A szennyvízátemelő után a nyomott vezeték előbb keresztezi a 73224 számú közutat, majd a Szévíz patakot és a vasútvonalat, majd csatlakozik a regionális nyomott szennyvíz vezetékre. A tisztítás a Zalaegerszegi szennyvíztisztító telepen történik. Befogadó a Zala folyón keresztül a Balaton.

A kibocsátott szennyvíz I. minőségi kategória a Balatonra előírt vízminőségnek megfelelően.

A szennyvízcsatorna NÁ 200-as KG PVC csőből, NÁ 150 KG PVC bekötésekkel, gravitációs rendszerrel készült. A nyomott szennyvízvezetékek KPE műanyagcsövek.

A 2021 évi statisztikai adatok szerint a közüzemi szennyvízcsatorna hálózatra kapcsolt ingatlanok száma 203 db. A közcsatornában elvezetett összes szennyvíz mennyisége 18 450 m3, ebből háztartási szennyvíz 13 550 m3.

A Nemesapáti I. számú szennyvízátemelő környezetében a talajcsúszás miatt a terepet stabilizálni kell. A védőterület határán a kerítést helyre kell állítani.

Az üzemeltetési tapasztalatok szerint valamennyi átemelőre vonatkozik, hogy 14 éves szivattyúk elhasználódtak, az üzembiztonság érdekében cserélni kell valamennyit. A cseréknél a meglévővel azonos szállítási kapacitású és emelőmagasságú FLYGT típusú szivattyúk beépítése szükséges. A visszacsapó szelepek, és az elzáró szerelvények ugyancsak cserére szorulnak. Az új szivattyúk beépítésével egyidőben gondoskodni kell az elektromos és irányítástechnikai rendszerek felújításáról, korszerűsítéséről.

Időszerű, és azt hiszem az egész országra vonatkozóan akut probléma a tisztítóaknák fedlapjainak állapota. A meglévő fedlapok cseréjét is napirenden kell tartani, új, segédkeretes önszintező fedlapok beépítésével.

A rendszer üzemeltetője az Észak Zalai Víz- és Csatornamű Zrt. (8900 Zalaegerszeg, Balatoni út 8.)

Szennyvízcsatorna-hálózat Nemesapáti területén (forrás: e-kozmu)

Gázellátás

Nemesapáti község gázellátása kiépült. A község gázellátása Alsónemesapáti közigazgatási területén lévő nyomásszabályozó állomástól indul D 90-es mérettel, a nyomásfokozatnak megfelelő PE anyagú csővel. A külterületi középnyomású gázelosztó vezeték a Fő utca DNy-i végén éri el a belterület határát, belterületi hálózatként folytatódik tovább.

A középnyomású gázvezeték községet érintő külterületi szakaszán földhivatali szolgalmi jogi bejegyzés szerinti, a vezeték két oldalára meghatározott védőövezet tilalmi előírásait be kell tartani!

A gázszolgáltatás középnyomáson történik. A kiépített hálózat a község teljes belterületi részét lefedi. A csővezeték anyaga PE 80 / SDR 11, MSZ 7908-2 szerinti műanyagcső.

A gázfogyasztók száma a 2021 évi statisztikai adatok szerint 143 db, ebből 136 db háztartási célú felhasználó.

A lefektetett középnyomású gázvezeték hossza 7,6 km, védőövezete 3- 3 m.

A község éves gázfogyasztása 193 000 m^3, ebből a háztartásokra jutó felhasználás 172 000 m^3.

A gázhálózat üzemeltetője az E.ON Közép- dunántúli Gázhálózati Zrt. 8800 Nagykanizsa, Zrínyi Miklós utca 32.

Gázvezeték-hálózat Nemesapáti területén (forrás: e-kozmu)

Villamosenergia ellátás

Nemesapáti község villamosenergia ellátását – nagyrészt – az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. (9027. Győr, Kandó Kálmán u. 13.) biztosítja, a Zalaegerszeg-i 120/20 kV-os alállomás ZALA 220003 cellájából induló, 22 kV-os (KÖF) szabadvezetékre csatlakozó, 22/0,4 kV-os transzformátor állomásokon keresztül. Az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában és üzemeltetésében csak a 17280 KÖZSÉG elnevezésű transzformátor állomás van, mely nem vesz részt a település villamosenergia ellátásában, de 22 kV-os hálózata érinti a település közigazgatási területét. A *Nemesapáti E.ON hálózata* c. rajzon fel van tűntetve egy – a település külterületét keresztező NAF szabadvezeték is.

A község területén lévő, 4 db. 22/0,4 kV-os, E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt tulajdonú transzformátor állomás adatai a mellékelt xlsx táblázatban láthatók.

Az E.ON 22 kV-os (KÖF) szabadvezeték hálózata vas-, ill. betonoszlopokon, a 0,4 kV-os hálózat – mely nagyrészt csupasz, helyenként szigetelt szabadvezetékes – beton, ill. betonlábas faoszlopokon húzódik. A

fogyasztói csatlakozások szigetelt szabadvezetékekkel vannak kiépítve. A közvilágítást energiatakarékos fényforrások biztosítják.

Az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt fejlesztési terve:
Alsónemesapáti község feszültség-javítása érdekében a 22 kV-os hálózat *Nemesapáti III.* transzformátor állomástól meghosszabbításra kerül, szabadvezeték és földkábel létesítésével.
Az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt nem tervez fejlesztést.

A villamos művek biztonsági övezetének nagyságát, és az ott létesíthető objektumokat, valamint az ott végezhető tevékenységeket a 2/2013.(I.22.) NGM rendelet szabályozza. 1 és 35 kV közötti szabadvezetékek esetében ez a vezeték minkét oldalán, a szélső áramvezetőktől mért 5-5 m, de a vezeték azon szakaszán, mely a belterületre és a fokozott biztonságra vonatkozó előírások betartásával létesült, 2,5-2,5 m. (35 és 200 kV között 13-13 m.) A biztonsági övezetek teljes szélessége a kereszttartók szélességétől függ, ami változó. Földkábelek biztonsági övezetének szélessége (feszültség-szinttől függetlenül) +/- 1 m.
Az E.ON ZRT kérése az, hogy a településterv ne tartalmazzon olyan előírást, mely a *meglévő hálózatok felújítását* kizárólag földkábellel engedélyezi, mert az ellentétes az országos érvényű rendeletekkel. Amennyiben új létesítmény építése miatt villamos hálózat-kiváltásra van szükség, annak költsége az igénylőt terheli. Új utcák kialakításánál, ill. nagyobb teljesítmény-igényű létesítmények (pl. lakópark) tervezésekor előzetes egyeztetést kérnek.

Megújuló energiaforrások:

Nemesapáti község Önkormányzata jelenleg csak az orvosi rendelő villamos energia ellátását biztosítja megújuló energiaforrással. Ez a község energiaigényének mintegy 2 %-át teszi ki, de a jövőben ezt az arányt növelni kívánják.

NEMESAPÁTI

22/0,4 kV-os transzformátor állomások

Szám	Üzemeltető üzem	Alállomás kivezetés	Primer feszültség	Állomás száma	Állomás neve	Állomás kategóriája	Állomás típusa	Tulajdonos
1.	Szombathely	ZALA220003	22 kV	43345	Nemesapáti III. (Ormzabal)	Kompakt lemezházas	KTW-6305	E.ON ZRT
2.	Szombathely	ZALA220003	22 kV	41262	Nemesapáti I.	Beton áttört, egytörzsű	OTR 20/250	E.ON ZRT
3.	Szombathely	ZALA220003	22 kV	41261	Nemesapáti Vízmű	Beton áttört, egytörzsű	OTR 20/250	Idegen
4.	Szombathely	ZALA220003	22 kV	41260	Nemesapáti II.	Beton áttört, egytörzsű	OTR 20/250	E.ON ZRT

Villamos energia hálózat Nemesapáti területén (forrás: e-kozmu)

Hírközlés

Vezetékes hírközlés

Nemesapáti Község ***vezetékes telefon szolgáltatás*** szempontjából a 92. sz. Zalaegerszeg primer körzetbe tartozik, melynek telefon hálózata a **Magyar Telekom Nyrt.** tulajdona.

A Magyar Telekom Gigabites hálózatok igazgatósága (7632. Pécs, Aidinger János u. 45.) által küldött tájékoztatás szerint a településen rézerű, törzsvégpontos hálózat üzemel, melynek központja Zalaszentivánban van. Ez a központ látja el Alsónemesapáti, Pethőhenye, Alibánfa, és Zalaszentlőrinc települések rézhálózatát is. A törzshálózat föld alatti része közvetlenül földbe fektetett. A föld feletti hálózat Telekom tulajdonú támszerkezeteken épült.

2022-ben optikai lefedő hálózatot helyeztek üzembe, mely a község területén M. Telekom tulajdonú oszlopsorra van függesztve. Az optikai felhordó hálózat Alsónemesapátitól a Fő utca 18-ig alépítményben húzódik.

A településen vezetékes beszédcélú és szélessávú szolgáltatást nyújtanak. Műholdas TV szolgáltatással, ill. mobil lefedettséggel is rendelkeznek. A hálózatban jelenleg 68 áramkör üzemel, ebből 2db. SAT TV.

Nemesapáti másik, vezetékes hírközlési szolgáltatója a Tarr Kft.
(8900. Zalaegerszeg, Kazinczi tér.)

Az E.ON oszlopsorának felhasználásával kiépített, légkábel hálózatukon (mely a Magyar Telekoménál kisebb kiterjedésű) kábel TV, internet és telefon szolgáltatást kínálnak az előfizetőknek.

Vezeték nélküli (mobil) távközlés

az alábbi szolgáltatók biztosítanak Nemesapáti településen:

Magyar Telekom Nyrt.

Technológia Igazgatóság
Vezetéknélküli ágazat
(1519. Budapest, Pf. 512.)

Nemesapáti község közigazgatási területén jelenleg nem üzemel mobil átjátszó állomásuk, és tervezett telephelyük sincs.

Honlapjuk szerint a településen 3G szolgáltatást biztosítanak.

A település területét nem érinti a Magyar Telekom által, magassági építéskorlátozással védett, mikrohullámú összeköttetés nyomvonala.

Telenor Magyarország Zrt

Kivitelezési Igazgatóság - CETIN
(2045. Törökbálint, Pannon út)

Nemesapátiban a Petőhenyén található, ZA-0065 állomásukról biztosítanak >2G (GSM), 4G (LTE) szolgáltatást. Fejlesztést nem tartanak szükségesnek.

Magassági korlátozással védett összeköttetésük nincs.

Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt

(Budapest, 1096. Lechner Ödön fasor 6.)

Nem küldött adatszolgáltatást. Honlapja szerint a településen 3G szolgáltatást biztosít.

Fejlesztést egyik szolgáltató sem tervez a közeljövőben, de ennek lehetőségét kéri biztosítani, a 120/2020.(XII. 18.) NMHH rendelethez igazodva.

Vezeték nélküli műsorszórás

Az Antenna Hungária Zrt földfelszíni sugárzású rádió és TV műsorai a község területén megfelelően foghatók.

Hírközlő hálózat Nemesapáti területén (forrás: e-kozmu)

Csapadékvíz elvezetés

Nemesapáti község Zala vármegyében, a vármegye székhelytől K-re, a Zala folyótól D-re, az Egerszeg-Letenyei dombság területén helyezkedik el. A Szombathely-Nagykanizsa vasútvonal É--D irányban a település Ny-i oldalán vezet.

A község Ny-i oldalán a Szévíz patak, É-i folyásirányban Alibánfánál a Zala folyóba torkollik.

Az éves napsütéses órák száma 1900 körül mozog.

Az éves átlagos középhőmérséklet 9,5°C, a vegetációs időszak átlag hőmérséklete16-16,2 °C.

Az éves csapadék mennyisége 750 mm, melynek csökkenését a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATÉR) adatbázisa a klímaváltozás hatására -25 mm-rel prognosztizálja.

A belterületi csapadékvizek elvezetésére az út menti, nyílt árkok szolgálnak, de vannak olyan szakaszok, ahol egyáltalán nincs árok. Az árkok jelentős része gyepes árok, egy része burkolt. Az árkok

karbantartása nagyon vegyes képet mutat. A szépen gondozott gyepes ároktól kezdve a növényzettel fedett árokig minden megtalálható. Az átereszek tisztítása, van ahol az anyaga sem megfelelő.

A folyamatos karbantartásról gondoskodni kell (növényzet és hordalék eltávolítása, átereszek tisztítása). A csapadékvizek befogadója a Zala folyóba torkolló Szévíz patak.

A település a Balaton vízgyűjtő rendszeréhez tartozik, amely a vizek védelme szempontjából **I**. védelmi besorolású.

Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer keretében készült egy „ÚTMUTATÓ HEGY ÉS DOMBVIDÉKI KISTELEPÜLÉSEK RÉSZÉRE" azzal, hogy az Önkormányzatok fel tudjanak készülni az ezzel kapcsolatos feladataik tervezéséhez. A klímaváltozással összefüggő, Nemesapátira, mint szinte minden Zala vármegyei településre fokozottan érvényes, fel kell készülni az egyre gyakoribb, nagy intenzitású felszíni csapadékvíz elvezetés problémájának kezelésére, az esetleges káresemények megelőzésére.

A segédlet címe:

Kézikönyv települések számára a belterületi vízrendezés klímareziliens tervezéséhez

Javaslom a kiadvány beszerzését, melynek ajánlásait figyelembe véve egy tanulmányterv keretében meg kell határozni azokat a feladatokat, és azok költség kihatásait, amelyek e kérdéskörben az önkormányzatra hárulnak.

11. Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

A közutak védelme érdekében a 73224 j. országos közút külterületi szakaszán az úttengelytől mért 50-50 m védőtávolságot kell tartani.

Természetvédelmi okokból természeti területen a Szévíz-csatorna és Zala-folyó vízfolyásoktól 50 m védőtávolságot kell tartani. A parti sáv mérete 3 illetve 6 méter.

A vízműkutak védelme érdekében a kúttól 100 m védőtávolság tartandó.

Nemesapáti község a települések katasztrófavédelmi besorolásáról szóló 44/2021. (XII. 16.) BM rendelet alapján III. osztályba sorolt.

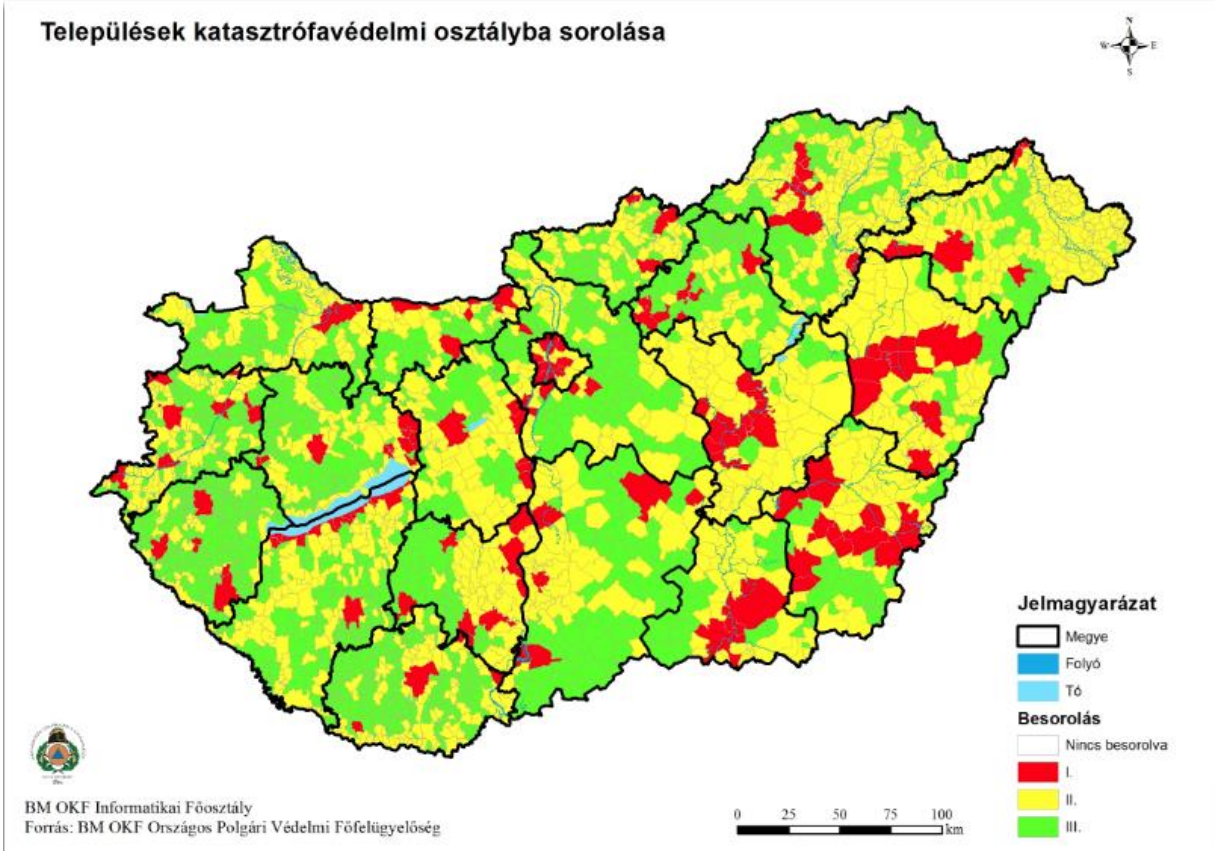

12. Vizsgálati térképek

Nemesapáti előnyei	Nemesapáti hátrányai
Időszakonként jelentős mértékű bevándorlás történik	Csökkenő népességszám
Közepesen alacsony iskolázottság	Elöregedő népesség, természetes fogyás jellemző
Kedvező munkanélküliségi adatok	Alacsony iskolázottságú lakosság körében a legnagyobb a munkanélküliség
Egészségügyi ellátás megfelelő	Kevés helyi munkalehetőség
Alapfokú ellátások biztosítottak	Munkavállaók többsége ingázik
Zalaegerszeg (megyeszékhely) közelsége	Vállakozási kedv csökken
Mező- és erdőgazdálkodás jelentős	Egyes időszakokban jelentős pollenkoncentráció = allergiás panaszok
Barátságos, vonzó lakókörnyezet	Utcai fasorok hiánya, vagy nem egységes kialakítása – nem alakult ki egységes esztétikus utcafásítás
Lakóingatlanok környezete nagy részben gondozott	Gyenge közlekedési kapcsolatok
Úthálózat minősége belterületen felújított	Nincs vasúti megállója a községnek
Nincs jelentős átmenő forgalom	
A közterületek rendezettek, parkosítottak	

Az infrastruktúra teljesen kiépített	Meredek területek beépítése és infrastruktúra ellátása nehézkes
Zártkert elektromos-hálózattal ellátott	Energiatakarékos beruházások alacsony volumene jellemző
Természetközeli élőhelyek	Elaprózódott birtokstruktúra
Változatos domborzat	Gazdaszövetkezetek hiánya térségi szinten
Erdők kedvező ökológiai állapota	Faj, fajtaszegény növénytermesztés
Gazdag felszíni vizekben, melyek szennyezettsége alacsony	Állattenyésztési kapacitás és hagyományok visszafejlesztése térségi szinten
Nincs jelentős környezetszennyező forrás	Feldolgozó üzemek hiánya
Műemlékek és védett természeti elemek	Kevés turisztikai vonzerő
Nagy kiterjedésű szőlőhegy	Kevés szállláslehetőség
	Csekély élelmiszer-választék érhető el helyben
	Vendégfogadó helyek alacsony száma

A fejlesztést és rendezést befolyásoló értékek, problémák, védelmek, illetve korlátozást meghatározó elemek (probléma- és értéktérkép)

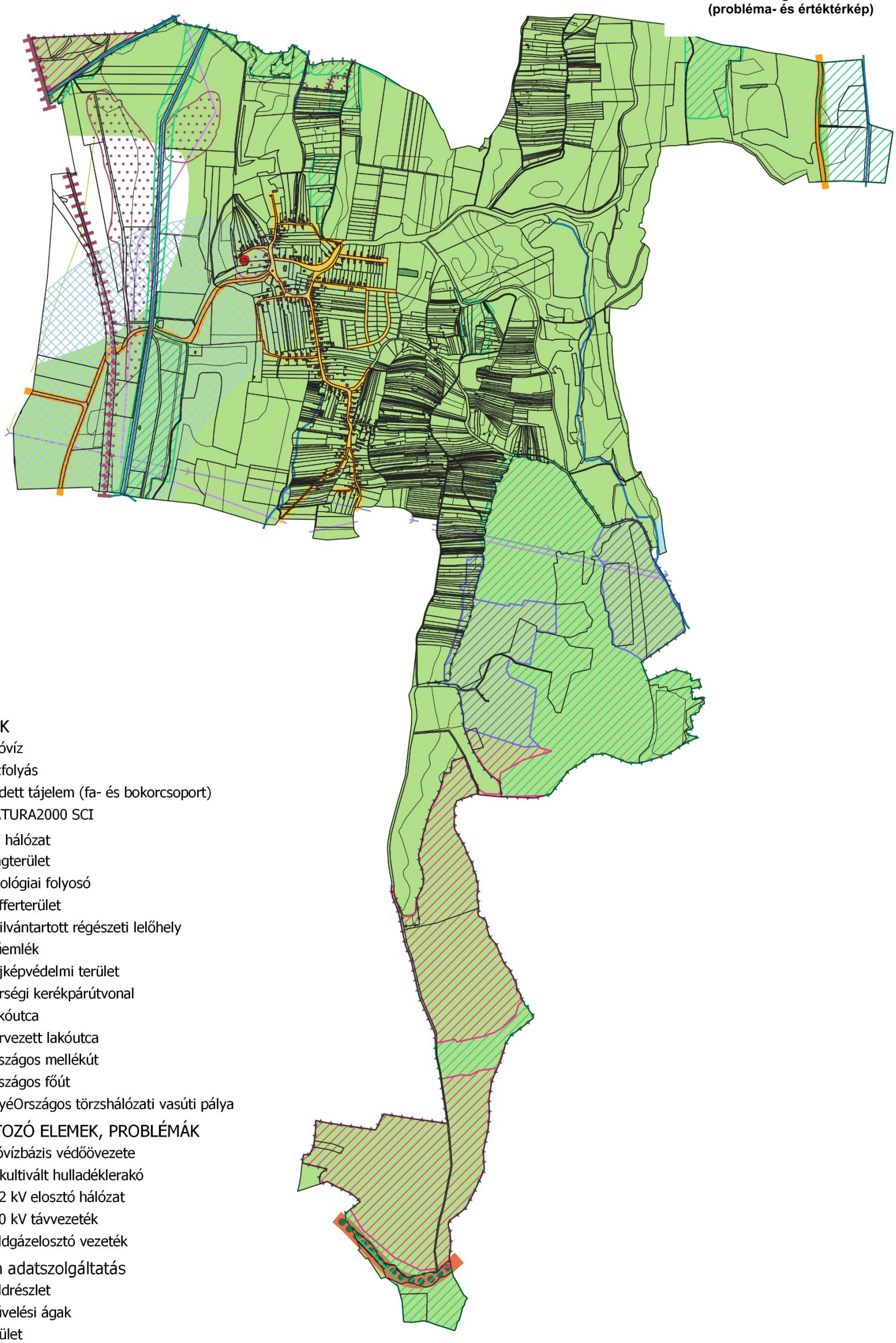

ÉRTÉKEK
- Állóvíz
- Vízfolyás
- Védett tájelem (fa- és bokorcsoport)
- NATURA2000 SCI

Ökológiai hálózat
- Magterület
- Ökológiai folyosó
- Pufferterület
- Nyilvántartott régészeti lelőhely
- Műemlék
- Tájképvédelmi terület
- Térségi kerékpárútvonal
- Lakóutca
- Tervezett lakóutca
- Országos mellékút
- Országos főút
- EgyéOrszágos törzshálózati vasúti pálya

KORLÁTOZÓ ELEMEK, PROBLÉMÁK
- Ivóvízbázis védőövezete
- Rekultivált hulladéklerakó
- 132 kV elosztó hálózat
- 400 kV távvezeték
- Földgázelosztó vezeték

Ingatlan adatszolgáltatás
- Földrészlet
- Művelési ágak
- Épület

Az egyes általános használat szerinti területek és településrészek, infrastruktúra-elemek, továbbá az intézkedést, beavatkozást igénylő területek lehatárolása

Nemesapáti
M=1:10 000
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

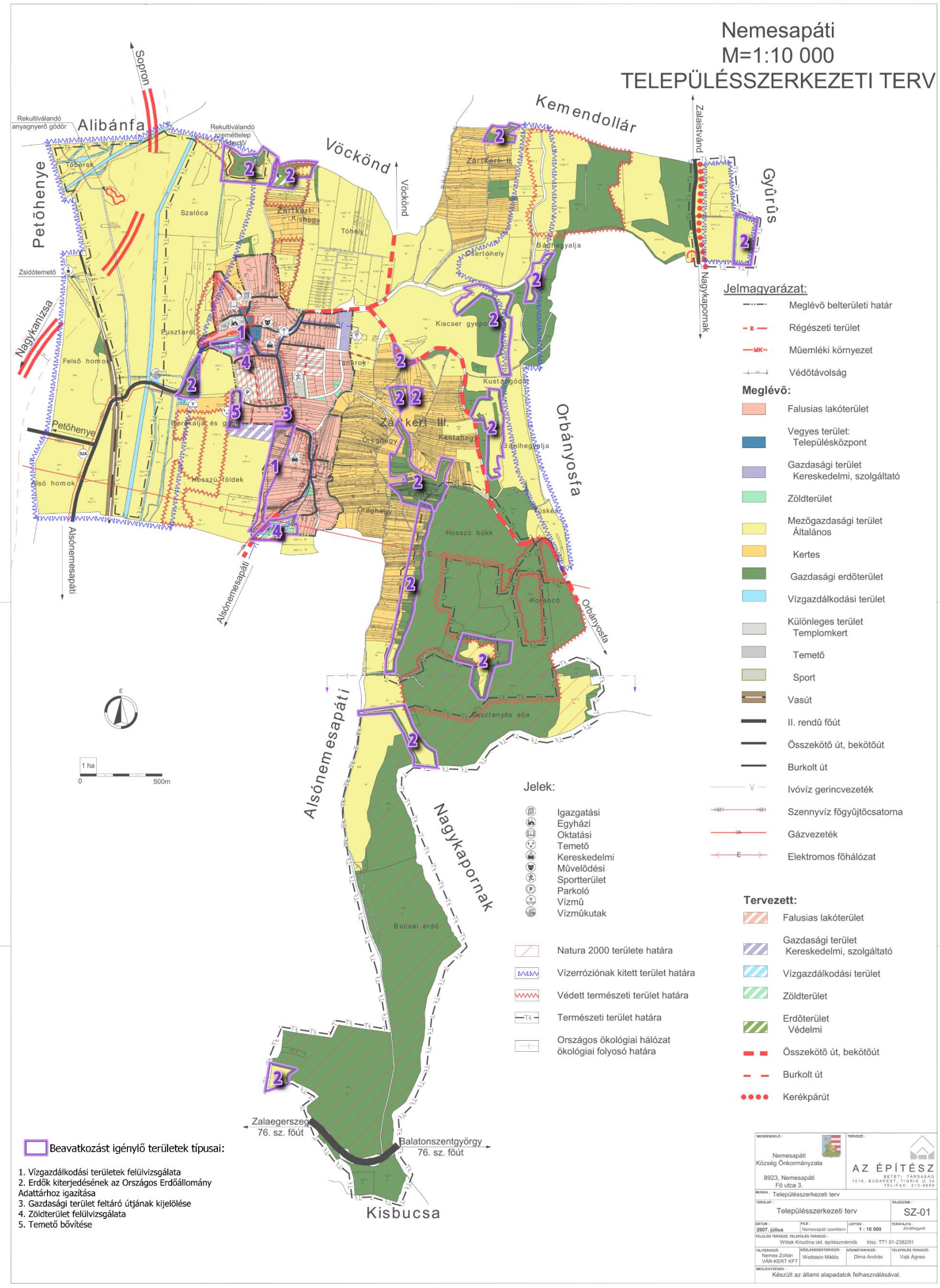

Jelmagyarázat:

- Meglévő belterületi határ
- Régészeti terület
- Műemléki környezet
- Védőtávolság

Meglévő:

- Falusias lakóterület
- Vegyes terület: Településközpont
- Gazdasági terület Kereskedelmi, szolgáltató
- Zöldterület
- Mezőgazdasági terület Általános
- Kertes
- Gazdasági erdőterület
- Vízgazdálkodási terület
- Különleges terület Templomkert
- Temető
- Sport
- Vasút
- II. rendű főút
- Összekötő út, bekötőút
- Burkolt út
- Ivóvíz gerincvezeték
- Szennyvíz főgyűjtőcsatorna
- Gázvezeték
- Elektromos főhálózat

Jelek:

- Igazgatási
- Egyházi
- Oktatási
- Temető
- Kereskedelmi
- Művelődési
- Sportterület
- Parkoló
- Vízmű
- Vízműkutak

- Natura 2000 területe határa
- Vízerróziónak kitett terület határa
- Védett természeti terület határa
- Természeti terület határa
- Országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó határa

Tervezett:

- Falusias lakóterület
- Gazdasági terület Kereskedelmi, szolgáltató
- Vízgazdálkodási terület
- Zöldterület
- Erdőterület Védelmi
- Összekötő út, bekötőút
- Burkolt út
- Kerékpárút

Beavatkozást igénylő területek típusai:

1. Vízgazdálkodási területek felülvizsgálata
2. Erdők kiterjedésének az Országos Erdőállomány Adattárhoz igazítása
3. Gazdasági terület feltáró útjának kijelölése
4. Zöldterület felülvizsgálata
5. Temető bővítése

MEGRENDELŐ: Nemesapáti Község Önkormányzata, 8923. Nemesapáti Fő utca 3.	TERVEZŐ: AZ ÉPÍTÉSZ BETÉTI TÁRSASÁG 1016. BUDAPEST, TIGRIS U. 34 TEL/FAX: 213-9698
MUNKA: Településszerkezeti terv	
TERVLAP: Településszerkezeti terv	RAJZSZÁM: SZ-01
DÁTUM: 2007. július; FILE: Nemesapáti szerkterv; LÉPTÉK: 1 : 10 000; TERVFÁJTA: Jóváhagyott	
FELELŐS TERVEZŐ, TELEPÜLÉS TERVEZŐ: Wittek Krisztina okl. építészmérnök ktsz: TT1 01-2382/01	
TÁJTERVEZŐ: Nemes Zoltán VÁR-KERT KFT; KÖZLEKEDÉSTERVEZŐ: Wettstein Miklós; KÖZMŰTERVEZŐ: Dima András; TELEPÜLÉS TERVEZŐ: Vajk Ágnes	
MEGJEGYZÉSEK: Készült az állami alapadatok felhasználásával.	